

LA STANA LIGNOHAKISTO

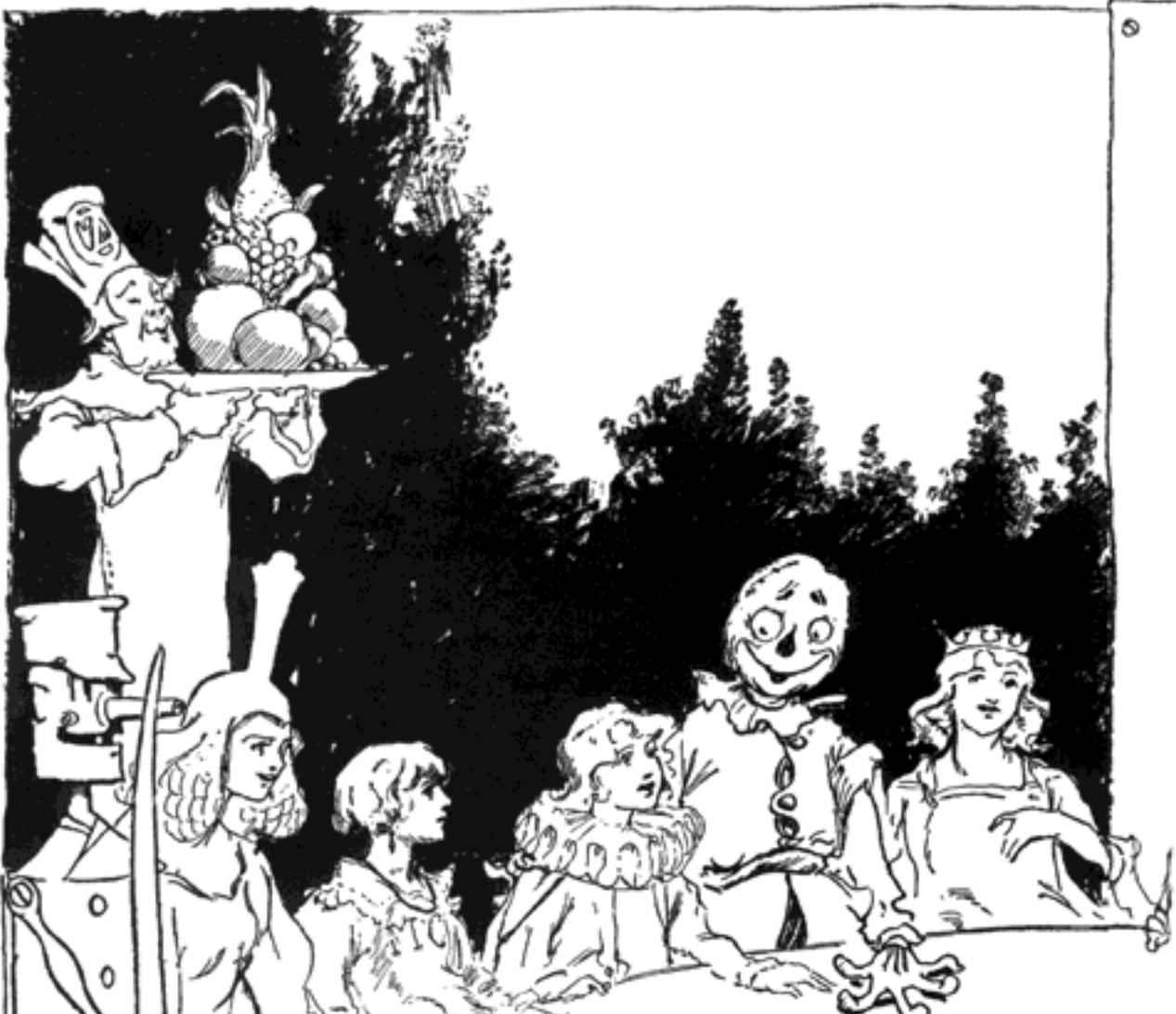
de

Z

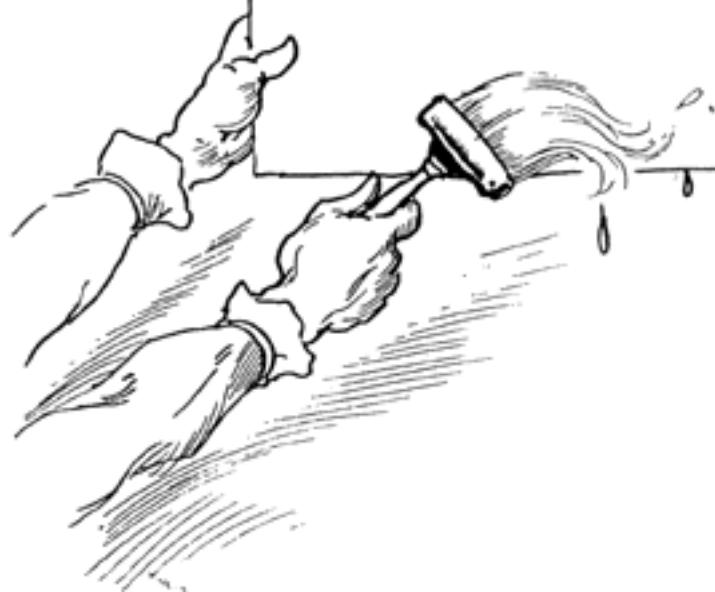
ILUSTRITA
DE
JOHN R
NEILL

De L. FRANK BAUM

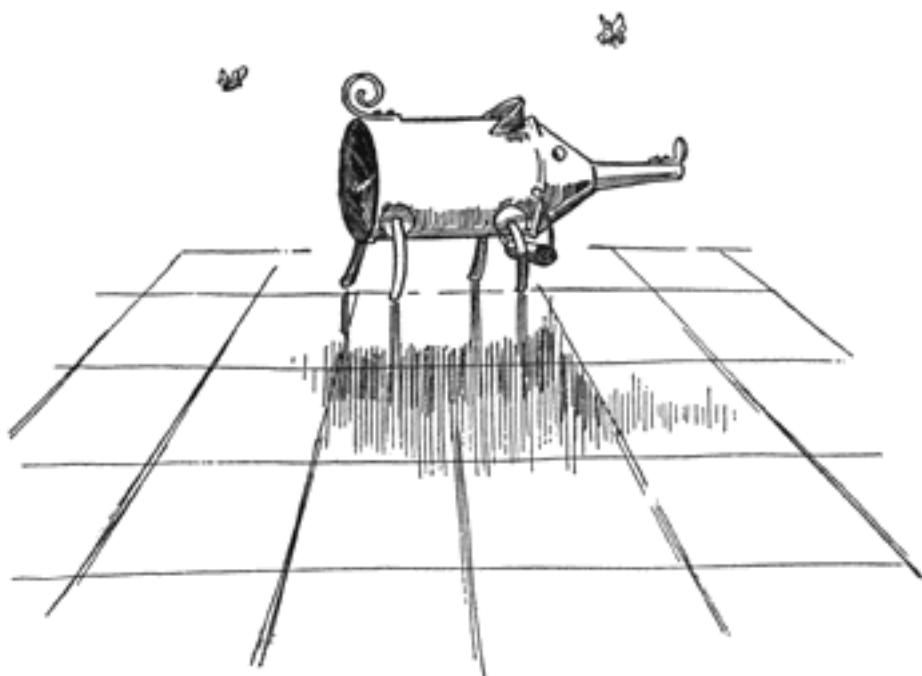

*Ĉi Tiu Libro
Apartenas Al*

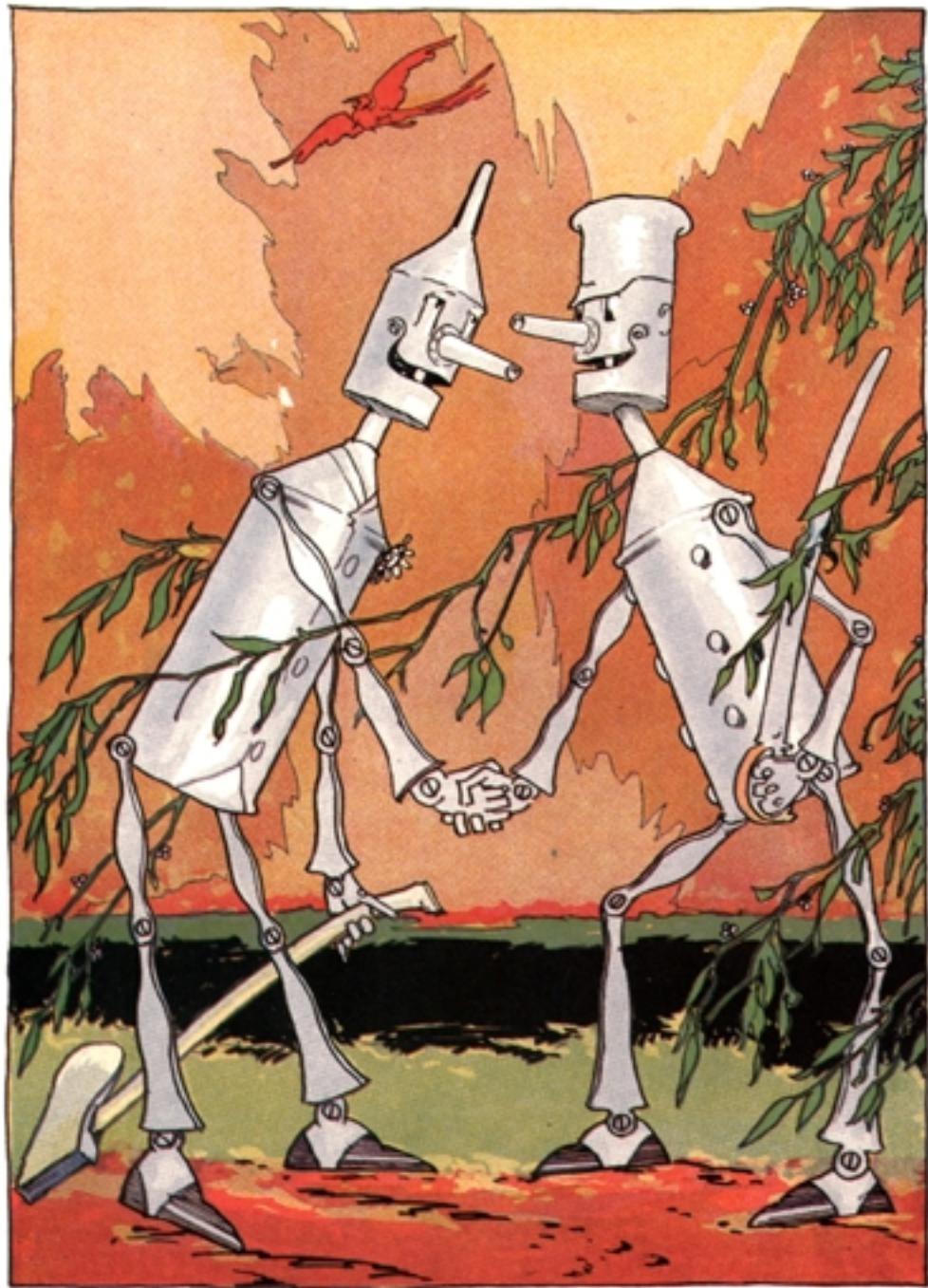

LA
STANA LIGNOHAKISTO
DE OZ

PRINCINO
DOROTEO

LA STANA LIGNOHAKISTO DE OZ

Fidinda Historio de la Mirigaj Aventuroj
Entreprenitaj de la Stana Lignohakisto,
helpata de Vut la Vagisto, la Birdo-
timigilo de Oz, kaj Polikromo,
Filino de la Cielarko

DE
L. FRANK BAUM
"Reĝa Historiisto de Oz"

Aŭtoro de
Ĉiuj Oz-Libroj

ILUSTRITA DE
JOHN R. NEILL
TRADUKITA DE
DONALD BROADRIBB

La Stana Lignohakisto de Oz

De Baum, L. Frank (Lyman Frank), 1856–1919

Ilustrita de Neill, John R. (John Rea), 1877–1943

Tradukita el la Angla al Esperanto de Broadribb, Donald (Donald Richard), 1933–

Unue eldonita en la Angla kiel *The Tin Woodman of Oz* de Reilly & Britton, 1918.

Unue eldonita en Esperanto de Bookleaf Publishing, 1997. Vidu <http://www.poboxes.com/bookleaf/>

Ĉi tiu traduko kopirajta © 1997 Donald Broadribb. Ĉi tiu eldono estas korektita versio, julio 2000.

La ilustraĵoj kaj aranĝo de ĉi tiu eldono laŭneble plej konformas al tiuj de la originala Angla eldono de 1918. La litertipo estas 16 sur 18.7 pkt Elegant Garamond.

Ozma

AL MIAJ LEGANTOJ

Mi scias ke pluraj el vi atendas ĉi tiu rakonton pri la Stana Lignohakisto, ĉar multaj el miaj korespondantoj demandas al mi, ripete, kio okazis al la “bela Manĝtula knabino” kies fianĉo estis Noĉjo Hakisto antaŭ ol la Fia Sorĉistino sorĉis lian hakilon kaj li interŝanĝis sian karnon por stano. Ankaŭ mi scivolis pri ŝi, sed ĝis kiam Vut la Vagisto interesigis pri la afero la Stana Lignohakisto sciis ne pli ol ni. Tamen, li trovis ŝin, post multaj intersegaj aventuroj, kiel vi trovos leginte ĉi tiun rakonton.

Min multe ĝojigas la daŭra interesigo de kaj junuloj kaj nejunuloj pri la Oz-rakontoj. Klera universitata profesoro lastatempe skribis al mi demandante: “Por kiuaĝaj legantoj estas viaj libroj?” Mi ne sciis facile respondi tion ĝuste, ĝis kiam mi ekzamenis kelkajn leterojn kiujn mi ricevis. Unu diras: “Mi estas

knabeto kvinjara, kaj mi amegas viajn rakontojn pri Oz. Mia fraterno, kiu skribas ĉi tion por mi, legas al mi la Oz-librojn, sed volonte mi mem legus ilin.” Alia letero diras: “Mi estas granda knabino dektrijara, do vin surprizos kiam mi diros al vi ke mi ankoraŭ ne estas tro aĝa por la rakontoj pri Oz.” Jen alia letero: “Ekde kiam mi estis juna knabino al mi neniam mankas aĉeti Baum-libron por Kristnasko. Mi estas edzino, nun, sed egale fervora akiri kaj legi la rakontojn pri Oz kiel antaŭe.” Ankoraŭ alia leganto skribas: “Mia amata edzino kaj mi, ambaŭ pli ol 70-jaraj, opinias ke ni trovas pli da vera ĝuo per legado de viaj libroj pri Oz ol per ĉiuj aliaj libroj kiujn ni legas.” Konsiderinte tiujn deklarojn, mi skribis al la universitata profesoro ke mi celas miajn librojn por ĉiu kies koro estas juna, negrave kiomaĝa.

Kaj ankoraŭ pri leteroj, mi ekmemoras ke multaj el miaj korespondentoj neglektas meti 3-cendan poŝtmarkon en siajn leterojn, por la resaldo. Vi sendas nur unu leteron, sciu, sed mi ricevas tiom multajn centojn da leteroj ke antaŭpagi la poŝtkostojn por ĉiuj resaldoj al ili estus nemalgranda ŝarĝo por mi.

Mi kredas ke mi pravas kiam mi promesas ke estos kelkaj mirigaj informoj pri la Magio de Oz en mia libro por 1919.

Ĉiam via amanta kaj dankema amiko,

L. FRANK BAUM,
Reĝa Historiisto de Oz.

“OZCOT”
ĉe HOLLYWOOD
en KALIFORNIO,
1918.

LISTO DE ĈAPITROJ

1	Vut la Vagisto	13
2	La Koro de la Stana Lignohakisto	25
3	Oni Ĉirkauiras	35
4	La Lonoj de Lonio	46
5	S-ino Jup, la Gigantino	66
6	La Magio de Jukuhuo	81
7	La Punta Ŝirmvesto	99
8	La Minaco en la Arbaro	107
9	La Kverelemaj Drakoj	122
10	Tomi Hastpaâ	131
11	La Ranêo de Zingibra	143
12	Ozma kaj Doroteo	155
13	La Restaŭro	165
14	La Verda Simio	179
15	La Stanulo	185
16	Kapitano Batalant	195
17	La Laborejo de Tu-Tond	201
18	La Stana Lignohakisto Parolas al Si	209
19	La Nevidebla Lando	229
20	Tranokte	251
21	La Magio de Polikromo	260
22	Nimi Ami	271
23	Tra la Tunelo	280
24	La Kurteno Falas	285

Vut

vestita por la kortego

Vut la Vagisto

ĈAPITRO 1

La Stana Lignohakisto sidis sur sia scintilanta stana trono en la bela stana halo de sia grandioza stana kastelo en la Manĝtula Lando en la Lando Oz. Apud li, en seĝo el plektita pajlo, sidis lia plej intima amiko, la Birdotimigilo de Oz. Kelkfoje ili parolis unu al la alia pri kuriozajoj kiujn ili vidis kaj

La Stana Lignohakisto de Oz

strangaj aventuroj kiujn ili spertis ekde kiam ili renkontis unu la alian kaj fariĝis kamaradoj. Sed alifoje ili silentis, ĉar ili jam diskutis inter si tiujn temojn multfoje, kaj ili trovis sin kontentaj per nura kunesto, dum kiu ili parolis fojfoje mallongan frazon por pruvi ke ili plu estas vekaj kaj atentaj. Sed kompreneble tiuj du kuriozuloj neniam dormis. Kial ili dormus, ĉar ili neniam laciĝis?

Kaj nun, dum la brilanta suno malaltiĝis super la Palpbruma Lando de Oz, kolorigante la scintilantajn stanajn turojn kaj stanajn minaretojn de la stana kastelo per grandiozaj sunsubiraj koloroj, proksimiĝis laŭ multekurbiĝanta vojeto Vut la Vagisto, kiu renkontis serviston Palpbruman ĉe la enirejo de la kastelo.

La servistoj de la Stana Lignohakisto ĉiuj surportis stanajn kaskojn kaj stanajn brustokovrilojn kaj uniformojn kovritajn per etaj stanaj diskoj dense kunkudritaj sur arĝentan ŝtofon, tiel ke iliaj korpoj scintilis tiel bele kiel la stana kastelo—kaj preskaŭ same bele kiel la Stana Lignohakisto mem.

Vut la Vagisto rigardis la virserviston—tute brilantan kaj scintilantan—kaj dum li rigardis liaj okuloj fariĝis grandaj pro miro. Ĉar Vut ne estis tre

Ĉapitro Unu

granda kaj ne estis tre aĝa, kaj kvankam li estis vagisto, ĉi tiu estis la plej belega vidaĵo kiu iam renkontis lian knabecan rigardon.

“Kiu loĝas ĉi tie?” li demandis.

“La Imperiestro de la Palpbrumoj, kiu estas la fama Stana Lignohakisto de Oz,” respondis la servisto, kiu estis trejnita trakti afable ĉiun fremdulon.

“Stana Lignohakisto? Vere kurioze!” kriis la vagisteto.

“Nu, eble nia Imperiestro ja estas kurioza,” agnoskis la servisto; “sed li estas afabla mastro kaj honesta kaj fidela kiom povas lin fari bona stano; do ni, kiuj volonte servas lin, emas forgesi ke li ne estas kiaj aliaj homoj.”

“Ĉu mi rajtas renkonti lin?” demandis Vut la Vagisto, post momento da pensado.

“Se vi bonvolos atendi dum momento, mi iros demandi lin,” diris la servisto, kaj post tio li eniris la halon kie la Stana Lignohakisto sidis kun sia amiko la Birdotimigilo. Ambaŭ ĝoje informiĝis ke fremdulo venis al la kastelo, ĉar tio donos al ili novan diskutotemon, do ili petis la serviston engvidi la knabon tuj.

Kiam Vut la Vagisto trapasis la grandajn koridorojn—flankumitajn per ornama stano—kaj

La Stana Lignohakisto de Oz

majestajn stanajn arkaĵojn kaj la multajn stanajn ĉambrojn kiuj ĉiuj enhavis belajn stanajn meblojn, liaj okuloj fariĝis eĉ pli grandaj kaj lia tuta korpeto tremis pro mirego. Sed, malgraŭ sia mirado, li povis ĝentile klini sin antaŭ la trono kaj diri per respekto-plena voĉo: “Mi salutas vian Gloran Mōston kaj proponas al vi mian humilan servadon.”

“Tre Bone!” respondis la Stana Lignohakisto laŭ sia kutima gaja maniero. “Diru al mi kiu vi estas kaj el kie vi venis.”

“Oni nomas min Vut la Vagisto,” respondis la knabo, “kaj mi venis, per multaj veturoj kaj tre malrekte, el mia iama hejmo en fora angulo de la Gilikula Lando de Oz.”

“Vagi for de la hejmo,” komentis la Birdotimigilo, “signifas renkonti danĝerojn kaj malfacilaĵojn, precipe se oni konsistas el viando kaj ostoj. Ĉu vi ne havis amikojn en tiu angulo de la Gilikula Lando? Ĉu ĝi ne estis hejmeca kaj komforta?”

Aŭdi homon plenigitan per pajlo paroli, kaj paroli tre bone, vere surprizis Vuton, kaj eble li iomete malĝentile rigardegis la Birdotimigilon. Sed post momento li respondis:

“Mi havis hejmon kaj amikojn, via Pajleca

Ĉapitro Unu

Moŝto, sed ili estis tiom kvietaj kaj feliĉaj kaj komfortaj ke mi trovis ilin malagrable stultaj. Nenio en tiu angulo de Oz interesis min, sed mi kredis ke en aliaj partoj de la lando mi trovos kuriozulojn kaj vidos novaĵojn, do mi komencis mian vagadan veturnon. Mi estas vagisto jam de preskaŭ plena jaro, kaj nun mia vagado gvidis min al ĉi tiu bonega kastelo.”

“Mi supozas,” diris la Stana Lignohakisto, “ke dum tiu jaro vi vidis tiom ke vi fariĝis tre saĝa.”

“Ne,” respondis Vut, penseme, “mi estas tute ne saĝa, bonvolu scii via Moŝto. Mi trovas ke ju pli mi vagas des malpli mi scias, ĉar en la Lando Oz estas multa saĝeco kaj multaj aferoj lerneblas.”

“Lerni estas simple. Ĉu vi ne faras demandojn?” demandis la Birdotimigilo.

“Mi ja faras tion, tiom da demandoj kiom mi aŭdacas fari; sed kelkaj personoj rifuzas respondi demandojn.”

“Ili estas malkomplezemaj,” deklaris la Stana Lignohakisto. “Se oni ne petas informon oni malofte ricevas ĝin; tial mi, miaflanke, regule respondas al ĉiu ĝentila demando kiun oni faras al mi.”

“Ankaŭ mi,” aldonis la Birdotimigilo, kapjesante.

La Stana Lignohakisto de Oz

“Mi ĝojas aŭdi tion,” diris la Vagisto, “ĉar tio kuraĝigas min demandi ĉu haveblas manĝaĵoj.”

“Benu la knabon!” kriis la Imperiestro de la Palpbrumoj; “mi estas tre malzorga, pro mia forgeso ke vagantoj kutime malsatas. Mi venigos al vi jam tuj manĝaĵojn.”

Dirinte tion li blovis per stana fajfilo kiu pendis de lia stana kolo, kaj je la alvoko servisto alvenis kaj profunde klinis sin. La Stana Lignohakisto mendis manĝaĵojn por la fremdulo, kaj post kelkaj minutoj la servisto enportis stanen pleton sur kiu estis zorge elektita amasego da bonaj manĝaĵoj, ĉiu ĝi estis atente metitaj sur stanajn telerojn kiu ĝi estis poluritaj ĝis ili brilis kiel spuguloj. La pleto metiĝis sur stanen tablon kiun oni tiris antaŭ la tronon, kaj la servisto metis stanen seĝon antaŭ la knabon por ke li sidu sur ĝi.

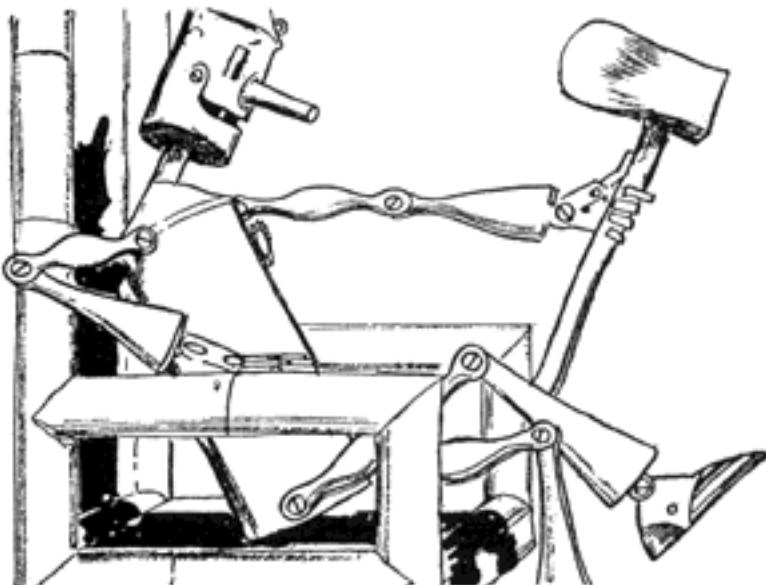
“Manĝu, amiko Vagisto,” diris la Imperiestro elkore, “kaj mi esperas ke la festeno plaĉos al vi. Mi mem ne manĝas, ĉar mi estas tiel farita ke mi ne bezonas manĝi por vivi. Ankaŭ ne mia amiko la Birdotimigilo. Sed ĉiu miaj Palpbrumoj manĝas, ĉar ili konsistas el karno, kiel vi, do mia stana ŝranko estas neniam malplena, kaj fremduloj ĉiam rajtas laŭdezire preni tion kio estas en ĝi.”

Ĉapitro Unu

La knabo silente manĝis dum kelka tempo, ĉar li estis vere malsata, sed kiam lia apetito jam iom satigis li diris:

“Kiel estas ke via Majesteco estas farita el stano, tamen vivas?”

“Tio,” respondis la stanulo, “estas longa rakonto.”

“Ju pli longa, des pli bona,” diris la knabo. “Ĉu vi bonvolos rakonti ĝin al mi?”

“Se vi deziras,” promesis la Stana Lignohakisto, malantaŭen klinante sin en sia stana trono kaj krucante siajn stanajn krurojn. “Jam de longe mi ne

La Stana Lignohakisto de Oz

rakontas mian historion, ĉar ĉiu ĉi tie konas ĝin preskaŭ tiel parkere kiel mi mem. Sed vi, ĉar vi estas fremdulo, sendube volas informiĝi pri kiel mi fariĝis tiel bela kaj prospera, do mi deklamos por vi miajn strangajn aventurojn.”

“Dankon,” diris Vut la Vagisto, ankoraŭ mangante.

“Mi ne ĉiam konsistis el stano,” komencis la Imperiestro, “ĉar komence mi estis homo el karno kaj ostoj kaj sango kaj logis en la Manĝtula Lando de Oz. Tie mia metio estis tiu de lignohakisto, kaj mi kontribus laŭ mia povo al la komforto de la popolo de Oz hakante la arbojn de la arbaro por provizi brulolignon, per kiu la virinoj kuiradis siajn manĝojn dum la infanoj varmigis sin ĉirkaŭ la fajroj. Kiel hejmon mi havis malgrandan dometon apud la bordo de la arbaro, kaj mia vivo estis tre kontenta ĝis mi enamiĝis je bela Manĝtula knabino kiu logis ne tre for.”

“Kiel nomiĝis la Manĝtula knabino?” demandis Vut.

“Nimi Ami. Tiu knabino, tiom bela ke la sunsubiroj ruĝiĝis kiam iliaj radioj trafis ŝin, logis kun potenca sorĉistino kiu surportis arĝentajn ŝuojn kaj kiu sklavigis la kompatindan infanon. Nimi Ami devis

Ĉapitro Unu

labori de la mateno ĝis la nokto por la maljuna Sorĉistino de la Oriento, lavante kaj balaante ŝian dometon kaj kuirante ŝiajn manĝojn kaj lavante ŝiajn telerojn. Si ankaŭ devis haki brulolignon, ĝis unu tagon mi trovis ŝin en la arbaro kaj ekamis ŝin. Post tio mi ĉiam alportis multe da bruloligno al Nimi Ami kaj ni fariĝis intimaj amikoj. Fine mi petis ŝin edziniĝi kun mi, kaj ŝi akceptis fari tion, sed la Sorĉistino hazarde aŭdis nian konversacion kaj ĝi multe kolerigis ŝin, ĉar ŝi ne volis ke mi forprenu ŝian sklavinon de ŝi. La Sorĉistino ordonis ke mi neniam denove proksimiĝu al Nimi Ami, sed mi diris al ŝi ke mi estas mia propra mastro kaj agos laŭvole, ĉar mi ne konsciis ke tiu estas dangera maniero paroli al Sorĉistino.

“La sekvan tagon, dum mi hakis lignon en la arbaro, la kruela Sorĉistino sorĉis mian hakilon, tiel ke ĝi glitis kaj detranĉis mian dekstran kruron.”

“Terure!” kriis Vut la Vagisto.

“Jes, ja ŝajnis misfortune,” konsentis la Stanulo, “ĉar unukrura lignohakisto malmulte utilas por sia metio. Sed mi rifuzis lasi la Sorĉistinon tiel facile venki min. Mi konis tre lertan mekanikiston kiu logis aliflanke de la arbaro, li estis mia amiko, do mi saltis unukrure al li kaj petis ke li helpu min. Li baldaŭ

La Stana Lignohakisto de Oz

faris por mi novan kruron el stano kaj lerte ligis ĝin al mia vianda korpo. Ĝi havis artikojn en la genuo kaj en la maleolo kaj estis preskaŭ same komforta kiel la kruro kiun mi perdis.”

“Nepre via amiko estis mirinda metiisto!” kriis Vut.

“Jes ja,” agnoskis la Imperiestro. “Lia metio estis prilaborado de stano kaj li povis fari ĉion ajn el stano. Kiam mi reiris al Nimi Ami, la knabino ĝojegis kaj jetis siajn brakojn ĉirkaŭ mian kolon kaj kisis min, deklarante ke ŝi fieras pro mi. La Sorĉistino vidis la kison kaj koleris eĉ pli ol antaŭe. Kiam mi komencis labori en la arbaro, la sekvan tagon, mia hakilo, ankoraŭ sorĉite, glitis kaj detranĉis mian alian kruron. Denove mi saltetis—per mia stana kruro—al mia amiko la stanisto, kiu afable faris por mi novan stanan kruron kaj ligis ĝin al mia korpo. Do mi reiris ĝojoplene al Nimi Ami, kiu multe ŝatis miajn brilantajn krurojn kaj promesis ke kiam ni estos geedzoj ŝi ĉiam tenos ilin oleitaj kaj poluritaj. Sed la Sorĉistino furiozis eĉ pli ol antaŭe, kaj tuj kiam mi levis mian hakilon por haki, ĝi tordis sin kaj detranĉis brakon mian. La stanisto faris por mi stanan brakon kaj tio ne multe ĉagrenis min, ĉar Nimi Ami deklaris ke ŝi plu amas min.”

La Koro de la Stana Lignohakisto

ĈAPITRO 2

La Imperiestro de la Palpbrumoj paŭzis dum sia rakonto por preni oleujon, per kiu li zorgoplene oleis la artikojn en sia stana gorĝo, ĉar lia voĉo komencis grinci iomete. Vut la Vagisto, satiginte sian appetiton, rigardis la oleadon tre interesate, sed petegis la Stanan Lignohakiston daŭrigi sian rakonton.

La Stana Lignohakisto de Oz

“La Sorĉistino kun la Arĝentaj Ŝuoj malamis min ĉar mi defiis ŝin,” daŭrigis la Imperiestro, kies voĉo nun sonis klare kiel sonorilo, “kaj ŝi insitis ke Nimi Ami neniam edziniĝos kun mi. Tial ŝi devigis la sorĉitan hakilon dehaki mian alian brakon, kaj la stanisto ankaŭ anstataŭigis tiun membron per stano, inkluzive de ĉi tiuj fajne artikigitaj manoj kiujn vi vidas min uzi. Sed ve! post tio, la hakilo, plu sorĉite de la kruela Sorĉistino, dividis mian korpon en du pecojn, tiel ke mi falis sur la teron. Tiam la Sorĉistino, kiu rigardis de malantaŭ proksima arbusto, alkuris kaj prenis la hakilon kaj dishakis mian korpon farante plurajn pecetojn, post tio, kredante ke fine ŝi detruis min, ŝi forkuris ridante pro ĝojo.

“Sed Nimi Ami trovis min. Ŝi prenis miajn brakojn kaj krurojn kaj kapon, kaj kunligis ilin kaj portis ilin al la stanisto, kiu eklaboris kaj faris por mi belan korpon el pura stano. Kiam li kunfiksos la brakojn kaj krurojn al la korpo, kaj metis mian kapon en la stanen kolumon, mi estis eĉ multe pli bona homo ol antaŭe, ĉar mia korpo ne povis dolori nek dolorigi min, kaj mi estis tiel bela kaj brila ke mi ne bezonis vestojn. Vestoj ĉiam ĝenas, ĉar ili malpuriĝas kaj ŝiriĝas kaj estas anstataŭigendaj; sed mia stana

La Stana Lignohakisto de Oz

korpo nur bezonas oleiĝi kaj poluriĝi.

“Nimi Ami plu deklaris ke ŝi edziniĝos kun mi, ĉar ŝi plu amis min malgraŭ la fiagoj de la Sorĉistino. La knabino deklaris ke mi estos la plej brila edzo en la tuta mondo, kaj tio estis tute vera. Tamen, la Fisorĉistino ankoraŭ ne estis konkerita. Kiam mi reiris al mia laboro la hakilo glitis kaj detranĉis mian kapon, kiu estis la sola vianda parto de mi kiu plu restis. Krome, la maljunulino ekprenis mian detranĉitan kapon kaj forportis ĝin kun si kaj kaŝis ĝin. Sed Nimi Ami venis en la arbaron kaj trovis min senhelpe vaganta, ĉar mi ne povis vidi kien iri, kaj ŝi gvidis min al mia amiko la stanisto. La fidelulo tuj komencis labori por fari por mi stanan kapon, kaj li ĵus kompletigis ĝin kiam Nimi Ami venis alkurante kun mia malnova kapo, kiun ŝi ŝtelis de la Sorĉistino. Sed, pripensinte, mi opiniis la stanan kapon multe pli bona ol la vianda—mi ankoraŭ portas ĝin, do vi povas vidi ĝiajn belon kaj gracan formon—kaj la knabino konsentis kun mi ke viro konsistanta tute el stano estas multe pli perfekta ol kapo el alia materialo. La stanisto tiom fieris pro sia verko kiom mi, kaj dum tri plenaj tagoj ĉiuj admiris min kaj laŭdis mian belecon.

Ĉapitro Du

“Ĉar mi nun konsistis tute el stano, mi ne plu timis la Fisorĉistinon, ĉar ĝi ne plu kapablis damaĝi min. Nimi Ami diris ke ni nepre devas tuj geedziĝi, ĉar tiam ĝi povos veni al mia dometo kaj loĝi kun mi kaj teni min brilanta kaj scintilanta.

“Mi estas certa, kara Noêjo,’ diris la brava kaj bela knabino—mia nomo tiam estis Noêjo Hakisto, sciu—‘ke vi fariĝos la plej bona edzo kiun knabino povus havi. Mi ne bezonas kuiri por vi, ĉar nun vi ne manĝas; mi ne bezonas pretigi vian liton, ĉar stano ne laciĝas nek bezonas dormon; kiam ni iros al danco, vi ne laciĝos antaŭ ol la muziko ĉesos kaj diros ke vi volas reiri hejmen. Dum la tuta tago, dum vi hakados lignon en la arbaro, mi povos distri min miamaniere—tio estas privilegio kiun ĝuas malmultaj edzinoj. Ne estas temperamento en via nova kapo, do vi ne ekkoleros kontraŭ min. Fine, mi fieros esti la edzino de la sola vivanta Stana Lignohakisto en la tuta mondo!’ Tio montras ke Nimi Ami estis egale saĝa kiel brava kaj bela.”

“Mi opinias ke ĝi estis tre afabla knabino,” diris Vut la Vagisto. “Sed bonvolu diri al mi, kial vi ne mortis kiam vi dishakiĝis?”

“En la Lando Oz,” respondis la Imperiestro,

La Stana Lignohakisto de Oz

“neniu estas mortigebla. Homo kun ligna kruro aŭ stana kruro restas la sama homo; kaj, dum mi vice perdis partojn de mia vianda korpo, mi ĉiam restis la sama persono kiel komence, eĉ kvankam fine mi konsistis tute el stano kaj neniom da viando.”

“Mi komprenas,” diris la knabo, pensoplene. “Kaj ĉu vi kaj Nimi Ami geedziĝis?”

“Ne,” respondis la Stana Lignohakisto, “tio ne okazis. Si diris ke ŝi plu amas min, sed mi trovis ke mi ne plu amas ŝin. Mia stana korpo ne enhavis koron, kaj sen koro oni ne povas ami. Do la Fisorĉistino fine venkis min, kaj kiam mi foriris el la Manĝtula Lando de Oz, la kompatinda knabino restis sklavo de la Sorĉistino kaj devis obei ŝiajn ordonojn tage kaj nokte.”

“Kien vi iris?” demandis Vut.

“Nu, mi unue komencis serĉi koron, por ke mi povu denove ami Nimin Amin; sed koroj estas malpli facile troveblaj ol oni supozus. Unu tagon, en granda arbaro kiun mi ne konis, miaj artikoj ekrustis ĉar mi forgesis olei ilin. Tie mi staris, nekapabla movi manon aŭ piedon. Kaj tie mi plu staris—dum venis kaj forpasis la tagoj—ĝis Doroteo kaj la Birdotimigilo venis kaj savis min. Ili oleis miajn artikojn kaj

Ĉapitro Du

liberigis min, kaj mi tre zorgas neniam denove rusti.”

“Kiu estis tiu Doroteo?” demandis la Vagisto.

“Knabineto kiu hazarde estis en domo kiun forportis ciklono el la tre distanca Kansas al la Lando Oz. Kiam la domo falis, en la Manĝtula Lando, ĝi bonſance falis sur la Fisorĉistinon kaj dispremis ŝin. Ĝi estis granda domo, kaj mi kredas ke la Sorĉistino ankoraŭ estas sub ĝi.”

“Ne,” diris la Birdotimigilo, korektante lin, “Doroteo diras ke la Sorĉistino polviĝis, kaj la vento disĝutis la polvon ĉiudirekten.”

“Nu,” daŭrigis la Stana Lignohakisto, “renkontinte la Birdotimigilon kaj Doroteon, mi akompanis ilin al la Smeralda Urbo, kie la Sorĉisto de Oz donis al mi koron. Sed la Sorĉisto havis nur malgrandan stokon da koroj, kaj li donis al mi Afablan Koron anstataŭ Amantan Koron, tiel ke mi ne povis ami Nimin Amin pli ol kiam mi estis senkora.”

“Ĉu la Sorĉisto ne povus doni al vi koron kiu estis kaj Afabla kaj Amanta?” demandis la knabo.

“Ne; tian koron mi petis, sed li diris ke tiom mankas al li koroj, ĝuste tiam, ke restas nur unu en la stoko, kaj mi devas akcepti aŭ tiun aŭ neniu. Do mi akceptis ĝin, kaj mi devas diri ke, laŭ sia speco,

La Stana Lignohakisto de Oz

ĝi ja estas tre bona koro.”

“Ŝajnas al mi,” diris Vut, kontemple, “ke la Sorĉisto trompis vin. Ĝi tute ne povas esti tre Afabla Koro, sciu.”

“Kial ne?” demandis la Imperiestro.

“Ĉar vi tre malafable dizertis la knabinon kiu vin amis, kaj kiu estis fidela kaj lojala al vi kiam vi estis en embaraso. Se la koro donita al vi de la Sorĉisto estus Afabla Koro, vi reirus hejmen kaj edzinigus la belan Manĝtulan knabinton, kaj kondukus ŝin ĉi tien por ke ŝi estu Imperiestrino kaj logu en via grandioza stana kastelo.”

La Stanan Lignohakiston tiom surprizis tiu senrezerva parolo ke dum kelka tempo li nur rigardegis la knaban Vagiston. Sed la Birdotimigilo skuis sian plenigitan kapon kaj diris per pozitiva tono:

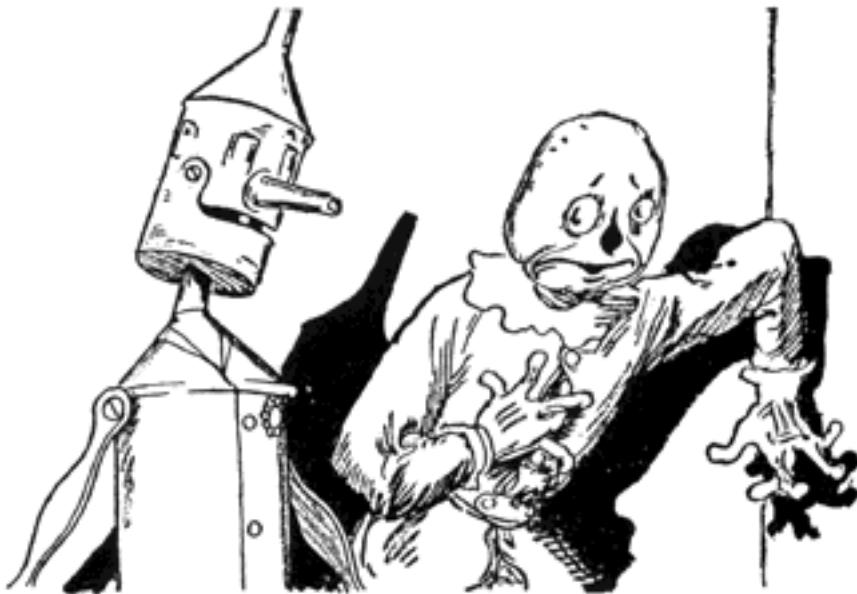
“La knabo pravas. Mi mem ofte demandis al mi kial vi ne reiris por trovi tiun kompatindan Manĝtulan Knabinton.”

Tiam la Stana Lignohakisto rigardegis sian amikon la Birdotimigilon. Sed fine li diris per serioza voĉtono:

“Mi devas agnoski ke antaŭ nun mi neniam pripensis tian agon, trovi Nimin Amin kaj fari ŝin Imperiestrino de la Palbrumoj. Sed certe ne estas tro

Ĉapitro Du

malfrue, eĉ nun, fari tion, ĉar la knabino nepre plu loĝas en la Manĝtula Lando. Kaj ĉar ĉi tiu fremda Vagisto memorigis min pri Nimi Ami, mi kredas ke mia devo estas eliri trovi ŝin. Certe ne kulpas la knabino ke mi ne plu amas ŝin, do, se mi povas

feliĉigi ŝin, decas ke mi faru tion, kaj tiel repagu ŝin pro ŝia fideleco.”

“Tute prave, mia amiko!” konsentis la Birdotimigilo.

“Ĉu vi akompanos min dum tiu tasko?” demandis

La Stana Lignohakisto de Oz

la Stana Imperiestro.

“Kompreneble,” diris la Birdotimigilo.

“Kaj ĉu vi kunprenos min?” petis Vut la Vagisto per fervora voĉo.

“Nepre,” diris la Stana Lignohakisto, “se vi deziras esti en la grupo. Vi mem unue informis min ke mia devo estas trovi kaj edzinigi Nimin Amin, kaj mi volas ke vi sciu ke Noĉjo Hakisto, la Stana Imperiestro de la Palpbrumoj, estas homo kiu neniam neglektas sian devon, kiam oni indikis ĝin al li.”

“Devus esti plezuro kaj ne nur devo, se la knabino vere estas tiom bela,” diris Vut, al kiu tre plaĉis la plano aventuri.

“Belaĵojn oni povas admirri, se oni ne amas,” asertis la Stanulo. “Ekzemple, floroj estas belaj, sed ni ne emas edzinigi ilin. Kontraŭe, devo estas klariona voko al ago, negrave ĉu aŭ ne oni emas agi. Ĉiokaze, mi obeas la klarionan vokon al devo.”

“Kiam ni komencos?” demandis la Birdotimigilo, kiu ĉiam ĝojis komenci novan aventuron. “Mi ne aŭdas klarionon, sed kiam ni foriros?”

“Tuj kiam ni pretiĝos,” respondis la Imperiestro. “Mi tuj alvokos miajn servistojn kaj ordonas ke ili preparu nian veturon.”

Oni Ĉirkaŭiras

ĈAPITRO 3

Vut la Vagisto dormis tiun nokton en la stana kastelo de la Imperiestro de la Palpbrumoj kaj trovis sian stanan liton tre komforta. Frue la sekvan matenon li ellitiĝis kaj promenis tra la ĝardenoj, kie estis stanaj fontoj kaj bedoj da kuriozaj stanaj floroj, kaj kie stanaj birdoj staris sur la branĉoj de

La Stana Lignohakisto de Oz

stanaj arboj kaj kantis kantojn kiuj sonis kiaj la notoj de stanaj fajfiloj. Ĉiuj tiuj mirindaĵoj estis faritaj de la lertaj Palpbrumaj stanistoj, kiuj streĉis la risortojn de la birdoj ĉiumatene por ke ili ĉirkaŭmoviĝu kaj kantu.

Post la matenmanĝo la knabo eniris la trono-ĉambron, kie la Imperiestro lasis ke servisto zorge oleu liajn stanajn artikojn, dum aliaj servistoj plenigadis la korpon de la Birdotimigilo per dolĉa, freŝa pajlo.

Vut rigardis tiun operacion tre interesate, ĉar la korpo de la Birdotimigilo estis nur vestokompleto plena de pajlo. La jako estis strikte butonumita por malebligi elfalon de la enpuŝita pajlo kaj ŝnuro estis ligita ĉirkaŭ la talio por teni la formon kaj neebligi sagadon de la pajlo. La kapo de la Birdotimigilo estis ŝtofa sako plena de brano, sur kiu la okuloj, nazo kaj bušo estis pentritaj. Liaj manoj estis blankaj katunaj gantoj plenigitaj per delikata pajlo. Vut rimarkis ke eĉ zorge plenigite kaj ĝustaformite per batado la pajlulo estis mallerta pri sia moviĝado kaj klare ŝanceligis sur siaj piedoj, tiel ke la knabo demandis al si ĉu la Birdotimigilo kapablos veturi kun ili la tutan vojon al la arbaroj de la Manĝtula Lando de Oz.

Ĉapitro Tri

La preparoj por tiu grava veturo estis tre simplaj. Dorosako estis plenigita per mangajoj kaj donita al Vut la Vagisto por ke li portu ĝin sur sia dorso, ĉar la mangajoj estis sole por lia uzo. La Stana Lignohakisto surŝultrigis hakilon kiu estis akra kaj

brilpolurita, kaj la Birdotimigilo metis la oleujon de la Imperiestro en sian poĝon, por olei la artikojn de lia amiko se ili bezonas tion.

“Kiu regos la Palpbruman Landon dum via foresto?” demandis la knabo.

La Stana Lignohakisto de Oz

“Nu, la Lando regos sin mem,” respondis la Imperiestro. “Efektive, mia popolo ne bezonas Imperiestron, ĉar Ozma de Oz prizorgas la staton de ĉiuj siaj regatoj, inkluzive de la Palbrumoj. Kiel tre multaj reĝoj kaj imperiestroj, mi havas grandan titolon, sed tre malmulte da vera povo, kio donas al mi sufiĉan tempon por distri min miamaniere. La popolo de Oz devas obei nur unu legon, nome: ‘Bone kondutu’, do por ili estas facile obei la Legon, kaj vi rimarkos ke ili tre bone kondutas. Sed nun estas la horo por ke ni foriru, kaj mi fervoras komenci ĉar mi supozas ke tiu kompatinda Manĝtula knabino ĉagrenite atendas mian alvenon.”

“Ŝi jam longe atendis, ŝajnas al mi,” komentis la Birdotimigilo, dum ili foriris de la tereno de la kastelo kaj sekvis padon kiu kondukis orienten.

“Vere,” respondis la Stana Lignohakisto; “sed mi rimarkis ke la fino de atendo, negrave kiom longe ĝi daŭris, estas plej malfacile eltenata; do mi devas strebi feliĉigi Nimin Amin tuj kiam eble.”

“Ha; tio pruvas ke vi havas Afablan Koron,” komentis la Birdotimigilo, aprobe.

“Domaĝe ke li ne havas Amantan Koron,” diris Vut. “Ci tiu Stanulo devos edzinigi agrablan

Ĉapitro Tri

knabinon pro afableco, ne ĉar li amas ŝin, kaj iel tio ne ŝajnas prava.”

“Malgraue, mi ne certas ke tiel ne estos plej bone por la knabino,” diris la Birdotimigilo, kiu ŝajnis tre inteligenta kvankam pajlulo, “ĉar amanta edzo ne estas ĉiam afabla, sed afabla edzo nepre kontentigas ian ajn knabinon.”

“Nimi Ami fariĝos Imperiestrino!” anoncis la Stana Lignohakisto, fiere. “Mi farigos stanan robon por ŝi, kun stanaj kufoj kaj faldoj, kaj ŝi havos stanajn pantoflojn, kaj stanajn orelingojn kaj braceletojn, kaj portos stanan kronon sur sia kapo. Mi estas certa ke tio multe plaĉos al Nimi Ami, ĉar ĉiuj knabinoj amas belaĵojn.”

“Ĉu ni iros al la Manĝtula Lando laŭ la Smeralda Urbo?” demandis la Birdotimigilo, kiu rigardis la Stanan Lignohakiston kiel la estron de la grupo.

“Mi kredas ke ne,” estis la respondeo. “Ni entreprenas iom delikatan aventuron, ĉar ni serĉas knabinon kiu timas ke ŝia iama amanto forgesis ŝin. Estos iom malfacile por mi, nepre vi devas agnoski tion, kiam mi diros al Nimi Ami ke mi venis edzinigi ŝin ĉar tia estas mia devo, kaj tial ju malpli da atestantoj de nia renkontiĝo estos, des pli bone estos

La Stana Lignohakisto de Oz

por ni ambaŭ. Trovinte Nimin Amin, kiam ŝi sukcesos regi sian ĝojon pro nia rekuniĝo, mi kondukos ŝin al la Smeralda Urbo kaj konigos ŝin al Ozma kaj Doroteo, kaj al Betinjo Bobin kaj Eta Troto, kaj ĉiuj niaj aliaj amikoj; sed, se mi ĝuste memoras, kompatinda Nimi Ami havas akran langon kiam ŝi koleras, kaj ŝi eble ja koleretos je mi, unue, ĉar mi tiom longe prokrastis veni al ŝi.”

“Mi povas kompreni tion,” diris Vut sobre. “Sed kiel ni povos iri al tiu parto de la Manĝtula Lando kie vi iam loĝis sen trairi la Smeraldan Urbon?”

“Nu, tio estas facila,” la Stanulo certigis lin.

“Mi havas mapon de Oz en mia poŝo,” persistis la knabo, “kaj ĝi montras ke la Palpbruma Lando, kie ni nun estas, estas en la okcidento de Oz, kaj la Manĝtula Lando en la oriento, kaj rekte inter ili situas la Smeralda Urbo.”

“Tute vere; sed ni iros norden, unue, en la Gilikulan Landon, kaj tiel ni ĉirkaŭiros la Smeraldan Urbon,” klarigis la Stana Lignohakisto.

“Tio povos montriĝi danĝera veturo,” respondis la knabo. “Mi foje loĝadis en unu el la plejsupraj anguloj de la Gilikula Lando, proksime al Ugabuo, kaj oni diris al mi ke en tiu norda lando estas multaj

Ĉapitro Tri

uloj kiujn ne estas agrable renkonti. Mi tre zorgis eviti ilin dum mia veturo suden.”

“Vagisto devus ne timi,” observis la Birdotimigilo, kiu ŝanceliĝadis laŭ amuza, hazarda maniero, sed ne postrestis siajn amikojn.

“Timo ne malkuraĝigas,” respondis Vut, dum lia vizaĝo iomete ruĝiĝis, “sed mi kredas ke estas pli facile eviti danĝeron ol superi ĝin. La plej sendanĝera vojo estas la plej bona vojo, eĉ por brava decidemulo.”

La Stana Lignohakisto de Oz

“Ne maltrankviliĝu, ĉar ni ne tre norden iros,” diris la Imperiestro. “Mia sola deziro estas eviti la Smeraldan Urbon sen ĉirkaŭiri pli ol necese. Tuj ĉirkaŭirinte la Smeraldan Urbon ni ekiros suden en la Manĝtulan Landon, kiun la Birdotimigilo kaj mi bone konas kaj kie ni havas multajn amikojn.”

“Mi jam iom veturnadis en la Gilikula Lando,” komentis la Birdotimigilo, “kaj kvankam mi devas diri ke mi renkontis kelkajn strangajn personojn tie kelkfoje, ĝis nun neniu el ili damaĝis min.”

“Nu, estas egale al mi,” diris Vut, ŝajnigante trankvilecon. “Danĝeroj, se ili estas neeviteblaj, estas ofte tre interesaj, kaj mi akceptas iri kien ajn vi du kuraĝos iri.”

Do ili deiris de la vojo kiun ili laŭiris kaj komencis veturi nordorienten, kaj dum tiu tutaj tago ili estis en la plaĉa Palpbruma Lando, kaj ĉiuj renkontatoj salutis la Imperiestron tre respektoplene kaj deziris al li bonfortunon dum lia veturnado. Kiam noktiĝis ili haltis ĉe domo kie oni amike akceptis ilin kaj kie oni donis al Vut komfortan liton en kiu dormi.

“Se la Birdotimigilo kaj mi estus solaj,” diris la Stana Lignohakisto, “ni veturnus ankaŭ nokte kaj ne nur tage; sed ĉar viandulo estas en nia grupo, ni

Ĉapitro Tri

devas halti nokte por ke li ripozu.”

“Viando laciĝas post tago da veturado,” aldonis la Birdotimigilo, “sed pajlo kaj stano neniam laciĝas. Tio pruvas,” diris li, “ke ni estas iom superaj al homoj kun kutima konsistaĵo.”

Vut ne povis nei ke li estas laca, kaj li dormis profunde ĝis la mateno, kiam oni donis al li bonan matenmanĝon, fume varmegan.

“Al vi ambaŭ mankas multa ĝuo pro via nemanĝado,” li diris al siaj kunuloj.

“Estas vere,” respondis la Birdotimigilo. “Al ni mankas suferado pro malsato, kiam manĝaĵoj ne haveblas, kaj al ni mankas stomakodoloroj kelkfoje.”

Dirante tion, la Birdotimigilo rigardetis la Stanan Lignohakiston, kiu per kapa gesto konsentis.

Dum tiu tuta dua tago ili veturnis senhalte, distrante unu la alian per rakontoj pri aventuroj kiujn ili antaŭe spertis kaj aŭskultante deklamadon de poezio fare de la Birdotimigilo. Li lernis tre multajn poemojn de Profesoro Ŝancelinsektulo kaj amis ripeti ilin kiam ajn iu akceptis aŭskulti. Kompreneble Vut kaj la Stana Lignohakisto nun aŭskultis, ĉar ili ne povis fari ion alian—krom se ili malgentile forkurus de sia pajloplena kamarado.

La Stana Lignohakisto de Oz

Unu el la deklamaĵoj de la Birdotimigilo estis tia:

“Dolĉas kiu sono efika
Kiel de la pajlo tritika
Kiu krakas ame, tenere?
Ĝi estas brila kaj flava
Mi estas do ĝojohava
Kaj krakas ĉiam senpere.

“Dolĉa pajlo freŝa kaj ora!
Mankas nepre ĉio malglora
En pura plenaĵo, kompakta.
Marĝante ĉiam mi knaras,
Kaj parolaĵojn malŝparas,
Kun odoro bela kaj fakta.

“Ho, ja min tranĉo ne ĝenas
Ĉar ĉe mi sango ne enas,
Mi nenian doloron suferas;
Mi puran pajlon trauzas,
Ĝi min neniam konfuzas,
Eĉ kiam batoj sur min aperas!

“Mi aŭdis popularan la diron
Ke mia kapo havas sopiron
Al cerb' de brano kaj de tritiko.
Ĉar miaj pensoj 'stas bonaj,

Ĉapitro Tri

Pro la menseroj deponaj,
Superaj al viandmens-logiko.

“Pri mia sorto kontenta,
Pri mia cerbo ne penta,
Malsimile al uloj aliaj;
Se mia pajlo ekputras,
Aŭ ŝafon, kapron ĝi nutras,
Pajlerojo novaj fariĝas miaj.”

La Lonoj de Lonio

ĈAPITRO 4

Ĉirkaŭ la vespero la veturantoj trovis ke ne plu estas vojo laŭirebla, kaj la purpuraj nuancoj de la herbo kaj arboj avertis ilin ke ili nun estas en la Lando de la Gilikuloj, kie strangaj popoloj loĝas en lokoj tute ne konataj de la aliaj loĝantoj de Oz. La kampoj estis sovaĝaj kaj nekultivataj kaj ne estis iaj

Ĉapitro Kvar

ajn domoj videblaj. Sed niaj amikoj plu marŝis eĉ post la sunsubiro, esperante trovi bonan lokon kie Vut la Vagisto povos dormi; sed kiam tute mallumiĝis kaj la knabo lacis pro sia longa marŝado, ili haltis tuj en la mezo de kampo kaj lasis ke Vut prenu sian vespermanĝon el la mangajoj kiujn li portas en sia dorsosako. Post tio la Birdotimigilo etendis sin tiel ke Vut povis uzi lian plenigitan korpon kiel kapkuseanon, kaj la Stana Lignohakisto staris apud ili dum la tuta nokto, por ke la humideco de la tero ne rustigu liajn artikojn aŭ senbriligu lian poluron. Kiam ajn la roso kuŝiĝis sur lian korpon li zorge forviŝis ĝin per tuko, tiel ke en la mateno la Imperiestro brilis kiel ĉiam en la radioj de la leviĝanta suno.

Ili vekis la knabon je la mateniĝo kaj la Birdotimigilo diris al li:

“Ni trovis ion kuriozan, tial ni devos interkonsiliĝi pri kion fari.”

“Kion vi trovis?” demandis Vut, defrotante la dormon el siaj okuloj per siaj fingrartikoj kaj trifole oscedante por pruvi ke li estas plene vekiĝinta.

“Afîson,” diris la Stana Lignohakisto. “Afîson, kaj alian vojeton.”

“Kion diras la Afîso?” demandis la knabo.

La Stana Lignohakisto de Oz

“Ĝi diras ‘Averto al Ĉiuj Fremduloj: Ne Laŭiru ĉi tiun Vojon al Lonio’,” respondis la Birdotimigilo, kiu povis tre bone legi kiam liaj okuloj estis freŝe farbitaj.

“Pro tio,” diris la knabo, malfermantante sian dorso-

sakon por elpreni iom da matenmanĝo, “ni veturu laŭ alia direkto.”

Sed ŝajne tio ne plaĉis iun el liaj kunveturantoj.

“Mi preferas vidi kiel aspektas Lonio,” komentis la Stana Lignohakisto.

Ĉapitro Kvar

“Kiam oni veturas, estas malsâge maltrafi ian ajn interesan vidaĵon,” aldonis la Birdotimigilo.

“Sed averti indikas danĝeron,” protestis Vut la Vagisto, “kaj laŭ mi estas saĝe eviti danĝeron kiam ajn eble.”

Ili ne respondis al tiu parolo dum kelka tempo. Poste diris la Birdotimigilo:

“Mi jam eskapis de tiom da danĝeroj, dum mia vivo, ke mi ne multe timas ian eblan eventon.”

“Nek mi!” kriis la Stana Lignohakisto, svingante sian scintilantan hakilon ĉirkaŭ sian stanan kapon, laŭ aro da cirkloj. “Malmulto povas vundi stanon, kaj mia hakilo estas potenca armilo kontraŭ malamikoj. Sed nia knabamiko,” li pludiris, serioze rigardante Vuton, “eble vundiĝus se la popolo de Lonio vere estas danĝeraj; do mi proponas ke li restu ĉi tie dum vi kaj mi, Amiko Birdotimigilo, vizitos la malpermesitan Urbon Lonio.”

“Ne ĝenu vin pri mi,” konsilis Vut, trankvile. “Kien ajn vi deziras iri, mi iros, kaj partoprenos en viaj danĝeroj. Dum mia vagado mi trovis ke estas pli saĝe resti ekster danĝero ol eniri ĝin, sed tiam mi estis sola, kaj nun mi havas du potencajn amikojn kiuj protektos min.”

La Stana Lignohakisto de Oz

Do, kiam li jam finis sian matenmanĝon, ili ĉiuj ekiris laŭ la vojo kondukanta al Lonio.

“Ĝi estas loko pri kiu mi antaŭe ne aŭdis,” komentis la Birdotimigilo, dum ili proksimiĝis al densa arbaro. “La loĝantoj eble estas homoj, iuspecaj, aŭ eble ili estas bestoj, sed kio ajn ili montriĝos, ni havos interesan historion rakontotatan al Doroteo kaj Ozma kiam ni reiros.”

La vojo kondukis en la arbaron, sed la grandaj arboj krevis tiel dense kaj la grimpoplantoj kaj la arbustaro estis tiom dikaj kaj interplektitaj ke ili devis fari por si vojon je ĉiu paŝo por pluiri. Unu-aŭ du-loke la Stanulo, kiu iris la unua por liberigi la vojon, tranĉis la branĉojn batante per sia hakilo. Vut tuj sekvis, kaj lasta el la trio venis la Birdotimigilo, kiu tute ne povus laŭiri la vojon se liaj kamaradoj ne liberigus ĝin por lia pajloprena korpo.

Baldaŭ la Stana Lignohakisto puŝis sin tra densajn arbustojn, kaj preskaŭ falis kapantaŭe en vastan liberan spacon en la arbaro. La libera spaco estis ronda, granda kaj ampleksa, sed la supraj branĉoj de la altaj arboj transetendis sin kaj faris plenan kupolon aŭ tegmenton por ĝi. Sed strange, ne estis mallume

Ĉapitro Kvar

en tiu giganta natura ĉambro en la arbejo, ĉar la loko
brilis per neintensa blanka lumo kiu ŝajne venis el iu
nevidata fonto.

En la ĉambro estis grupo de dekoj da
kuriozuloj, kaj ili tiom mirigis la Stanulon ke Vut
devis flankenpuŝi lian metalan korpon, por ankaŭ
povi vidi. Kaj la Birdotimigilo flankenpuĉis Vuton,
tiel ke la tri veturantoj staris en vico, plenokule
rigardegante.

La uloj kiujn ili vidis estis rondaj kaj pilkecaj;
rondaj korpe, rondaj krure kaj brake, rondaj mane
kaj piede kaj rondaj kape. La sola escepto al la
rondeco estis iomete kava loko sur la supro de
ĉiu kapo, kiu faris ĝin teleretforma anstataŭ
kupolforma. Ili ne havis vestojn sur siaj pufaj
korpoj, nek ili havis hararon. Iliaj haŭtoj estis ĉiuj
palgrizaj, kaj iliaj okuloj estis nur purpuraj
makuloj. Iliaj nazoj estis egale pufaj kiel iliaj
ceterajoj.

“Ĉu ili konsistas el kaŭĉuko, vi opinias?” demandis
la Birdotimigilo, kiu rimarkis ke la uloj saltas
moviĝante kaj ŝajnas preskaŭ aere senpezaj.

“Estas malfacile decidi kio ili estas,” respondis Vut.
“Laŭaspekto kovras ilin verukoj.”

La Stana Lignohakisto de Oz

La Lonoj—ĉar tiel nomiĝis tiuj uloj—ĉevis tiam faradis multajn aferojn, kelkaj kunludadis, kelkaj laboradis pri taskoj kaj kelkaj estis en grupoj parolante; sed je la sono de nekonataj voĉoj, kiuj eĥis iom laŭte tra la libera spaco, ĉiuj turniĝis fronte al la entrudigintoj. Tiam, kune, ili ĉiuj antaŭen rapidis, kurante kaj saltante eksterordinar-rapide.

La Stanan Lignohakiston tiom surprizis tio ke li ne havis sufiĉan tempon por levi sian hakilon antaŭ ol la Lonoj atingis ilin. La uloj svingis siajn pufajn manojn, kiuj aspektis boksogantoj, kaj bategis la tri veturantojn kiel eble plej forte, ĉiuflanke. La batoj estis tre molaj kaj tute ne dolorigis niajn amikojn, sed la atako tute perpleksigis ilin, tiel ke tre rapide ĉiuj tri ekfalis plataj sur la teron. Kiam ili estis etenditaj surtere, multaj Lonoj tenis ilin por malebligi ilian restariĝon, dum aliaj vindis longajn ŝnurecajn plantojn ĉirkaŭ ilin, ligante iliajn brakojn kaj krurojn al iliaj korpoj kaj tiel senpovigante ilin.

“Aha!” kriis la multe plej granda Lono; “ni nun firme kaptis ilin; do ni portu ilin al Reĝo Bal kaj juĝigu ilin, kondamnigu ilin kaj distruigu ilin!”

Ĉapitro Kvar

Ili devis treni siajn kaptitojn al la centro de la kupolita ĉambro, ĉar ilia pezo, kompare kun tiu de la Lonoj, neebligis ilian portiĝon. Eĉ la Birdotimigilo estis multe pli peza ol la pufaj Lonoj. Sed fine la grupo haltis antaŭ altigita podio, sur kiu staris ia trono, kiu konsistis el granda larga seĝo, kaj al unu el la seĝobrakoj estis ligita ŝnuro. Tiu ŝnuro etendiĝis supren al la tegmento de la kupolo.

Aranĝite antaŭ la podio, la kaptitoj estis permesitaj sidiĝi, frontante la malplenan tronon.

“Bone!” diris la granda Lono kiu komandis la grupon. “Nun ni venigu Reĝon Balon por juĝi tiujn terurajn ulojn kiujn ni tre kuraĝe kaptis.”

Parolante li ekprenis la ŝnuron kaj komencis tiri laŭeble plej forte. Unu aŭ du aliaj helpis lin, kaj baldaŭ, dum ili altiris la ŝnuron, la folioj super ili apartiĝis kaj Lono ekaperis ĉe la alia finaĵo de la ŝnuro. Li ne bezonis multan tempon por mal-suprentiriĝi al la trono, kie li sidiĝis kaj estis enligita, tiel ke li ne reflosos alten.

“Saluton,” diris la Reĝo, palpebrumante al siaj sekventoj per siaj purpuraj okuloj; “kio okazas nun?”

“Fremduloj, via Moŝto—fremduloj kaj kaptitoj,” respondis la granda Lono, pompe.

La Stana Lignohakisto de Oz

“Jes ja! Mi vidas ilin. Mi vidas ilin tre klare,” kriis la Reĝo, kaj liaj purpraj okuloj elstaris dum li rigardis la tri kaptitojn. “Kiaj kuriozaj bestoj! Ĉu danĝeraj, vi kredas, mia bona Panta?”

“Mi timas ke jes, via Moŝto. Kompreneble, eble ili *ne* estas danĝeraj, sed ni *ne* risku. Sufiĉaj akcidentoj jam trafas nin la povrajn Lonojn, kaj mi konsilas kondamni kaj distruigi ilin kiel eble plej rapide.”

“Silentu pri via konsilado,” diris la monarĥo, per senplezura tono. “Kiu estas Reĝo ĉi tie? Vi aŭ Mi?”

“Ni Reĝigis vin ĉar vi estas malpli saĝa ol ni aliaj,” respondis Panta Lono, indigne. “Mi mem povus esti Reĝo, se mi volus, sed al mi ne plaĉas la multa laboro kaj la respondeco.”

Dirante tion la granda Lono arogante paſis tien kaj reen en la spaco inter la trono de Reĝo Bal kaj la kaptitoj, kaj laŭaspekte tre imponis la aliajn Lonojn lia defio. Sed subite aŭdiĝis laŭta krako kaj Panta Lono tuj malaperis, kio multe mirigis la Birdotimigilon, la Stanan Lignohakiston kaj Vut la Vagiston, kiuj vidis sur la loko kie la grandulo antaŭe staris amaseton da mola, sulketoplena haŭto kiu

Ĉapitro Kvar

aspektis kolapsinta kaŭĉuka balono.

“Jen!” kriis la Reĝo. “Mi supozis ke tio okazos. La aroganta fiulo volis pufigi sin ĝis li estas pli granda ol ĉiuj aliaj, kaj jen la rezulto de lia stulteco. Ekpumpu, iuj el vi, kaj reblovu en lin.”

“Ni devos ripari la truon unue, via Moŝto,” proponis unu el la Lonoj, kaj la kaptitoj rimarkis ke neniu el ili aspektis surprizita nek ŝokita pro la malfeliĉa akcidento trafinta Pantan.

“Bone,” malafable murmuris la Reĝo. “Venigu Tilon por ripari lin.”

Unu aŭ du forkuris kaj baldaŭ revenis sekvate de virina Lono kiu surportis gigantajn pufitajn kaŭĉukajn jupojn. Ankaŭ purpura plumo estis ligita al veruko sur la supro de ŝia kapo, kaj ĉirkaŭ ŝia talio estis zono el fibraj plantoj, sekigitaj kaj fortaj, kiuj aspektis ŝnuraj.

“Eklaboru, Til,” ordonis Reĝo Bal. “Panta ĵus eksplodis.”

La Lonino prenis la amasaĵon de haŭto kaj zorge ekzamenis ĝis trovi truon en unu piedo. Tiam ŝi tiris ŝnurfibron el sia zono, kaj kuntirinte la randojn de la truo, ŝi firme kunligis ilin per la ŝnuro, tiel farante tian kuriozan verukon kian rimarkis la fremduloj sur

La Stana Lignohakisto de Oz

tiom da Lonoj. Farinte tion, Til Lono ĵetis la haŭtaĵon al la aliaj Lonoj kaj estis forironta kiam ŝi ekrimarkis la kaptitojn kaj haltis por inspekti ilin.

“Jen ja!” diris Til; “kiaj teruraj bestoj. El kie ili venis?”

“Ni kaptis ilin,” respondis Lono.

“Kaj kion vi faros pri ili?” demandis la Lonino.

“Eble ni kondamnos ilin kaj truigos ilin,” respondis la Reĝo.

“Nu,” diris ŝi, ankoraŭ rigardante la kaptitojn, “mi ne certas ke ili truiĝos. Ni provu.”

Unu el la Lonoj kuris al la rando de la arbaro kaj rapide revenis kun longa akra dorno. Li rigardetis al la Reĝo, kiu kapjesis konsente, kaj antaŭenkuris kaj puŝis la dornon en kruron de la Birdotimigilo. La Birdotimigilo nur ridetis kaj diris nenion, ĉar la dorno tute ne dolorigis lin.

Post tio la Lono provis piki kruron de la Stana Lignohakisto, sed la stano nur malakrigis la pinton de la dorno.

“Ĝuste tion mi antaŭsupozis,” diris Til, palpebrumante per siaj purpuraj okuloj kaj skuante sian pufan kapon; sed ĝuste tiam la Lono puŝis la dornon en kruron de Vut la Vagisto, kaj kvankam ĝi

La Stana Lignohakisto de Oz

estis iom malakrigita, ĝi tamen estis sufice akra por dolorigi.

“Aŭ!” kriis Vut, kaj li batis per sia kruro tiel energie ke la feblaj ligiloj dispartiĝis. Lia piedo trafis la Lonon—kiu ankoraŭ klinis sin super li—rekte sur la pufa stomako, kaj ĵetis lin alten en la aeron. Kiam li estis alte super iliaj kapoj li eksplodis per laŭta “pop” kaj lia haŭto falis sur la teron.

“Mi vere kredas,” diris la Reĝo, rulante siajn makulokulojn timoplene, “ke Panta pravis dirante ke tiuj kaptitoj estas danĝeraj. Ĉu la pumpilo estas preta?”

Kelkaj Lonoj jam enpuŝis grandan surradan mašinon antaŭ la tronon kaj nun ili prenis la haŭton de Panta kaj komencis pumpi aeron en ĝin. Malrapide ĝi ŝveligis ĝis la Reĝo kriis “Halt!”

“Ne, ne!” kriis Panta, “mi ankoraŭ ne estas sufice granda.”

“Vi ne fariĝos pli granda,” deklaris la Reĝo. “Antaŭ ol eksplodi vi estis pli granda ol ni la aliaj, kaj tio fierigis kaj arogantigis vin. Nun vi estas iom malpli granda ol la ceteraj, kaj vi daŭros pli longe kaj estos pli humila.”

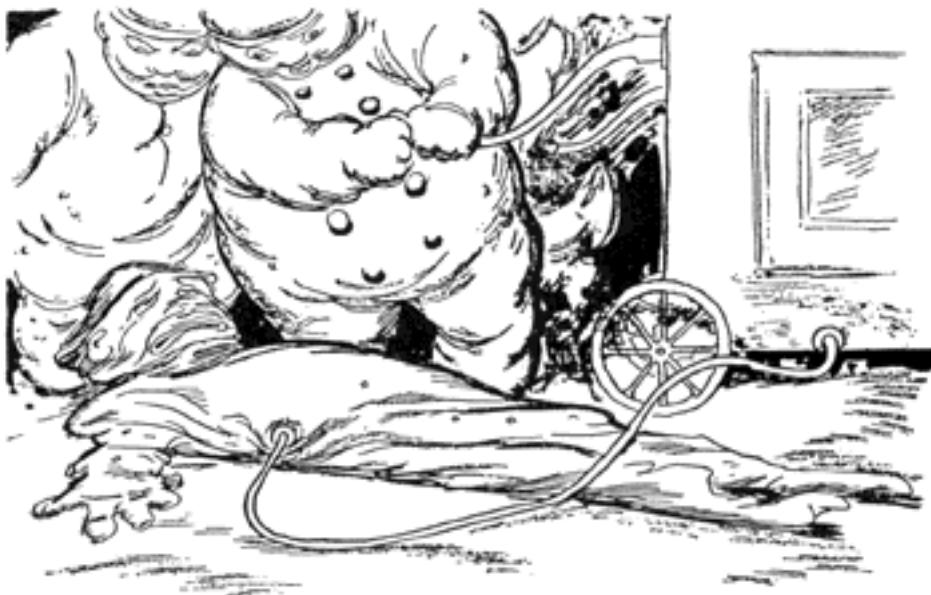
“Pumpu min—pumpu min!” ploris Panta. “Se ne,

Ĉapitro Kvar

vi rompos mian koron.”

“Se ni pli pumpos ni rompos vian haŭton,” respondis la Reĝo.

Do la Lonoj ĉesis pumpi aeron en Pantan, kaj forpuĉis lin de la pumpilo. Li certe estis pli humila

ol antaŭ sia akcidento, ĉar li rampis en la fonon kaj nenion plian diris.

“Nun pumpu la alian,” ordonis la Reĝo. Til jam riparis lin, kaj la Lonoj ekpumpis lin ĝis li pleniĝis per aero.

La Stana Lignohakisto de Oz

Dum tiuj lastaj kelkaj momentoj neniу multe atentis la kaptitojn, do Vut, trovinte siajn krurojn liberaj, rampis al la Stana Lignohakisto kaj frotis la ligilojn kiuj ankoraŭ estis ĉirkaŭ liaj brakoj kaj korpo kontraŭ la akran randon de la hakilo, kiu rapide tranĉis ilin.

La knabo nun estis libera, kaj la dorno kiun la Lono puſis en lian kruron kuſadis nerimarkata sur la tero, kie la ulo faligis ĝin kiam li eksplodis. Vut antaŭen klinis sin kaj prenis la dornon, kaj dum la Lonoj okupis sin rigardante la pumpilon, la knabo eksaltis sur siajn piedojn kaj subite kuris kontraŭ la grupon.

“Pop”—“pop”—“pop!” sonis tri el la Lonoj, kiam la Vagisto pikis ilin per sia dorno, kaj je la sonoj la aliaj turnis sin por rigardi kaj vidis sian endanĝeriĝon. Kriante pro timo ili forsaltis ĉiudirekten, disirante ĉirkaŭ la libera spaco, kaj Vut la Vagisto senhezite ĉasis ilin. Kvankam ili povis kuri multe pli rapide ol la knabo, ili ofte stumblis kaj falis, aŭ obstrukcis unu la alian, tiel ke li sukcesis kapti plurajn kaj piki ilin per sia dorno.

Mirigis lin vidi kiel facile la Lonoj eksplodas. Kiam elfluis la aero ili estis tute senhelpaj. Til

Ĉapitro Kvar

Lono estis unu el tiuj kiuj kuris kontraŭ lian dornon kaj multaj aliaj suferis saman sorton. La uloj ne povis eskapi el la loko, sed pro sia timego multaj saltis supren kaj kaptis branĉojn de la arboj, kaj poste grimpis kien la dorno ne povis atingi ilin.

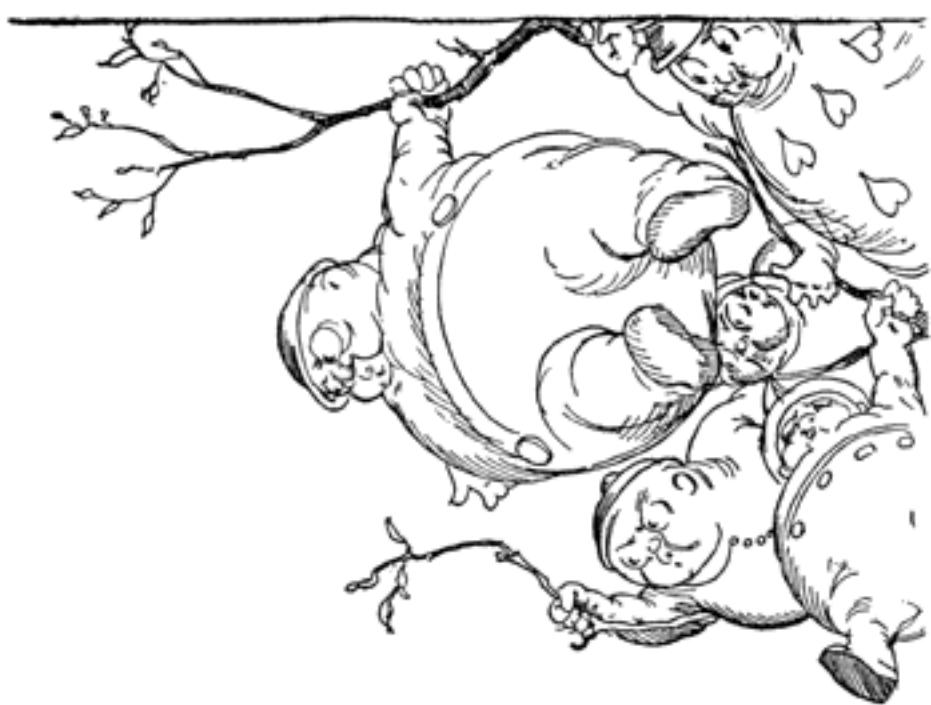
Vut tre laciĝis ĉasante ilin, do li haltis kaj revenis, anhelante, al kie sidas liaj amikoj, ankoraŭ ligitaj.

“Tre bone farite, mia Vagisto,” diris la Stana Lignohakisto. “Estas evidente ke ni ne bezonas plu timi tiujn pufulojn, do bonvolu malligi nin kaj ni plu veturos.”

Vut malligis la Birdotimigilon kaj helpis lin stariĝi. Poste li liberigis la Stanan Lignohakiston, kiu stariĝis sen helpo. Ĉirkaŭrigardante ili vidis ke la sola restanta Lono atingebla estas Bal Lono, la Reĝo, kiu restas sidante en sia trono, rigardante la puniĝon de sia popolo kun perpleksaspekto en siaj purpuraj okuloj.

“Ĉu mi truigu la Reĝon?” la knabo demandis al siaj kunuloj.

Reĝo Bal sendube aŭdis la demandon, ĉar li palpis la ŝnuron kiu ligis lin al la trono kaj sukcesis liberigi

La Stana Lignohakisto de Oz

gin. Tuj li flosis supren ĝis li atingis la folian kupolon, kaj apartiginte la branĉojn li malaperis el ilia vidpovo. Sed la ŝnuro kiu estis ligita al lia korpo ankoraŭ estis konektita al la brako de la trono, kaj ili sciis ke ili povos remalsuprentiri lian Moston se ili volos.

“Lasu lin,” proponis la Birdotimigilo. “Li sajnas sufiĉe bona reĝo por sia kurioza popolo, kaj post nia foriro la Lonoj devos multe labori por pumpi ĉiujn truigitajn de Vut.”

“Ĉiu el ili devus esti eksplodigita,” deklaris Vut, kiu koleris ĉar lia kruro ankoraŭ doloras.

“Ne,” diris la Stana Lignohakisto, “tio ne estus vere justa. Ili tute prave kaptis nin, ĉar ni ne rajtis trudi nin ĉi tien, post la averta ke ni fortenu nin de Lonio. Jen ilia lando, ne nia, kaj ĉar la kompatinduloj ne povas foriri el la libera spaco, ili ne povos damaĝi iun escepte de tiuj kiuj pro scivolemo aŭdacas, kiel ni, veni ĉi tien.”

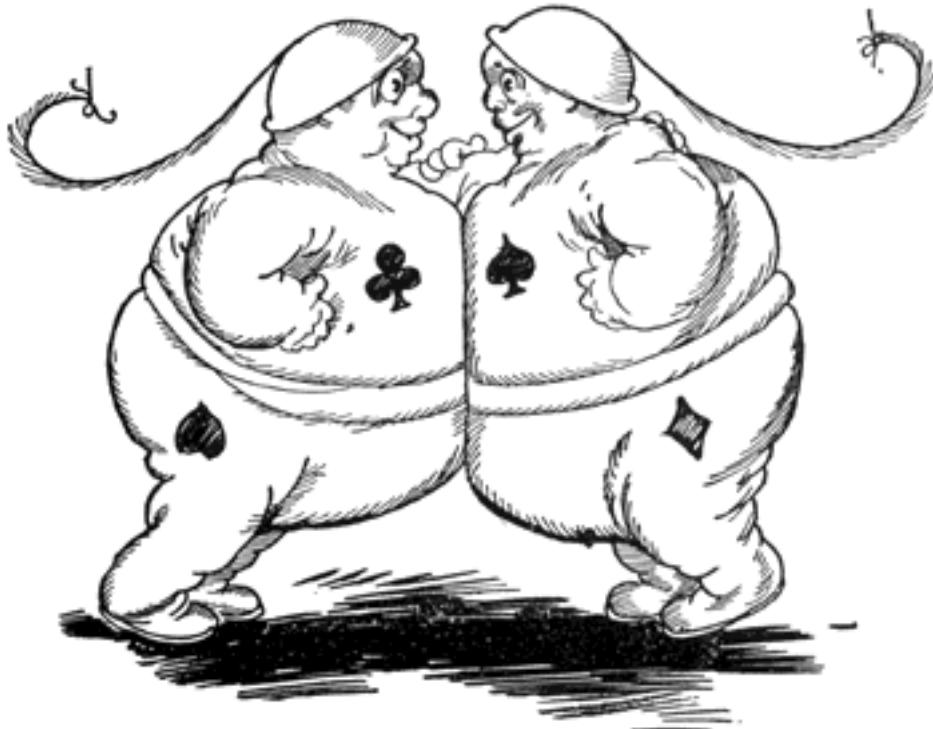
“Bone dirite, mia amiko,” konsentis la Birdotimigilo. “Ni vere ne rajtis ĝeni ilian trankvilecon kaj komforton; do ni foriru.”

Ili facile trovis la lokon kie ili trudis sin en la lokon, do la Stana Lignohakisto flankenpuŝis la

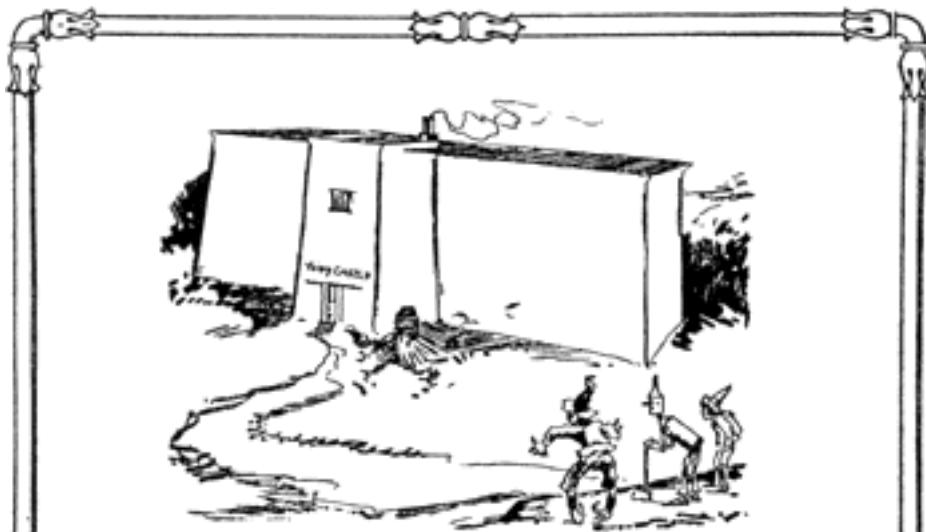
Ĉapitro Kvar

arbustaron kaj la unua komencis laŭiri la padon. La Birdotimilo nun sekvis, kaj lasta estis Vut, kiu rerigardis kaj vidis ke la Lonoj ankoraŭ kroĉas sin al la branĉoj de la arboj kaj rigardas siajn ekskaptitojn per timoplenaj okuloj.

“Sendube ili ĝoje vidas nian foriron,” komentis la knabo, kaj, ridante pro la feliĉa fino de la aventuro, li sekvis siajn kamaradojn laŭ la vojo.

S-ino Jup, la Gigantino

ĈAPITRO 5

Kiam ili atingis la finon de la vojeto, kie ili unue vidis la avertafiŝon, ili komencis transiri la landon laŭ orienta direkto. Antaŭ longe ili atingis Ondantan Terenon, kie estis aro da montetoj kaj valoj kaj kie konstanta grimpado kaj subirado estis necesaj, kaj ilia veturo nun fariĝis teda, ĉar grimpinte

Ĉapitro Kvin

ĉiun monteton ili trovis antaŭ si nenion en la suba valo—krom herbon, aŭ fiherbon aŭ ŝtonojn.

Supren kaj malsupren ili iradis dum horoj, kaj nenio interrompis la monotonecon de la pejzaĝo, ĝis fine, kiam ili supreniris monteton pli altan ol kutime, ili vidis tasforman valon antaŭ si en kies centro staris enorma kastelo, konstruita el purpuraj ŝtonoj. La kastelo estis alta kaj larĝa kaj longa, sed sen turoj kaj turetoj. Kiom ili povis vidi, estis nur unu fenestreto kaj unu granda pordo ĉiuflanke de la granda konstruaĵo.

“Estas strange!” meditis la Birdotimigilo. “Mi tute ne suspektis ke tia granda kastelo ekzistas en ĉi tiu Gilikula Lando. Kiu, do, logas ĉi tie?”

“Sajnas al mi, el tia distanco,” komentis la Stana Lignohakisto, “ke ĝi estas la plej granda kastelo kiun mi iam vidis. Ĝi vere estas tro granda por utiligo, kaj neniu povus malfermi aŭ fermi tiujn grandajn pordojn sen stupetaro.”

“Eble, se ni pliproksimiĝos, ni trovos ĉu aŭ ne iu logas tie,” sugestis Vut. “Laŭaspekte, neniu logas tie.”

Plu ili iris, kaj kiam ili atingis la centron de la valo, kie staris la granda ŝtona kastelo, komencis mallumiĝi. Do ili hezitis pri kion fari.

La Stana Lignohakisto de Oz

“Se amikemaj personoj hazarde loĝas ĉi tie,” diris Vut, “mi volonte akceptos liton; sed se malamikoj okupas la ejon, mi preferas dormi sur la tero.”

“Kaj se tute neniu loĝas ĉi tie,” aldonis la Birdotimigilo, “ni povos eniri kaj ekposedi ĝin kaj senti nin kiel enhejme.”

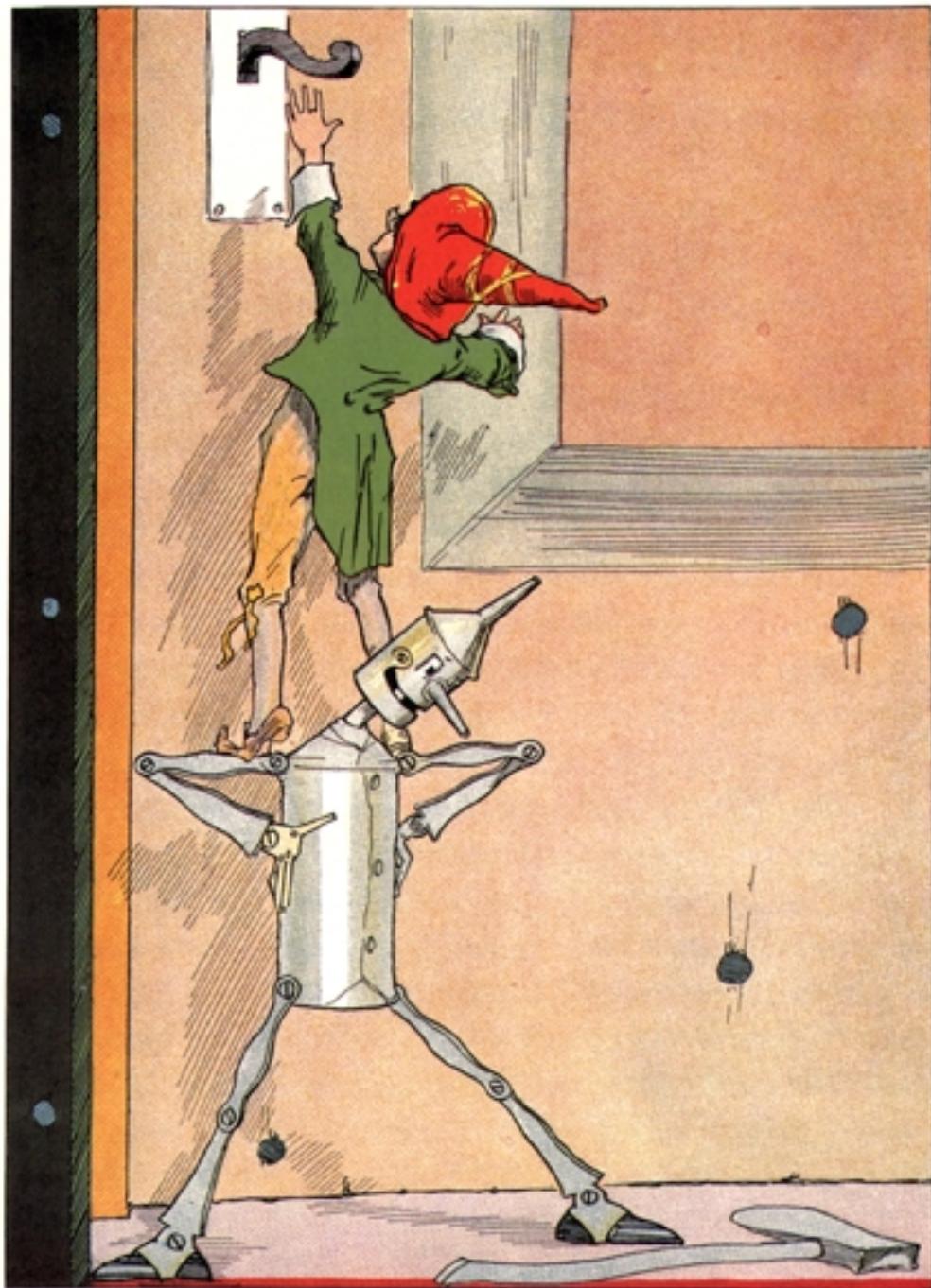
Parolante li pliproksimiĝis al unu el la grandaj pordo, kiu estis trioble pli alta kaj largâ ol iu ajn pordo kiun li ĝis tiام vidis en domo, kaj tie li trovis, gravuritajn per grandaj literoj sur ŝtono super la pordejo, la vortojn:

“K A S T E L O J U P”

“Oho!” li kriis; “mi rekonas la ejon nun. Verŝajne ĝi estis la hejmo de S-ro Jup, terura giganto kiun mi vidis kaptita en kaĝo, tre for de ĉi tie. Tial ĉi tiu kastelo verŝajne estas neokupata kaj ni povos uzi ĝin laŭdezire.”

“Jes, jes,” diris la Stana Imperiestro, kapjesante; “ankaŭ mi memoras S-ron Jup. Sed kiel ni eniros lian neokupatan kastelon? La riglilo de la pordo estas tiom super niaj kapoj ke neniu el ni povas atingi ĝin.”

Ili pripensis tiun problemon dum kelka tempo, kaj post tio Vut diris al la Stanulo:

Ĉapitro Kvin

“Se mi staros sur viaj ŝultroj, mi kredas ke mi povos malrigli la pordon.”

“Grimpu, do,” estis la respondeo, kaj kiam la knabo staris sur la stanaj ŝultroj de Noĉjo Hakisto li sukcesis, kvankam apenaŭe, atingi la riglilon kaj levi ĝin.

Tuj la pordo apertiĝis, ĝiaj grandaj carniroj grincis kvazaŭ proteste, do Vut saltis malsupren kaj sekvis siajn akompanantojn en grandan senmeblan koridoron. Apenaŭ la trio estis interne, ili aŭdis la pordon brufermiĝi malantaŭ ili, kaj tio mirigis ilin ĉar neniu tuŝis ĝin. Ĝi fermiĝis propravole, kvazaŭ per magio. Krome, la riglilo estis sur la ekstera flanko, kaj penso ektrafis ĉiun el ili ke nun ili estas kaptitoj en ĉi tiu nekonata kastelo.

“Tamen,” murmuris la Birdotimigilo, “ni ne kulpas pri kio estis neevitebla; do ni antaŭeniru brave kaj vidu kio estas videbla.”

Estis tre mallume en la koridoro, nun post la fermiĝo de la ekstera pordo, do dum ili stumbladis laŭ ŝtona koridoro ili tenis sin proksimaj unu al alia, ne sciante kia danĝero verŝajne trafos ilin.

Subite milda brilo ĉirkaŭis ilin. Ĝi pligrandigiĝis, ĝis ili povis vidi la ĉirkaŭaĵojn klare. Ili jam atingis la

La Stana Lignohakisto de Oz

finon de la koridoro kaj antaŭ ili estis nova granda pordo. Ĝi senbrue ekapertiĝis antaŭ ili, sen ies helpo, kaj tra la pordejo ili rimarkis grandan ĉambron, kies muroj estis tegitaj per platoj el pura oro, multe poluritaj.

Ĉi tiu ĉambro ankaŭ estis iluminata, kvankam ili ne povis vidi lampojn, kaj en ĝia centro estis granda tablo ĉe kiu sidis grandega virino. Si estis vesita per arĝentaj roboj broditaj per gajaj flordesegnoj, kaj super tiu belega vesto estis mallonga ŝirmvesto el kompleksa puntaĵo. Tia ŝirmvesto ja ne ŝirmis, kaj ne konvenis al la bela robo, sed malgraŭ tio la grandega virino surportis ĝin. La tablo ĉe kiu ŝi sidis estis kovrita de blanka tuko kaj sur ĝi estis oraj teleroj, do la veturantoj surprizate vidis ke ili rekontas la Gigantinon dum ŝi vespermanĝas.

Si havis la dorson iliadirekte kaj eĉ ne turnis sin, sed prenante paneton de telero ŝi komencis surŝmiri buteron kaj diris per voĉo kiu estis granda kaj basa sed ne precipie malagrabla:

“Kial ne eniri kaj lasi la pordon fermiĝi? Vi kaŭzas aertrafluon kaj mi malvarmumos kaj ternos. Kiam mi ternas mi ekkoleretas kaj kiam mi koleretas mi riskas fari ion fian. Envenu, malsagaj fremduloj; envenu!”

Ĉapitro Kvin

Pro tiu urĝo ili eniris la ĉambron kaj proksimiĝis al la tablo, ĝis ili staris vizaĝ-al-vizaĝe al la granda Gigantino. Si plu manĝadis, sed ridetis iom kurioze dum si rigardis sin. Vut rimarkis ke la pordo silente fermiĝis post ilia eniro, kaj tio tute ne plaĉis al li.

“Nu,” diris la Gigantino, “kian pravigon vi povas pretendi?”

“Ni ne sciis ke iu logas ĉi tie, Sinjorino,” klarigis la Birdotimigilo; “do, ĉar ni estas veturantaj kaj fremdaj en ĉi tiu regiono, kaj deziris trovi lokon kie nia knabamiko povos dormi, ni kuraĝis eniri vian kastelon.”

“Vi sciis ke ĝi estas privata posedajo, mi supozas?” diris ŝi, metante buteron sur alian paneton.

“Ni vidis la vortojn ‘Kastelo Jup’ super la pordo, sed ni sciis ke S-ro Jup estas kaptita en kaĝo en tre fora parto de la lando Oz, do ni decidis ke neniu nun estas en la loĝejo kaj ke ni povus uzi la kastelon por la nokto.”

“Mi komprenas,” komentis la Gigantino, skuetante sian kapon kaj denove ridetante laŭ sia kurioza maniero—maniero kiu horortremigis lin. “Vi ne sciis ke S-ro Jup havas edzinon, nek ke post lia kruela kaptiĝo lia edzino plu logas en lia kastelo kaj

La Stana Lignohakisto de Oz

mastrumas ĝin laŭ sia plaĉo.”

“Kiu kaptis S-ron Jup?” demandis Vut, serioze rigardante la virinon.

“Fimalamikoj. Homoj kiuj malbonvole obĝetis kiam Jup prenis iliajn bovinojn kaj ŝafojn kiel manĝaĵon. Mi tamen devas agnoski ke Jup estis malbonhumora kaj li emis bati kelkajn domojn, fojfoje, kiam li koleris. Do unu tagon la etuloj venis en granda amaso kaj kaptis S-ron Jup, kaj forportis lin al kaĝo ie en la montaro. Mi ne scias kie ĝi estas, kaj ne gravas al mi, ĉar mia edzo malbone traktis min kelkfoje, forgesante la respekton kiun gigantino rajtas ricevi de giganto. Ofte li piedbatis miajn tibiojn, kiam mi rifuzis servi lin. Do mi ĝojas pro lia foresto.”

“Min surprizas ke oni ne ankaŭ kaptis vin,” komentis Jup.

“Nu, mi estis tro lerta por ili,” diris ŝi, ekridante, kio kaŭzis tian venteton ke la ŝanceligema Birdotimigilo estis preskaŭ deblovita kaj devis ekpreni sian amikon Noĉjo Hakisto por firmigi sin. “Mi vidis la homojn veni,” daŭrigis S-ino Jup, “kaj sciante ke ili intencas fiagon mi transformis min en muson kaj kaŝis min en ŝranko. Post ilia foriro, kiam ili kunportis mian tibibatantan edzon, mi retransformis

Ĉapitro Kvin

min en mian antaŭan formon, kaj ĉi tie mi logas ekde tiam en paco kaj komforto.”

“Ĉu vi do estas Sorĉistino?” demandis Vut.

“Nu, ne precize Sorĉistino,” ŝi respondis, “sed mi estas Transformartistino. Alivorte, mi estas pli Jukuhuo ol Sorĉistino, kaj kompreneble vi scias ke la Jukuhuoj estas la plej lertaj magiistoj en la mondo.”

La veturnantoj silentis dum kelka tempo, malkomforte pripensante tiun deklaron kaj ĝian eblan efikon je ilia estonteco. Sendube la Gigantino volonte kaptis ilin; tamen ŝi parolis tiel gaje, per sia granda voĉo, ke ĝis nun ili tute ne estis alarmitaj.

Post iom da tempo la Birdotimigilo, kies cerbomiksaĵo senhalte funkciadis, demandis al la virino:

“Ĉu ni konsideru vin nia amikino, S-ino Jup, aŭ ĉu vi intencas esti nia malamikino?”

“Mi neniam havas amikojn,” ŝi diris per tono indikanta ordinaran fakton, “ĉar amikoj trofamiliarigas kaj ĉiam forgesas atenti proprajn aferojn. Sed mi ne estas via malamiko; nu, ankoraŭ ne. Efektive, al mi plaĉas via veno, ĉar mia vivo ĉi tie estas iom soleca. Ĉeestas neniu kun kiu mi povas paroli, ekde kiam mi transformis Polikromon, la Filinon de la

La Stana Lignohakisto de Oz

Ĉielarko, en kanaribirdon.”

“Kiel vi sukcesis fari tion?” demandis la Stana Lignohakisto, mirante. “Polikromo estas potenca feino!”

“Ŝi estis,” diris la Gigantino; “sed nun ŝi estas kanaribirdo. Unu tagon post pluvo Polikromo fordancis de la Ĉielarko kaj ekdormis sur malgranda altaĵo en ĉi tiu valo, ne tre for de mia kastelo. La suno ekaperis kaj forpelis la Ĉielarkon, kaj antaŭ ol Poli vekiĝis, mi kaše eliris kaj transformis ŝin en kanaribirdon en ora kaĝo ornamita per diamantoj. La kaĝo estis por ke ŝi ne forflugu. Mi supozis ke ŝi kantos kaj parolos kaj ke ni bone distros nin; sed ŝi tute ne montriĝis bona kunulo. Ekde la momento de sia transformiĝo ŝi rifuzas diri eĉ unusolan vorton.”

“Kie ŝi nun estas?” demandis Vut, kiu aŭdis rakontojn pri bela Polikromo kaj multe interesigis pri ŝi.

“La kaĝo pendas en mia dormoĉambro,” diris la Gigantino, manĝante plian paneton.

La veturantoj nun estis malpli komfortaj kaj pli suspektemaj pri la Gigantino ol antaŭe. Se Polikromo, la Filino de la Ĉielarko, kiu estis vera feino, estis transformita kaj sklavigita de ĉi tiu grandega virino,

Ĉapitro Kvin

kiu pretendis esti Jukuhuo, kio eble okazos al *ili* mem? Diris la Birdotimigilo, tordante sian plenigitan kapon por rigardi cele S-inon Jup:

“Ĉu vi scias, Sinjorino, kiuj ni estas?”

“Kompreneble,” diris ŝi; “pajlulo, stanulo kaj knabo.”

“Ni estas tre gravaj personoj,” deklaris la Stana Lignohakisto.

“Des pli bone,” ŝi respondis. “Mi ĝuos vian ĉeeston eĉ pli pro tio. Ĉar mi intencas restigi vin ĉi tie dum mia tuta vivo, por distri min kiam mi sentos solecon. Kaj,” ŝi aldonis nerapide, “en ĉi tiu Valo tute neniu mortas.”

Al ili tute ne plaĉis tiu parolo, do la Birdotimigilo sulkigis sian frunton laŭ maniero kiu ridetigis S-inon Jup, dum la Stana Lignohakisto mienis tiom feroce ke S-ino Jup ridis. La Birdotimigilo suspektis ke ŝi ridos, do li glitis malantaŭ siajn amikojn por eskapi de la vento de ŝia spiro. De tiu sekura pozicio li diris averte:

“Ni havas potencajn amikojn kiuj baldaŭ venos liberigi nin.”

“Do ili venu,” ŝi respondis, per tono iom malestima. “Kiam ili alvenos ili trovos nek knabon,

La Stana Lignohakisto de Oz

nek stanulon, nek birdotimigilon, ĉar morgaŭ matene mi intencas transformi vin ĉiujn en aliajn formojn, tiel ke vi ne estos rekoneblaj.”

Tiu minaco plenigis ilin per senespero. La bonhumora Gigantino estis pli terura ol ili imagis. Si povis rideti kaj surporti belajn vestojn kaj samtempe esti eĉ pli kruela ol ŝia fiedzo.

Kaj la Birdotimigilo kaj la Stana Lignohakisto penis elpensi metodon eskapi el la kastelo antaŭ la mateno, sed ŝajne ŝi legis iliajn pensojn kaj kapneis.

“Ne trovigligu viajn kompatindajn cerbojn,” diris ŝi. “Vi ne povos eskapi de mi, negrave kiom vi provos. Sed kial vi volas eskapi? Mi donos al vi novajn formojn multe pli bonajn ol tiuj kiujn vi nun havas. Estu kontentaj pri via sorto, ĉar malkontento kondukas al malfeliĉo, kaj malfeliĉo, negrave kiuiforma, estas la plej granda malbonaĵo kiu povas okazi.”

“Kiajn formojn vi intencas doni al ni?” demandis Vut serioze.

“Mi ankoraŭ ne decidis. Mi prisonĝos tion ĉinokte, do en la mateno mi estos decidinta kiel transformi vin. Eble vi preferus elekti proprajn transformojn?”

“Ne,” diris Vut, “mi preferas resti kia mi estas.”

Ĉapitro Kvin

“Strange,” ŝi respondis. “Vi estas eta, kaj vi estas malforta; kia vi estas, vi vere ne multon valoras. Via plej bona karakteraĵo estas ke vi vivas, ĉar mi povos fari el vi ian vivan estaĵon kio estos tre multe pli bona ol via nuna formo.”

Ŝi prenis plian paneton de telero kaj trempis ĝin en poton da mielo kaj trankvile komencis mangi ĝin.

La Birdotimigilo rigardis ŝian agon penseme.

“Ne estas grenkampoj en via Valo,” diris li; “kie do vi akiris la farunon el kiu vi faris viajn panetojn?”

La Stana Lignohakisto de Oz

“Jen ja! ĉu vi kredas ke mi ĝenus min per pretigo de panetoj el faruno?” ŝi respondis. “Tio estas multe tro teda proceso por Jukuhuo. Mi elmetis kelkajn kaptilojn ĉiposttagmeze kaj kaptis multajn kampomusojn, sed ĉar mi ne ŝatas manĝi musojn, mi transformis ilin en varmegajn panetojn por mia vespermanĝo. La mielo en ĉi tiu poto iam estis vesponesto, sed transformite ĝi fariĝis dolĉa kaj bongustega. Kiam mi deziras manĝi, mi nur bezonas preni ion kion mi ne volas konservi, kaj transformi ĝin en kian ajn manĝaĵon mi ŝatas, kaj manĝas ĝin. Ĉu vi malsatas?”

“Mi ne manĝas, dankon,” diris la Birdotimigilo.

“Nek mi,” diris la Stana Lignohakisto.

“Mi ankoraŭ havas iom da natura manĝaĵo en mia dorsosako,” diris Vut la Vagisto, “kaj mi preferas manĝi tion pli ol vesponestacon.”

“Ĉiu laŭ sia gusto,” diris la Gigantino senzorge, kaj nun, ĉar ŝi jam finis sian vespermanĝon, ŝi stariĝis, kunfrapis siajn manojn, kaj la manĝotablo tuj malaperis.

La Magio de Jukuhuo

ĈAPITRO 6

Vut vidis tre malmulte da magio dum sia vagado, sed la Birdotimigilo kaj la Stana Lignohakisto vidis tre multajn specojn de magio dum siaj vivoj, tamen ĉiujn tri imponis la kapabloj de S-ino Jup. Si ne alprenis iajn misterajn mienojn nek indulgis sin per ĉantoj aŭ mistikaj ritoj, kiel la plej

La Stana Lignohakisto de Oz

multaj sorĉistinoj, nek estis la Gigantino maljuna kaj malbela aŭ aspekte aŭ miene malagrabla. Tamen ĝi timigis siajn kaptitojn pli ol povus sorĉistino.

“Bonvolu sidi,” ĝi diris al ili, dum ĝi sidigis sin mem en grandan fotelon kaj etendis siajn bele broditajn jupojn por ke ili admiru ilin. Sed ĉiu ĝojo en la ĉambroj estis tiom altaj ke niaj amikoj ne povis surgrimpi al la sidejoj. S-ino Jup observis tion kaj gestis per mano, kaj tuj ora ŝtupetaro ekaperis apogate de seĝo kontraŭ ĝia propra.

“Algrimpu,” diris ĝi, kaj ili obeis; la Stana Lignohakisto kaj la knabo helpis la malpli lertan Birdotimigilon. Kiam ili ĉiu ĝi sidis en vico sur la kuseno de la seĝo, la Gigantino pludiris: “Nun rakontu al mi kial vi venis ĉidirekten, kaj el kie vi venis kaj kion vi celas.”

Do la Stana Lignohakisto rakontis al ĝi pri Nimi Ami, kaj sia decido trovi kaj edzinigi ĝin, kvankam li ne havas Amantan Koron. La rakonto ŝajne amuzis la grandan virinon, kiu post tio komencis demandadi al la Birdotimigilo kaj unafoje en sia vivo ĝi aŭdis pri Ozma de Oz, kaj pri Doroteo kaj Joĉjo Kukurbokapo kaj D-ro Pipt kaj Tiktoko kaj multaj Ozuloj kiuj estas bone konataj en la

Ĉapitro Ses

Smeralda Urbo. Ankaŭ Vut devis rakonti sian historion, kiu estis tre simpla kaj ne necesigis multan tempon. La Gigantino multe ridis kiam la knabo rakontis iliajn aventurojn en Lonio, sed ĝi diris ke ĝi nenion scias pri la Lonoj ĉar ĝi neniam foriras el la Valo.

“Estas fiuloj kiuj volonte kaptus min, same kiel mian gigantan edzon S-ro Jup,” diris ĝi; “do mi restas enhejme kaj atentas miajn proprajn aferojn.”

“Se Ozma scius ke vi aŭdacas fari magiadon sen ĝia konsento, ĝi severe punus vin,” deklaris la Birdotimigilo, “ĉar ĝi tiu kastelo estas en la Lando Oz, kaj neniu persono en la Lando Oz rajtas fari magiadon escepte de Glinda la Bona kaj la malgranda Sorĉisto kiu loĝas kun Ozma en la Smeralda Urbo.”

“*Fi al via Ozma!*” kriis la Gigantino, klakante per siaj fingroj moke. “Kiel gravas al mi knabino kiun mi neniam vidis kaj kiun neniam vidis min?”

“Sed Ozma estas feino,” diris la Stana Lignohakisto, “kaj tial ĝi estas tre potenca. Ankaŭ, nin protektas Ozma, kaj se vi damagus nin iumaniere tio multege kolerigus ĝin.”

“Kion mi faras ĝi tie, en mia propra privata kastelo

La Stana Lignohakisto de Oz

en ĉi tiu soleca Valo—kien venas neniu escepte de stultuloj kiaj vi—tio neniam estos raportita al via feina Ozma,” oponis la Gigantino. “Ne penu fortimigi min de mia intenco, kaj ne lasu vin timiĝi, ĉar estas plej bone brave renkonti neeviteblaĵojn. Mi nun enlitiĝos, kaj en la mateno mi donos al vi ĉiuj novajn formojn, kiaj estos pli interesaj por mi ol tiuj kiujn vi nun portas. Bonan nokton kaj agrablajn sonĝojn.”

Dirinte tion, S-ino Jup starigis el sia seĝo kaj marĝis tra pordejo en alian ĉambron. Tiom peza estis la tretado de la Gigantino ke eĉ la muroj de la granda ŝtona kastelo tremis dum ĝi paŝis. Ĝi fermis la pordon de sia dormoĉambro malantaŭ si, kaj subite la lumo estingiĝis kaj la tri kaptitoj trovis sin en plena mallumo.

La Stanan Lignohakiston kaj la Birdotimigilon tute ne ĝenis la mallumo, sed Vut la Vagisto maltrankvilis ĉar li estis lasita en tiu stranga loko laŭ tiu stranga maniero, kaj li ne povis vidi eblan minacan danĝeron.

“Ĉu la granda virino tamen ne povus doni al mi liton?” li diris al siaj kunuloj, kaj li apenaŭ parolis kiam li sentis ion premi sin kontraŭ liajn krurojn,

Ĉapitro Ses

kiuj pendis de la kuseno de la seĝo. Li malsupren klinis sin, etendis manon kaj trovis ke lito ekaperis, kun matraco kaj kovriloj, tute kompleta. Li ne malŝparis tempon sed tuj glitis sur la liton kaj baldaŭ profunde dormis.

Dum la nokto la Birdotimigilo kaj la Imperiestro diskutis mallaŭtavoĉe, kaj ili moviĝis el la seĝo kaj trairis zorge la tutan ĉambron, palpante por trovi ian kaŝitan risorton kiu eble malfermos pordon aŭ fenestron kaj permesos ke ili eskapu.

La mateno trovis ilin ankoraŭ sensukcesaj dum sia serĉo kaj tuj kiam lumiĝis la lito de Vut ekmalaperis, kaj li falis sur la plankon kaj la falbato rapide vekis lin. Post iom da tempo la Gigantino venis el sia litoĉambro, surhavante alian robon kiu estis egale multornamita kiel tiu kiun ŝi surportis la antaŭan vesperon, kaj ankaŭ surhavante la belan puntan antaŭširmveston. Sidiĝinte en seĝon ŝi diris:

“Mi malsatas; do mi tuj matenmanĝos.”

Ŝi kunfrapis siajn manojn kaj tuj la tablo ekaperis antaŭ ŝi, kovrita per neĝoblanca tuko kaj sur tiu estis multaj oraj teleroj. Sed ne estis manĝaĵoj sur la tablo, nek io alia escepte de kruĉo da akvo, aro da sovaĝaj herboj kaj manpleno da ŝtoneroj. Sed la Gigantino

La Stana Lignohakisto de Oz

ver̄sis iom da akvo en sian kafopoton, frapetis ĝin unu-dufoje per sia mano, kaj poste elver̄sis tason da varmega kafo.

“Ĉu vi deziras iom?” ŝi demandis al Vut.

Li estis malfidema rilate al magia kafo, sed ĝia odoro estis tiom alloga ke li ne povis rezisti ĝin; do li respondis: “Bonvolu, Sinjorino.”

La Gigantino elver̄sis plian tason kaj metis ĝin sur la plankon por Vut. Ĝi estis granda kiel kuvo, kaj la ora kulero en la telereto apud la taso estis tiom peza ke la knabo apenaŭ povis levi ĝin. Sed Vut sukcesis trinketi iom da kafo kaj trovis ĝin bongustega.

S-ino Jup poste transformis la fiherojn en teleron da avenkaĉo, kiun ŝi manĝis bonapetite.

“Nun,” diris ŝi, prenante la ŝtonerojn. “Ĉu mi kompletigu mian manĝon per fiŝbuletoj aŭ per ŝafidaj kotletoj? Kiujn vi preferas, Vut la Vagisto?”

“Bonvolu, mi manĝos la manĝaĵojn en mia dorso-sako,” respondis la knabo. “Viaj magiaj manĝaĵoj eble bone gustas, sed mi timas ilin.”

La virino ridis pro liaj timoj kaj transformis la ŝtonerojn en fiŝbulojn.

“Mi supozas ke vi kredas ke post kiam vi manĝus la manĝaĵon ĝi refariĝus ŝtoneroj kaj malsanigus vin,”

La Stana Lignohakisto de Oz

si komentis; “sed tio ne estus ebla. *Neniam io transformita de mi reakiro sian antaŭan formon*, do ĉi tiuj fiŝbuloj neniam povos denove esti ŝtoneroj. Tial mi devas tre zorge atenti pri miaj transformoj,” si pludiris, rapide manĝante dum si parolis, “ĉar kvankam mi povas laŭvole ŝanĝi formojn mi neniam povas reŝanĝi ilin—tio pruvas ke eĉ la povo de lerta Jukuhuo estas limigita. Kiam mi transformos vian trion, vi devos ĉiam porti la formojn kiujn mi donis al vi.”

“Do bonvolu ne transformi nin,” petis Vut, “ĉar ni tute kontente restos kiaj ni estas.”

“Mi ne celas kontentigi vin, mi intencas plaĉi min,” si deklaris, “kaj plezurigos min doni al vi novajn formojn. Ĉar se hazarde viaj amikoj venos serĉi vin, neniu el ili povos rekoni vin.”

Ŝia tono estis tiel pozitiva ke ili sciis ke estus senutile protesti. La virino ne estis malbelaspekta; ŝia vizaĝo ne estis kruela; ŝia voĉo estis granda sed gracitona; sed ŝiaj vortoj indikis ke si posedas senkompatan koron kaj neniom da petpledio ŝanĝos ŝian fikelon.

S-ino Jup uzis multan tempon por fini sian matenmanĝon kaj la kaptitoj tute ne deziris rapidigi

Ĉapitro Ses

sin, sed fine la mangō estis finita kaj ĝi faldis sian buštukon kaj malaperigis la tablon kunfrapante siajn manojn. Post tio ĝi turnis sin al siaj kaptitoj kaj diris:

“La sekva ero de la programo estas ŝanĝi viajn formojn.”

“Ĉu vi decidis kiujn formojn doni al ni?” demandis la Birdotimigilo, malkviete.

“Jes; mi elsonĝis la tuton dum mi dormis. Ĉi tiu Stanulo ŝajnas tre serioza persono”—efektive, la Stana Lignohakisto ja aspektis seriozega, ĝuste tiam, ĉar lin multe ĉagrenis—“do mi ŝanĝos lin en Strigon.”

Si nur bezonis gesti al li per unu fingro parolante, kaj tuj la formo de la Stana Lignohakisto komencis ŝanĝigi kaj post kelkaj sekundoj Noĉjo Hakisto, la Imperiestro de la Palpbrumoj, estis transformita en Strigon, kun okuloj grandaj kiel teleroj kaj hokforma beko kaj fortaj ungoj. Sed li estis ankoraŭ stana. Li estis Stana Strigo, kun stanaj kruroj kaj beko kaj okuloj kaj plumoj. Kiam li flugis al la dorso de seĝo kaj starigis sur ĝin, liaj stanaj plumoj bruis dum ili frapiĝis unuj kontraŭ la aliajn.

La Gigantino ŝajne estis multe amuzata de la

La Stana Lignohakisto de Oz

aspekto de la Stana Lignohakisto, ĉar ŝia rido estis granda kaj gaja.

“Vi ne povos perdiĝi,” diris ŝi, “ĉar viaj flugiloj kaj plumoj bruegos kien ajn vi iros. Kaj jes ja vere, Stana Strigo estas tiom malofta kaj bela ke ĝi estas multe pli bona ol ordinara birdo. Mi ne intencis konsistigi vin el stano, sed mi forgesis konstruigi vin el viando. Tamen, stana vi estis, kaj stana vi estas, kaj ĉar estas tro malfrue ŝangî vin, estas decidite.”

Ĝis nun la Birdotimigilo iom dubis la eblon ke S-ino Jup povos transformi lin, aŭ lian amikon la Stanan Lignohakiston, ĉar ili ne estis samnaturaj kiel ordinraj homoj. Li malrankvilibus pli pri kio okazos al Vut ol al li mem, sed nun li komencis malrankvili pri si.

“Sinjorino,” li diris haste, “mi opinias ĉi tiun agadon tre malgentila. Oni eĉ povus nomi ĝin maldeca, kiam oni konsideras ke ni estas viaj gastoj.”

“Vi ne estas gastoj, ĉar mi ne invitis vin ĉi tien,” ŝi respondis.

“Eble ne; sed ni petis gastemecon. Ni transdonis nin al via bonvolo, kiel oni diras, kaj nun ni trovas ke vi ne havas bonvolon. Tial, se vi pardonos mian esprimon, mi devas diri ke estas plej fie forpreni de

Ĉapitro Ses

ni niajn naturajn formojn kaj doni al ni aliajn kiuj ne plaĉas al ni.”

“Ĉu vi celas kolerigi min?” ŝi demandis, sulkante la frunton.

“Neniel,” diris la Birdotimigilo; “mi nur celas instigi vin agi pli dame.”

“Ho, ĉu vere? Laŭ *mia* opinio, S-ro Birdotimigilo, vi nun agas kiel urso—do Urso vi fariĝos!”

Denove la timiga fingro gestis, ĉifoje cele la Birdotimigilon, kaj tuj lia formo komencis ŝanĝiĝi. Post kelkaj sekundoj li fariĝis malgranda Bruna Urso,

La Stana Lignohakisto de Oz

sed li estis plenigita per pajlo same kiel antaŭe, kaj kiam la malgranda Bruna Urso trenis sin trans la plankon li estis same ŝanceliĝema kiel estis la Birdotimigilo kaj moviĝis same mallerte.

Vut miregis, sed li ankaŭ plene timis.

“Ĉu dolorigis?” li demandis al la malgranda Bruna Urso.

“Ne, kompreneble ne,” muĝetis la Birdotimigilo en la formo de Urso; “sed al mi ne plaĉas marŝadi per kvar kruroj, estas maldigne.”

“Pripensu *mian* humiliĝon!” pepis la Stana Strigo, klopodante platigi siajn stanajn plumojn per sia stana beko. “Kaj mi ankaŭ ne povas bone vidi. Ŝajne la lumo dolorigas miajn okulojn.”

“Estas ĉar vi estas Strigo,” diris Vut. “Mi kredas ke vi vidos pli bone en la mallumo.”

“Nu,” komentis la Gigantino, “al mi tre plaĉas tiuj novaj formoj, miaflanke, kaj mi estas certa ke ili pli plaĉos al vi kiam vi kutimiĝos al ili. Do nun,” ŝi pludiris, turninte sin al la knabo, “estas *via* vico.”

“Ĉu vi ne opinias ke estus pli bone lasi min kia mi estas?” demandis Vut per tremoplena voĉo.

“Mi ne opinias tion,” ŝi respondis. “Mi faros el vi Simion. Mi amas simiojn—ili estas karegaj!—kaj mi

Ĉapitro Ses

opinias ke Verda Simio estos tre amuza kaj distros min kiam mi estos malgaja.”

Vut timotremis, ĉar denove la terura magia fingro gestis, rekte celante lin. Li sentis sin ŝanĝiĝi; ne tre multe, tamen, kaj tute ne dolorigis. Li malsupren rigardis al siaj membroj kaj korpo kaj trovis ke forestas liaj vestoj kaj lian haŭton kovras fajna, silkeca verda felo. Liaj manoj kaj piedoj estis nun tiuj de simio. Li ekkonsciis ke li vere *estas* simio, kaj lia unua sento estis de kolero. Li komencis babilaĉi samkiel simioj. Li saltis al la kuseno de giganta seĝo, kaj poste al ĝia dorso kaj per sovaĝa salto sur la ridantan Gigantinon. Lia plano estis preni ŝiajn harojn kaj eltiri ilin de la radikoj, kaj tiel venĝi sin pro ŝiaj fitransformoj. Sed ĝi levis manon kaj diris:

“Milde, kara Simio—milde! Vi ne koleras; vi estas kiel eble plej feliĉa!”

Vut ekhaltis. Ne; li tute ne estis kolera, nun; li sentis sin tiel bonhumora kaj gaja kiel kiam li estis knabo. Anstataŭ tiri la harojn de S-ino Jup li sidis sur ŝia ŝultro kaj karesis ŝian molan vangon per sia harkovrita mano. Responde, ĝi ridetis al la kurioza verda besto kaj ame frapetis lian kapon.

La Stana Lignohakisto de Oz

“Tre bone,” diris la Gigantino, “ni ĉiuj amikiĝu kaj estu kune feliĉaj. Kiel fartas mia Stana Strigo?”

“Tre komforte,” diris la Strigo. “Kompreneble mia nova formo ne plaĉas al mi, sed mi ne permesos ke tio malfeliĉigu min. Sed diru al mi, mi petas: kiel utilas Stana Strigo?”

“Via sola utilo estas ridigi min,” respondis la Gigantino.

“Ĉu pajloplena Urso ankaŭ ridigos vin?” demandis la Birdotimigilo, sidiĝante sur siajn koksojn por rigardi ŝin.

“Kompreneble,” deklaris la Gigantino; “kaj mi aldonis iom da magio al viaj transformoj por instigi ke vi ĉiuj estu kontentaj pri viaj novaj formoj. Mi bedaŭras ke mi ne pensis fari tion kiam mi transformis Polikromon en Kanaribirdon. Sed eble, kiam ŝi vidos kiom gajaj vi estas, ŝi ĉesos esti silenta kaj morna kaj komencos kantadi. Mi alportos la birdon por ke vi vidu ŝin.”

Dirinte tion, S-ino Jup eniris la apudan ĉambron kaj baldaŭ revenis portante oran kaĝon en kiu sidanta sur balanciĝanta stangeto estis bela flava Kanario.

“Polikromo,” diris la Gigantino, “lasu min konigi al vi Verdan Simion, kiu iam estis knabo nomata Vut

La Stana Lignohakisto de Oz

la Vagisto, kaj Stanan Strigon, kiu iam estis Stana Lignohakisto nomata Noĉjo Hakisto, kaj pajloplenan malgrandan Brunan Urson kiu iam estis vivanta Birdotimigilo.”

“Ni jam bone konas unu la alian,” deklaris la Birdotimigilo. “La birdo estas Polikromo, la Filino de la Ĉielarko, kaj ŝi kaj mi iam estis bonaj amikoj.”

“Ĉu vi vere estas mia malnova amiko, la Birdotimigilo?” demandis la birdo, per dolĉa, nelaŭta voĉo.

“Jen!” kriis S-ino Jup; “jen ŝi ĵus parolis unuafoge post sia transformiĝo.”

“Mi vere estas via malnova amiko,” respondis la Birdotimigilo; “sed nepre pardonu ke mi aperas ĝuste nun en ĉi tiu bruta formo.”

“Mi estas birdo, kia vi, kara Poli,” diris la Stana Lignohakisto; “sed, ve!, Stana Strigo ne estas tiel bela kiel Kanaribirdo.”

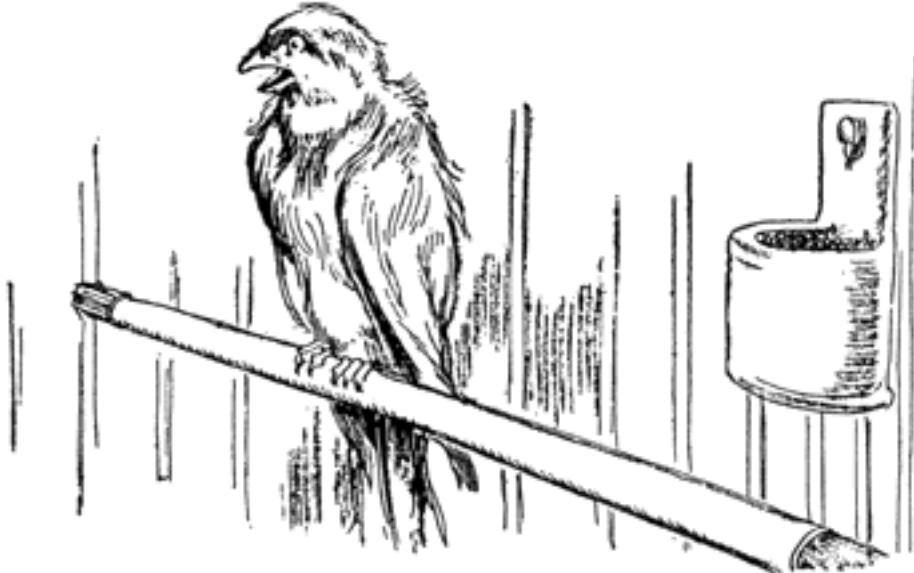
“Estas aĉe!” ĝemis la Kanario. “Ĉu vi ne povas eskapi de ĉi tiu terura Jukuhuo?”

“Ni ne povas,” respondis la Birdotimigilo, “ni penis eskapi, sed sensukcese. Unue ŝi kaptis nin, poste ŝi transformis nin. Sed kiel ŝi sukcessis kapti *vin*, Polikromo?”

Ĉapitro Ses

“Mi dormis, kaj ŝi maljuste fiuzis la oportunon,” respondis la birdo malfeliĉe. “Veka, mi facile povus protekti min.”

“Diru al mi,” diris la Vera Simio fervore, dum li proksimiĝis al la kaĝo, “kion ni faru, Filino de la

Ĉielarko, por eskapi el ĉi tiuj transformoj? Ĉu vi ne povas helpi nin, kvankam vi estas Feino?”

“Nunmomente mi ne povas eĉ helpi min,” respondis la Kanario.

“Tio estas precize vera!” kriis la Gigantino, kiu

La Stana Lignohakisto de Oz

ĉajne plezuriĝis aŭdante la birdon paroli, eĉ kvankam ĝi plendas; “vi estas ĉiuj senhelpaj kaj mi regas vin; do estos plej bone ke vi decidu akcepti vian sorton kaj esti kontentaj. Memoru ke vi estas transformitaj por ĉiam, ĉar neniu magio en la mondo povas rompi vian sorĉitecon. Mi nun eliros por mia matena promenado, ĉar ĉiutage post la matenmanĝo mi marĝas deksesfoje ĉirkaŭ mian kastelon por ekzerci min. Distrui vin dum mi forestos, kaj kiam mi revenos mi esperas ke mi trovos vin ĉiujn kontentaj kaj feliĉaj.”

Do la Gigantino marĝis al la pordo tra kiu niaj amikoj eniris la grandan halon kaj diris unu vorton: “Malfermiĝu!” La pordo apertiĝis kaj post la trairo de S-ino Jup ĝi refermiĝis klake dum ĝiaj fortikaj rigliloj refiksiĝis. La Verda Simio kuris al la aperturo, esperante eskapi, sed li tro malfruis kaj nur sukcesis bati sian nazon kiam la pordo brufermiĝis.

La Punta Ŝirmvesto

ĈAPITRO 7

“Nun,” diris la Kanario, per tono pli vigla ol antaŭe, “ni povas interparoli pli libere, ĉar S-ino Jup ne povas audi nin. Eble ni povos trovi metodon eskapi.”

“Malfermiĝu!” diris Vut la Vagisto, ankoraŭ frontante la pordon; sed lia ordono estis senefika kaj li malrapide reiris al la aliaj.

La Stana Lignohakisto de Oz

“Vi ne povas malfermi iun pordon aŭ fenestron en la sorĉita kastelo se vi ne surportas la Magian Ŝirmveston,” diris la Kanario.

“Pri kiu Magia Ŝirmvesto vi parolas?” demandis la Stana Strigo, per interesata voĉo.

“La punta, kiun la Gigantino ĉiam surhavas. Jam de pluraj semajnoj mi estas ŝia kaptito, en ĉi tiu kaĝo, kaj ĝi pendigas mian kaĝon en sia dormoĉambro ĉiunokte por ke ĝi povu observi min,” klarigis Polikromo la Kanario. “Tial mi trovis ke la Magia Ŝirmvesto malfermas la pordojn kaj fenestrojn, kaj nenio alia povas movi ilin. Kiam ĝi enlitiĝas, S-ino Jup pendigas sian ŝirmveston sur la litofoston, kaj unu matenon ĝi forgesis meti ĝin sur sin kaj kiam ĝi ordonis ke la pordo malfermiĝu la pordo rifuzis movigi. Do post tio ĝi surmetis la puntan ŝirmveston kaj la pordo obeis ĝin. Jen kiel mi sciigis pri la magia povo de la ŝirmvesto.”

“Mi komprendas—mi komprendas!” diris la malgranda Bruna Urso, gestante per sia pajloplena kapo. “Sekve, se ni povus forpreni la ŝirmveston de S-ino Jup, ni povus malfermi la pordojn kaj eskapi el nia karcero.”

“Estas vere, kaj tiun planon mi estis propononta,”

Ĉapitro Sep

respondis Polikromo la Kanaribirdo. “Tamen, mi ne kredas ke la Strigo povus ŝteli la ŝirmveston, nek eĉ la Urso, sed eble la Simio povus kaŝi sin en ŝia ĉambro nokte kaj preni la ŝirmveston dum ŝi dormas.”

“Mi provos!” kriis Vut la Vagisto. “Mi provos jam hodiaŭ nokte, se mi povos kaše eniri sian litoĉambron.”

“Sed nepre ne pensu pri la plano,” avertis la birdo, “ĉar ŝi povas legi viajn pensojn kiam ajn ŝi deziras. Kaj ne forgesu, antaŭ ol eskapi kunprenu min. Kiam mi estos ekster la atingopovo de la Gigantino, mi eble povos trovi metodon savi nin ĉiujn.”

“Ni ne forgesos nian feinamikon,” promesis la knabo; “sed eble vi povas informi min pri kiel eniri la litoĉambron.”

“Ne,” deklaris Polikromo, “mi ne povas konsili vin pri tio. Vi devos atenti por trovi oportunon, kaj kaše eniru dum S-ino Jup ne rigardas.”

Ili diskutis la aferon dum iom pli longa tempo kaj post tio S-ino Jup revenis. Kiam ŝi eniris, la pordo subite malfermiĝis, pro ŝia ordono, kaj fermiĝis tuj kiam ŝia grandega formo trairis la pordejon. Dum tiu tago ŝi eniris sian litoĉambron plurfoje, pro diversaj taskoj, sed ĉiam ŝi ordonis ke la pordo fermiĝu

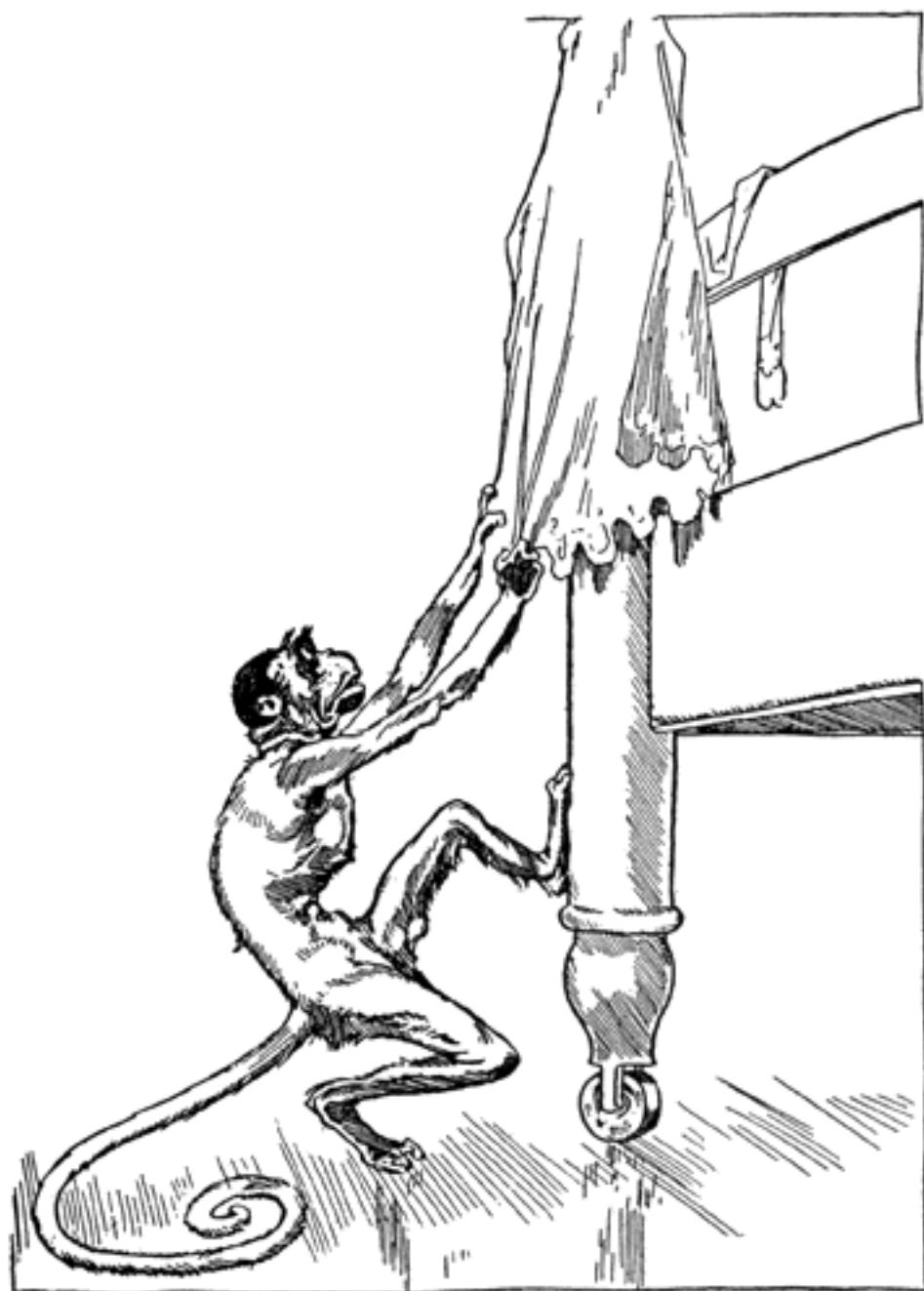
La Stana Lignohakisto de Oz

malantaŭ ŝi kaj ŝiaj kaptitoj trovis eĉ ne etetan oportunon eliri el la granda halo en kiu ili estis enfermitaj.

La Verda Simio opiniis ke estos saĝe amikigi la grandan virinon, por gajni ŝian konfidon, do li sidiĝis sur la dorso de ŝia seĝo kaj babilis al ŝi dum ŝi flikis siajn strumpojn kaj kudris arĝentajn butonojn sur kelkajn orajn ŝuojn grandajn kiel remboatoj. Tio plaĉis al la Gigantino kaj ŝi plurfoje ĉesis kudri por karese frapeti la kapon de la Simio. La malgranda Bruna Urso volviĝis en angulo kaj kuŝis senmove dum la tuta tago. La Strigo kaj la Kanario trovis ke ili povas interparoli en la birda lingvo, kiun nek la Gigantino nek la Urso nek la Simio sciis kompreni; do kelkfoje ili pepadis unu al la alia kaj pasigis la longan tedan tagon tre feliĉe.

Post la vespermanĝo S-ino Jup prenis grandan violonon el granda ŝranko kaj ludis tian laŭtan kaj malplaĉan muzikon ke ŝiaj kaptitoj ĉiuj estis dankemaj kiam fine ŝi ĉesis kaj diris ke ŝi enlitiĝos.

Admoninte la Simion kaj la Urson kaj la Strigon ke ili bone kondutu dum la nokto, ŝi prenis la kaĝon en kiu estis la Kanario kaj, irinte al la pordo de sia litoĉambro, ŝi ordonis ke ĝi malfermiĝu. Ĝuste tiam,

La Stana Lignohakisto de Oz

tamen, ĝi memoris ke ĝi lasis sian violonon kuŝi sur tablo, do ĝi reiris por preni ĝin kaj remeti ĝin en la ŝrankon, kaj dum ĝia dorso estis turnita la Verda Simio kaše glitis tra la malfermitan pordon en ĝian lito-ĉambron kaj kaŝis sin sub la lito. La Gigantino, kiu estis dormema, ne rimarkis tion, kaj enirinte sian ĉambron ĝi fermigis la pordon malantaŭ si kaj poste pendigis la birdokaĝon de vergeto apud la fenestro. Post tio ĝi komencis senvestigi sin, unue ĝi deprenis la puntan ŝirmveston kaj sternis ĝin sur la litofoston, kie ĝi estis facile atingebla per ĝia mano.

Tuj kiam S-ino Jup estis en la lito ĉiuj lampoj estingiĝis, kaj Vut la Simio kaŭris sub la lito pacience atendante ĝis li aŭdis la Gigantinon ronki. Tiam li elrampis kaj en la mallumo palpadis ĝis li tuŝis la ŝirmveston, kiun li tuj ligis ĉirkaŭ sian propran talion.

Post tio Vut klopodis trovi la Kanarion, kaj estis ĝuste sufiĉa lunlumo brilanta tra la fenestro por ebligi ke li vidu kie pendas la kaĝo; sed ĝi estis ekster lia atingopovo. Unue lin tentis lasi Polikromon kaj eskapi kun siaj aliaj amikoj, sed memorante sian promeson al la Filino de la Ĉielarko Vut klopodis elpensi metodon savi ĝin.

Seĝo staris proksime al la fenestro, kaj tio—videbla

Ĉapitro Sep

neklare en la lunlumo—inspiris en li ideon. Pušante kontraŭ ĝin per sia tuta forto li trovis ke li povas movi la gigantan seĝon kelkajn centimetrojn je ĉiu puŝo. Do li pušis kaj plu pušis ĝis la seĝo estis sub la birdokaĝo, kaj tiam li saltis senbrue sur la kusenon—ĉar lia simia formo ebligis ke li saltu pli

alten ol povas knabo—kaj de tie al la dorso de la seĝo, kaj tiel li sukcesis atingi la kaĝon kaj preni ĝin de la vergeto. Poste li malsupren saltis al la planko kaj palpiris al la pordo.

“Malfermiĝu!” li ordonis, kaj tuj la pordo obeis kaj

La Stana Lignohakisto de Oz

apertiĝis. Sed lia voĉo vekis S-inon Jupon, kiu sovaĝe kriis kaj saltis el la lito je la unua provo. La Verda Simio kuris tra la pordejon, portante kun si la kaĝon, kaj antaŭ ol la Gigantino povis atingi la pordon ĝi brufermiĝis kaj enkarcerigis ŝin en ŝian propran ĉambron!

La bruo kiun ŝi faris, pro sia batado sur la pordon, kaj ŝiaj kolerokrioj kaj teruraj minacoj pri venĝo plenigis ĉiujn niajn amikojn per timego, kaj Vut la Simio estis tiom ekscitita ke en la mallumo li ne povis trovi la eksteran pordon de la halo. Sed la Stana Strigo povis vidi tre bone en la mallumo, do li gvidis siajn amikojn al la ĝusta loko kaj kiam ĉiuj grupe staris antaŭ la pordo Vut ordonis ĝin malfermiĝi. La Magia Ŝirmvesto montriĝis same potenca kiel kiam ĝin surportis la Gigantino, do post momento ili jam kuris tra la koridoron kaj staris en la freŝa nokta aero ekster la kastelo, liberaj iri kien ajn ili volis.

La Minaco en la Arbaro

ĈAPITRO 8

“Rapidu!” kriis Polikromo la Kanario; “ni devas rapidi; se ne, S-ino Jup eble trovos metodon rekapti nin, eĉ nun. Ni foriru el la Valo kiel eble plej baldaŭ.”

Do ili komencis iri orienten, movante sin laueble plej rapide, kaj longatempe ili povis aŭdi la kriojn kaj baraktojn de la enkarcerigita

La Stana Lignohakisto de Oz

Gigantino. La Verda Simio povis kuri trans la teron tre rapide, kaj li portis kun si la birdokaĝon en kiu estis Polikromo la Filino de la Ĉielarko. Ankaŭ la Stana Strigo povis salteti kaj flugi bonrapide, liaj plumoj tintadis interfrapante unu la alian dum li moviĝis. Sed la malgranda Bruna Urso, ĉar li estis plenigita per pajlo, estis mallerta veturanto kaj la aliaj devis atendi por ke li sekvu lin.

Tamen ili ne bezonis multan tempon por atingi la kreston kiu kondukis el la valo de S-ino Jup, kaj kiam ili preterpasis tiun kreston kaj malsupreniris en la sekvan valon ili haltis por ripozi, ĉar la Verda Simio estis laca.

“Mi kredas ke ni nun estas sekuraj,” diris Polikromo, kiam ŝia kaĝo estis metita sur la teron kaj la aliaj ĉiuj grupeiĝis ĉirkaŭ ĝi, “ĉar S-ino Jup ne kuraĝas iri ekster sian propran Valon, pro timo ke ŝiaj malamikoj kaptos ŝin. Do ni povas senhaste pripensi kion nun fari.”

“Mi timas ke povra S-ino Jup mortos pro malsato, se neniu liberigos ŝin el ŝia litoĉambro,” diris Vut, kiu havis koron tute tiel komplezan kiel tiu de la Stana Lignohakisto. “Ni forprenis ŝian Magian Ŝirmveston, kaj nun la pordoj neniam malfermiĝos.”

Ĉapitro Ok

“Ne ĝenu vin pri tio,” konsilis Polikromo. “S-ino Jup ankoraŭ povas konsoli sin per multa magio.”

“Ĉu vi estas certa pri tio?” demandis la Verda Simio.

“Jes, ĉar mi rigardas ĝin jam de semajnoj,” diris la Kanario. “Ĝi havas ses magiajn harpinglojn, kiujn ĝi portas en sia hararo, kaj magian ringon kiun ĝi portas sur sia dikfiingro kaj kiu estas nevidebla per ĉiuj okuloj escepte de tiuj de feino, kaj magiajn braceletojn sur ambaŭ maleoloj. Do mi estas certa ke ĝi sukcesos eliri el sia karcero.”

“Eble ĝi povus transformi la pordon en arkaĵon,” sugestis la malgranda Bruna Urso.

“Tio estus facila por ĝi,” diris la Stana Strigo, “sed mi ĝojas ke ĝi tro koleris por pensi pri tio antaŭ ol ni foriris el ĝia Valo.”

“Nu, ni eskapis de la granda virino, certe,” komentis la Verda Simio, “sed ni ankoraŭ portas la aĉajn formojn kiujn la kruela Jukuhuo donis al ni. Kiel ni forigos de ni tiujn formojn, kaj refariĝos laŭnaturaj?”

Neniu povis respondi tiun demandon. Ili sidis ĉirkaŭ la kaĝo, meditante pri la problemo, ĝis la Simio endormiĝis. Vidante tion, la Kanario metis sian

La Stana Lignohakisto de Oz

kapon sub sian flugilon kaj dormis ankaŭ, kaj la Stana Strigo kaj la Bruna Urso ne ĝenis ilin antaŭ ol venis la mateno kaj fariĝis taglume.

“Mi malsatas,” diris Vut, kiam li vekiĝis, ĉar lia dorsosako da manĝaĵoj estis postlasita en la kastelo.

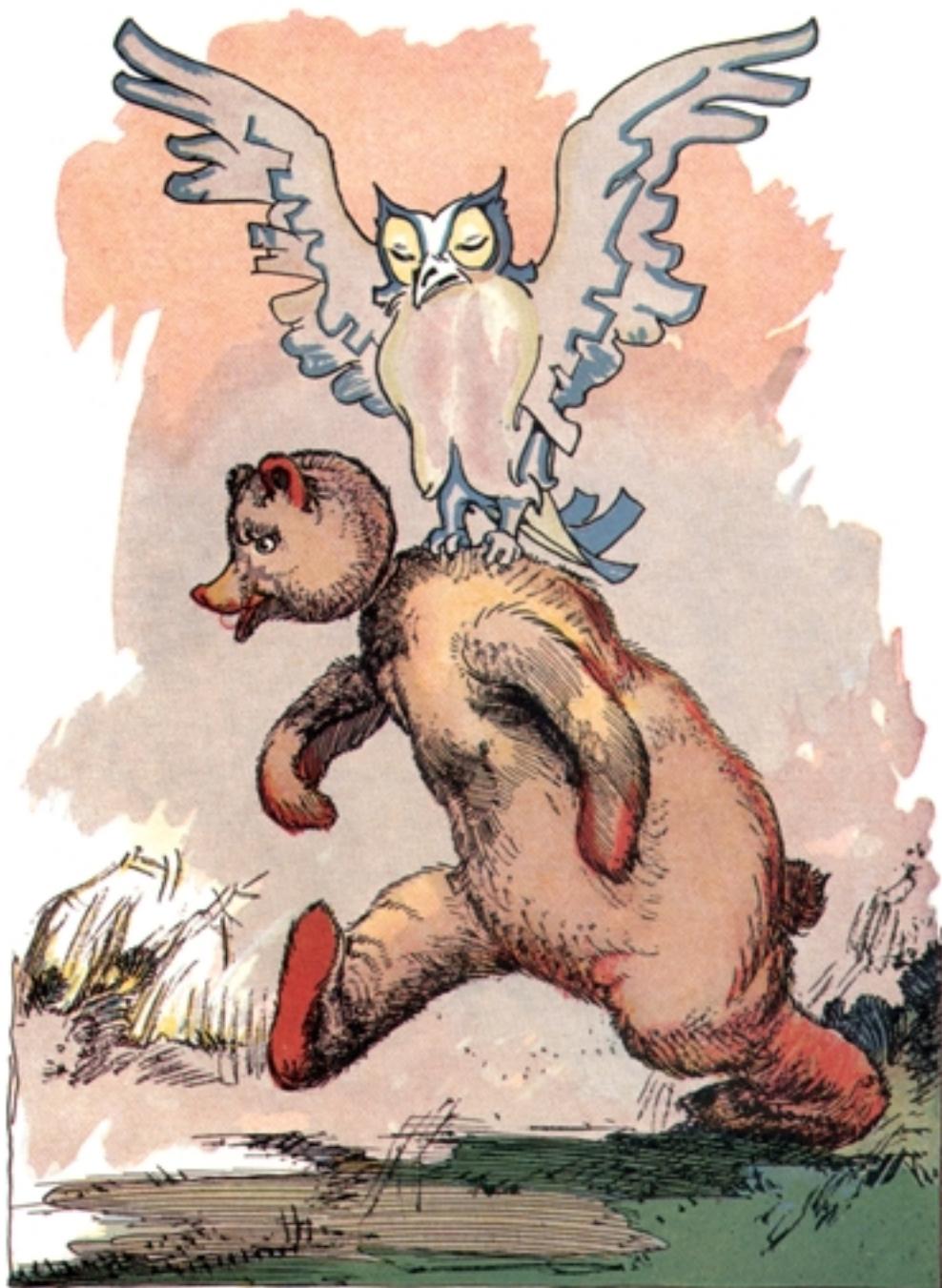
“Do ni pluveturu ĝis ni povos trovi ion kion vi povos manĝi,” respondis la Birdotimigilo-Urso.

“Ne valoras plu portegi mian kaĝon,” deklaris la Kanario. “Liberigu min kaj forĵetu la kaĝon. Mi povos flugi kun vi kaj trovi mian propran semomatenmanĝon. Ankaŭ mi povos elserĉi akvon kaj diri al vi kie trovi ĝin.”

Do la Verda Simio malligis la pordon de la ora kaĝo kaj la Kanario elsaltis. Unue ŝi flugis alte en la aero kaj faris grandajn cirklojn supre, sed post kelka tempo ŝi revenis kaj staris apud ili.

“Oriente, en la direkto al kiu ni celis,” anoncis la Kanario, “estas bela arbaro, kun rivereto fluanta tra ĝi. En la arbaro eble kreskas fruktoj aŭ nuksoj, aŭ berarbustoj ĉe ĝia rando, do ni iru tiudirekte.”

Ili konsentis pri tio kaj baldaŭ komencis, ĉifoje movante sin pli intense. La Stana Strigo, kiu gvidis ilin dum la nokto, nun trovis la sunbrilon tre ĝena por siaj grandaj okuloj, do li firme fermis ilin kaj

Ĉapitro Ok

staris sur la dorso de la malgranda Bruna Urso, kiu facile portis la pezon de la Strigo. La Kanario kelkfoje staris sur ŝultro de la Verda Simio, kaj kelkfoje flugetis antaŭ la grupo, kaj tiel ili veturnis bonhumore trans tiun valon kaj en la sekvan oriente.

Tiun ili trovis grandega malebenajo, kvazaŭ neprofunda pelvo, kaj sur ĝia fora rando videblis la arbaro kiun Polikromos vidis el la ĉielo.

“Nu efektive,” diris la Stana Strigo, vekiĝinte kaj palpebrumante komike al siaj amikoj, “ne utilas nun plu veturi al la Manĝtula Lando. Mia intenco iri tien estis por edzinigi Nimin Amin, sed negrave kiom amis Stanan Lignohakiston la Manĝtula knabino, mi ne vere povas supozи ke ĝi volus edziniĝi kun Stana Strigo.”

“Estas iom da vero en via parolo, mia amiko,” komentis la Bruna Urso. “Kaj simile, mi, kiun oni opiniis la plej bela Birdotimigilo en la mondo, nun estas kondamnita resti malneta senvalora besto, kies sola bona karakterizaĵo estas ke li estas plenigita per pajlo!”

“Pripensu *mian* staton, mi petas,” diris Vut. “La kruela Gigantino faris Simion el Knabo, kaj tio estas

La Stana Lignohakisto de Oz

la plej fia ago ebla!"

"Via koloro estas sufiĉe bela," diris la Bruna Strigo, okulumante Vuton kritike. "Mi neniam vidis pizverdan simion antaŭ nun, kaj ŝajnas al mi ke vi estas belega."

"Ne vere ĝenas esti birdo," asertis la Kanario, flugetante inter ili libere kaj gracimove, "sed mi volegas denove ĝui mian propran formon."

"Kiel Polikromo vi estis la plej bela knabino kiun iam mi vidis—escepte de Ozma, kompreneble," diris la Stana Strigo; "do la Gigantino bone agis transformante vin en la plej belan el ĉiuj birdoj, se ja necesis transformi vin. Sed diru al mi, ĉar vi estas feino kaj havas fean saĝon: ĉu vi opinias ke ni povos rompi la sorĉojn?"

"Kuriozaĵoj okazas en la Lando Oz," respondis la Kanario, denove starante sur ŝultro de la Verda Simio kaj turnante unu brilan okulon penseme al sia demandanto. "S-ino Jup deklaris ke neniu el ŝiaj transformoj iam estos ŝanĝebla, eĉ de ŝi mem, sed mi kredas ke se ni sukcesus iri al Glinda, la Bona Sorĉistino, eble ŝi ja povus trovi metodon redoni al ni niajn naturajn formojn. Glinda, kiel vi scias, estas la plej potenca Sorĉistino en la mondo,

Ĉapitro Ok

kaj estas malmulto kion ĝi ne povas fari se ĝi klopodas.”

“Tiukaze,” diris la Malgranda Bruna Urso, “ni reiru suden kaj penu atingi la kastelon de Glinda. Ĝi situas en la Kvelula Lando, sciu, do ĝi estas tre forte de ĉi tie.”

“Tamen unue ni vizitu la arbaron kaj serĉu ion manĝeblan,” petegis Vut. Do ili pluiris al la rando de la arbaro, kiu konsistis el multaj altaj kaj belaj arboj. Ili trovis neniujn fruktarbojn, unue, do la verda Simio plumarĝis en la internon de la arbaro kaj la aliaj sekvis lin tre proksime.

Ili marĝadis trankvile, sub la ombrado de la arboj, kiam subite grandega jaguaro eksaltis sur ilin de branĉo kaj per unu piedbato sendis la malgrandan Brunan Urson transkapen turniĝanta ĝis lin haltigis arbotrunko. Tuj ili ĉiuj alarmiĝis. La Stana Strigo kriegis “Huut—huut!” kaj flugis rekte al la branĉo de alta arbo, kvankam li apenaŭ povis vidi kien li iras. La Kanario rapide flugis al loko apud la Strigo kaj la Verda Simio saltis, kaptis branĉon, kaj baldaŭ grimpis al alta pozicio sekura.

La Jaguaro kaŭris kaj per malsataj okuloj rigardis la malgrandan Brunan Urson, kiu malrapide starigis

La Stana Lignohakisto de Oz

kaj demandis riproĉe:

“Jen ja, Besto, kion vi celis fari?”

“Mi provis akiri matenmanĝon,” respondis la Jaguaro kolermuĝante, “kaj mi kredas ke mi sukcesis. Vi devus esti vere bongusta manĝaĵo—se vi ne hazarde estas maljuna kaj malmola.”

“Malpli bona ol tio, se temas pri matenmanĝaĵo,” diris la Urso, “ĉar mi estas nur haŭto plenigita per pajlo, tial mi ne estas manĝebla.”

“Ĉu!” kriis la Jaguaro, ĉagrenite; “do sendube vi estas magia Urso, aŭ sorĉita, kaj mi devos serĉi mian matenmanĝon inter viaj kunuloj.”

Dirinte tion li levis sian maldikan kapon por rigardi la Stanan Strigon kaj la Kanarion kaj la Simion, kaj li batis la teron per sia vosto kaj feroce muĝis tiel timige kiel povas jaguaro.

“Miaj amikoj ankaŭ estas sorĉitaj,” diris la malgranda Bruna Urso.

“Ĉu ĉiuj?” demandis la Jaguaro.

“Jes. La Strigo estas stana, do al vi estus tute neeble manĝi lin. La Kanario estas feino—Polikromo la Filino de la Ĉielarko—kaj vi neniam povus kapti ŝin ĉar ŝi povas facile flugi de vi.”

“Tamen plu restas la Verda Simio,” komencis la

Ĉapitro Ok

Jaguaro malsate. “Li ne konsistas el stano nek li estas plenigita per pajlo, nek li povas flugi. Mi mem estas sufice lerta grimpisto, do mi kredas ke mi kaptos la Simion kaj manĝos lin por mia matenmanĝo.”

Vut la Simio, aŭdante tiun parolon el sia pozicio sur la arbo, multe ektimis, ĉar li konis la naturon de jaguaro kaj komprenis ke ili kapablas grimpi arbojn kaj salti de branĉo al branĉo vigle kaj facile kiel katoj. Do li tuj komencis kuri tra la arbaro laŭeble plej rapide, kaptante branĉon per siaj longaj simibrakoj kaj svingante sian verdan korpon tra la spaco por kapti alian branĉon en apuda arbo, kaj tiel plu, dum la Jaguaro sekvis lin malsupre, kun siaj okuloj senŝancele rigardantaj lian predon. Sed baldaŭ Vut implikis siajn piedojn en la Punta Ŝirmvesto, kiun li plu surhavis, kaj tio stumbligis lin dum la forkuro kaj faligis lin sur la teron, kie la Jaguaro metis unu grandegan piedon sur lin kaj diris minace:

“Nun mi kaptis vin!”

Ke la Ŝirmvesto faligis lin memorigis Vuton pri ĝia magia povo, kaj pro sia teruriĝo li kriis: “Malfermiĝu!” sen paŭzi por pripensi kiel tiu ordono

La Stana Lignohakisto de Oz

povus savi lin. Sed, je tiu vorto, la tero malfermiĝis ĉe la preciza loko kie li kuŝas sub la piedo de la Jaguaro, kaj lia korpo falis malsupren, la tero refermiĝis super ĝi. Kion plej laste vidis Vut la Simio, kiam li supren rigardetis, estis la Jaguaro miroplene rigardanta en la truon.

“Li foriris!” kriis la besto, per longa ĝemo pro ĉagreniĝo; “li foriris, kaj nun mi ne matenmanĝos.”

La bruo de la flugiloj de la Stana Strigo sonis super li, kaj la malgranda Bruna Urso venis trotante kaj demandis:

Ĉapitro Ok

“Kie estas la simio? Ĉu tiom rapide vi manĝis lin?”

“Tute ne,” respondis la Jaguaro. “Li malaperis en la teron sube antaŭ ol mi povis eĉ unufoje mordin!”

Kaj nun la Kanario starigis sur stumpo iomete for de la arbarbesto, kaj diris:

“Mi ĝojas ke nia amiko eskapis vin; sed, ĉar estas nature ke malsata besto volas matenmanĝi, mi penos ebligi tion.”

“Dankon,” respondis la Jaguaro. “Vi estas iom tro malgranda por plena manĝo, sed estas afable oferi vin al mia apetito.”

“Ho, mi ne intencas manĝigi, mi certigas al vi,” diris la Kanario, “sed ĉar mi estas feino mi scias iom pri magio, kaj kvankam mi nun estas transformita en la formon de birdo, mi estas certa ke mi povos elSORĉi matenmanĝon kiu kontentigos vin.”

“Se vi povas fari magion, kial vi ne rompas la sorĉon kiun vi mem suferas kaj reakiras vian naturan formon?” demandis la besto dubeme.

“Mi ne kapablas fari tion,” respondis la Kanario, “ĉar S-ino Jup, la Gigantino kiu transformis min,

La Stana Lignohakisto de Oz

uzis strangan formon de Jukuhua magio kiun mi ne konas. Tamen, si ne povis senigi min de mia propra fescio, do mi provos doni al vi matenmangon.”

“Cu vi opinias ke magia matenmango estus bongusta aŭ nuligus la malsatodolorojn kiujn mi nun suferas?” demandis la Jaguaro.

“Mi estas certa ke jes. Kion vi deziras mangi?”

“Donu al mi paron da dikaj kunikloj,” diris la besto.

“Kunikloj! Tute ne. Mi ne permesus ke vi mangu la karuleojn,” deklaris Polikromo la Kanario.

“Nu, do tri aŭ kvar sciurojn,” petis la Jaguaro.

“Cu tiel kruela vi kredas min?” demandis la Kanario, indigne. “La sciuroj estas miaj specialaj amikoj.”

“Kion pri dika strigo?” demandis la besto. “Ne stana, komprenu, sed vera vianda strigo.”

“Nek beston nek birdon vi mangos,” diris Polikromo per emfaza voĉo.

“Do donu al mi fison; estas rivero ne malproksime,” proposis la Jaguaro.

“Neniu vivanto estos oferita por mangigi vin,” respondis la Kanario.

Ĉapitro Ok

“Do kion en la mondo vi volas ke mi mangu?” diris la Jaguaro per malestima tono.

“Kion pri kaĉo-kun-lakto?” demandis la Kanario.

La Jaguaro moke muĝis responde kaj batis sian voston kontraŭ la teron kolere.

“Donu al li kelkajn kirlitajn ovojn sur toasto,

Poli,” sugestis la Urso-Birdotimigilo. “Li devus ĝui tion.”

“Tion mi faros,” respondis la Kanario, kaj skuetinte siajn flugilojn ŝi trifoje flugis cirkle ĉirkaŭ la stumpon. Poste ŝi flugis en arbon kaj la Urso kaj

La Stana Lignohakisto de Oz

la Strigo kaj la Jaguaro vidis ke sur la stumpo aperis grandega verda folio sur kio estis granda porcio da kirlitaj ovoj sur toasto, fume varmegaj.

“Jen!” diris la Urso; “manĝu vian matenmanĝon, amiko Jaguaro, kaj satiĝu.”

La Jugaro rampis pli proksimen al la stumpo kaj flaris la odoron de la kirlitaj ovoj. Ili odoris tiel bone ke li gustumis ilin, kaj ili gustis tiom bone ke li manĝis la nekonatan manĝaĵon tre haste, pruvante ke li vere tre malsatis.

“Mi preferas kuniklojn,” li murmuris, lekante siajn lipojn, “sed mi devas agnoski ke la magia matenmanĝo plenigis mian stomakon kaj satigis min, do mi multe dankas pro via komplezo, Feineto, kaj mi nun lasos vin neĝenata.”

Dirinte tion, li plongis en la dikan arbustaron kaj baldaŭ malaperis, kvankam ili plu povis aŭdi lian grandan korpon bruadi tra la arbustoj ĝis li estis tre for.

“Vi lerte liberigis nin de tiu sovaĝa besto, Poli,” diris la Stana Lignohakisto al la Kanario; “sed mirigas min ke vi ne donis al nia amiko Vut magian matenmanĝon, ĉar vi tamen sciis ke li malsatas.”

Ĉapitro Ok

“La kialo,” respondis Polikromo, “estis ke mia menso estis firme direktita al aliaj aferoj tiel ke mi plene forgesis mian kapablon produktu manĝaĵojn magie. Sed kie do *estas* la simiknabo?”

“For!” diris la Birdotimigilo-Urso solene. “La tero glutis lin.”

La Kverelemaj Drakoj

ĈAPITRO 9

La Verda Simio malsupreniĝis leĝere en la teron iom kaj poste falis rapide tra spaco, kaj surfundiĝis sur rokan plankon kun frapo kiu mirigis lin. Post tio li sidiĝis, trovis ke neniuj ostoj estis rompitaj, kaj ĉirkaŭrigardis.

Ŝajne li estis en granda subtera kavo, kiu estis nebrile iluminata de dekoj

Ĉapitro Naŭ

da grandaj rondaj diskoj kiuj aspektis lunoj. Tamen ili ne estis lunoj, kiel Vut trovis kiam li ekzamenis la lokon pli zorge. Ili estis okuloj. La okuloj estis en la kapoj de grandegaj bestoj kies korpoj treniĝis longe malantaŭ ili. Ĉiu besto estis pli granda ol elefanto, kaj trioble pli longa, kaj estis deko aŭ pli de la bestoj distroveblaj tie kaj tie en la kaverno. Sur iliaj korpoj estis grandaj skvamoj, rondaj kiel pasteĉoteleroj, kiuj estis belkoloraj per nuancoj de verdo, purpuro kaj oranĝo. Sur la finoj de iliaj longaj vostoj estis grupoj de juveloj. Ĉirkaŭ la grandaj lunsimilaj okuloj estis cirkloj de diamantoj kiuj scintilis en la neforta lumo kiu brilis el la okuloj.

Vut vidis ke la bestoj havas larĝajn bušojn kaj vicojn de teruraj dentoj kaj, per rakontoj kiujn li aŭdis pri tiaj uloj, li sciis ke li falis en kavernon loĝatan de la grandaj Drakoj kiuj estis pelitaj for de la surfaco de la tero kaj estis permesataj eliri nur unufoje en cent jaroj por serĉi manĝaĵojn. Kompreneble li neniam antaŭe vidis Drakojn, sed ne eblis misrekoni ilin, ĉar ili estis malsimilaj al ĉiuj aliaj vivantoj.

Vut sidis sur la planko kien li falis, ĉirkaŭ-

La Stana Lignohakisto de Oz

gapante, kaj la posedantoj de la grandaj okuloj reciprokis lian gapon, silente kaj senmove. Fine unu el la Drakoj plej for de li demandis, per basa seriozega voĉo:

“Kio estis?”

Kaj la plej granda Drako, kiu estis tuj antaŭ la Verda Simio, respondis per eĉ pli basa voĉo:

“Ĝi estas iu malsaga besto el Ekstere.”

“Ĉu ĝi estas bone manĝebla?” demandis malpli granda Drako apud la granda. “Mi malsatas.”

“Malsatas!” kriis ĉiuj Drakoj, riproĉhore; kaj la grandulo diris admone: “Tt-tt, mia filo! Vi ne rajtas esti malsata je *ĉi tiu* tempo.”

“Kial ne?” demandis la Draketo. “Mi jam de dek unu jaroj nenion manĝas.”

“Dek unu jaroj estas nenio,” komentis alia Drako, dormeme malfermante kaj fermante siajn okulojn; “jam de okdek sep jaroj mi ne festenas, kaj mi devas ne malsatiĝi ĝis post almenaŭ dek jaroj, eble pli. Infanoj kiuj manĝas malĝustatempe devus perdi tiun kutimon.”

“Mi manĝis, antaŭ dek unu jaroj, nur rinoceron, kaj tio ne estas vere plena manĝo,” grumblis la junulo. “Kaj antaŭ tio mi atendis sesdek du jarojn

Ĉapitro Naŭ

por mangi; do ne mirigas ke mi estas malsata.”

“Kiom aĝa vi estas nun?” demandis Vut, forgesante sian propran danĝeran pozicion pro sia interesiĝo pri la konversacio.

“Nu, mi—mi— Kiomaĝa mi estas, Patro?” demandis la Draketo.

“Jes ja! Kiom la infano faras demandojn. Ĉu vi volas devigi min pensi konstante? Ĉu vi ne scias ke pensado estas tre damaĝa al Drakoj?” respondis la grandulo, senpacience.

“Kiomaĝa mi estas, Patro?” persistis la Draketo.

“Ĉirkaŭ sescent tridek jaroj, mi kredas. Demandu al via patrino.”

“Ne; ne!” diris maljuna Drako en la fono; “ĉu mi ne suferas sufice multajn ĝenojn, devante vekiĝi en la mezo de mia dormo, sen devo memori la aĝojn de miaj infanoj?”

“Vi jam dormas de pli ol sesdek jaroj, Patrino,” diris la Infandrako. “Kiom da dormo vi volas?”

“Mi devus dormi kvardek jarojn pli. Kaj ĉi tiu stranga verda besteto devus puniĝi pro sia falo en nian kavernon por ĝeni nin.”

“Mi ne sciis ke vi estas ĉi tie, kaj mi ne sciis ke mi enfalos,” klarigis Vut.

La Stana Lignohakisto de Oz

“Tamen, jen vi,” diris la granda Drako, “kaj vi senzorge vekis nian tutan tribon; do evidente vi estas punenda.”

“Kiel?” demandis la Verda Simio, iom treme.

“Donu al mi tempon kaj mi elpensos manieron. Vi ne bezonas hasti, ĉu?”

“Tute ne,” kriis Vut. “Prokrastu laŭdezire. Mi multe preferus ke vi ĉiu ĵurnalista reendoromiĝu, kaj punu min kiam vi vekiĝos, post cent jaroj aŭ eble pli.”

“Mi manĝu lin!” petegis la plej malgranda Drako.

“Li estas tro malgranda,” diris la patro. “Se vi manĝus ĉi tiun unusolan Verdan Simion vi nur volus manĝi pli, kaj *ne estas* pli.”

“Ĉesu babili kaj lasu min dormi,” protestis alia Drako, oscedante timigmaniere, ĉar kiam li malfermis sian buŝon flamaro verŝiĝis el ĝi kaj Vut devis resalti por eviti ĝin.

Dum sia salto li frapis la nazon de Drako malantaŭ li, kiu malfermis sian buŝon por grumbli kaj ĵetis alian flamaron kontraŭ lin. La flamo estis brilanta sed ne tre varmega, tamen Vut kriegis protimo kaj antaŭen saltis je unu saltopas. Ĉifoje li surteriĝis sur la piedon de la granda Ĉefdrako, kiu

La Stana Lignohakisto de Oz

kolere levis sian alian antaŭan piedon kaj batis forte la Verdan Simion. Vut ekvelis tra la aero kaj falis sternite sur la rokan plankon multe preter la loko kie gruviĝis la Draka Tribo.

Ĉiu grandaj bestoj nun estis plene vekitaj kaj vigligitaj, kaj ili akuzis la simion pro la ĝeno al ilia kvieteco. La plej malgranda Drako kuris cele Vuton kaj la aliaj turnis siajn tre pezajn korpojn liadirekte kaj sekvis, flamigante el siaj okuloj kaj buŝoj kaj tiel lumigante la tutan kavernon.

Vut preskaŭ kredis sin cedenda, tiumomente, sed li vigle surpiediĝis kaj kuregis al la plej fona parto de la kavo, la Drakoj sekvis malpli haste ĉar ili estis tro mallertaj por rapida moviĝado. Eble ili kredis ke ne necesas hasti, ĉar la simio ne povos eskapi el la kavo. Sed, tre for ĉe la fino de la loko, la kavernoplanko estis kovrata de falintaj rokoj, do Vut, vigla pro timo, grimpis de roko al roko ĝis li trovis sin kaŭranta kontraŭ la tegmento de la kaverno. Tie li atendis, ĉar li ne povis iri pli antaŭen, kaj dume trans la falintajn rokojn malrapide rampis la Drakoj—la plej malgranda venis la unua ĉar li estis malsata kaj ne nur kolera.

Ĉapitro Naŭ

La bestoj preskaŭ atingis lin kiam Vut, memorante sian puntan ŝirmveston—nun malplaĉe ŝiritan kaj malpuran—resaĝigis sian menson kaj kriis: “Malfermiĝu!” Je tiu krio truo ekaperis en la tegmento de la kaverno, tuj super lia kapo, kaj tra ĝi la sunlumo radiis plene sur la Verdan Simion.

La Drakoj paŭzis, mirante pro la magio kaj palpebrumante pro la sunlumo, kaj tio donis al Vut sufiĉan tempon por grimpi tra la aperturon. Tuj kiam li atingis la surfacon de la tero la truo refermiĝis, kaj la knabsimio konsciis, ekĝoje, ke li fine postlasis la danĝeran Drakofamilion.

Li sidiĝis sur la tero, ankoraŭ anhelegante pro sia agado, kaj la arbustoj antaŭ li apartiĝis kaj lia antaŭa malamiko, la Jaguaro, montriĝis.

“Ne kuru,” diris la arbara besto, kiam Vut eksaltis; “vi estas tute sekura, rilate al mi, ĉar post via tre mistera malapero mi jam matenmanĝis. Mi nun estas survoje al mia hejmo, por tradormi la ceteron de la tago.”

“Ĉu vere!” respondis la Verda Simio, per tono kaj bedaŭranta kaj miranta. “Kiun el miaj amikoj vi sukcesis manĝi?”

“Neniun el ili,” respondis la Jaguaro, kun ruza

La Stana Lignohakisto de Oz

rideto. "Mi mangis teleron da magie kirlitaj ovoj—sur toasto—kaj ĝi tute ne estis malbona manĝo. Ne estas sufiĉa spaco en mi por eĉ vi, kaj mi ne bedaŭras tion ĉar mi taksas, pro via verda koloro, ke vi ankoraŭ ne estas matura, kaj fariĝus malagrabla manĝaĵo. Ni la jaguaroj devas zorgi pri nia digestado. Adiaŭ, Amiko Simio. Sekvu la padon kiun mi faris tra la arbustoj kaj vi trovos viajn amikojn."

Dirinte tion la Jaguaro plumarĉis laŭ sia celo kaj Vut akceptis lian konsilon kaj sekvis la padon kiun li faris ĝis atingi la lokon kie la malgranda Bruna Urso, kaj la Stana Strigo, kaj la Kanario interkonsiliĝadis kaj demandis al si kio okazis al ilia kamarado la Verda Simio.

Tomi Hastpaĥ

ĈAPITRO 10

“Nia plej bona plano,” diris la Birdotimigelurso, kiam la Verda Simio rakontis la historion de sia aventuro kun la Drakoj, “estos eliri ĉi tiun Gilikulan Landon kiel eble plej baldaŭ kaj provi trovi vojon al la kastelo de Glida la Bona Sorĉistino. Laŭ mi estas tro multaj danĝeroj embuskantaj ĉi tie, kaj eble

La Stana Lignohakisto de Oz

Glinda povos redoni al ni niajn naturajn formojn.”

“Se ni turnos nin suden nun,” la Stana Strigo respondis, “ni eble irus rekte en la Smeraldan Urbon. Mi volas eviti tiun lokon, ĉar mi tute ne volas ke miaj amikoj vidu min en ĉi tiu malfeliĉa stato,” kaj li palpebrumis kaj skuetis siajn stanajn flugilojn morne.

“Sed mi estas certa ke ni jam pasis *preter* la Smeraldan Urbon,” la Kanario certigis lin, flugante leĝere ĉirkaŭ iliajn kapojn. “Do, se ni turnus nin suden de ĉi tie, ni pasus en la Manĝtulan Landon, kaj irante suden eĉ plu ni atingus la Kvelulan Landon kie situas la kastelo de Glinda.”

“Nu, ĉar vi estas certa pri tio, ni komencu jam nun,” proponis la Urso. “La vojo estas longa, minimume, kaj mi laciĝas pro marŝado per kvar kruroj.”

“Vi diris ke vi neniam laciĝas, ĉar vi estas plenigita per pajlo,” diris Vut.

“Mi volas diri ke ĝenas min devi marŝi per kvar kruroj, ĉar du kruroj estas mia natura marŝilo,” respondis la Birdotimigilo. “Mi opinias ke estas maldigne. Alivorte, mia rimarkinda cerbo povas laciĝi, pro humiliĝo, kvankam mia korpo ne povas laciĝi.”

“Jen unu el la malpremioj de cerbhavanto,”

Ĉapitro Dek

komentis la Stana Strigo ĝemante. “Mi ne havas cerbon ekde kiam mi ĉesis esti viandulo, do ne ĉagrenas min. Tamen, mi preferas mian antaŭan homan formon anstataŭ ĉi tiun strigformon kaj volonte rompus la sorĉon faritan de S-ino Jup laueble plej baldaŭ. Mi estas tiel bruema, ĝuste nun, ke mi ĝenas min mem,” kaj li skuetis siajn flugilojn kio bruis tiom ke eħis en la tutarbaro.

Do, estante unuanimaj, ili turnis sin suden, kaj plu veturis ĝis la arbaro estis postlasita kaj la pejzaĝo ne plu estis purpura sed nun blua, kio certigis al ili ke ili eniris la Landon de la Manĝtuloj.

“Nun mi sentas min pli sekura,” diris la Birdotimigilurso. “Mi konas ĉi tiun landon sufice bone, ĉar Manĝtula kulvitivisto faris min ĉi tie kaj mi multfoje vagis ĉi tiun belan bluan landon. Efektive, ŝajnas al mi ke mi eĉ memoras tiun grupon de tri altaj arboj antaŭ ni; kaj, se jes, ni ne estas malproksimaj de la hejmo de mia kara Zingibra.”

“Kiu estas Zingibra?” demandis Vut la Verda Simio.

“Ĉu vi ne aŭdis pri Zingibra?” kriis la Birdotimigilo, surprizite.

“Ne,” diris Vut. “Ĉu Zingibra estas viro, virino, besto aŭ birdo?”

La Stana Lignohakisto de Oz

“Zingibra estas knabino,” klarigis la Birdotimigilurso. “Kaj ŝi estas brava knabino, kvankam iom malkvieta kaj ekscitiĝema. Foje, antaŭ tre longe, ŝi kolektis armeon da knabinoj kaj nomis sin ‘Generalo Zingibra’. Per sia armeo ŝi kaptis la Smeraldan Urbon, kaj elpelis min, ĉar mi insistis ke armeo en Oz estas tute maldeca. Sed Ozma punis la aŭdacan knabinon, kaj poste Zingibra kaj mi fariĝis firmaj amikoj. Nun Zingibra loĝas pace sur kultivejo, proksime al ĉi tie, kaj kultivas kampojn da kreembiskvitoj, ĉokoladkaramelaĵoj kaj makaronoj. Oni diras ke ŝi estas sufice bona kultivisto, kaj krome ke ŝi estas artisto, kaj ŝi pentras bildojn tiel perfekte ke oni apenaŭ povas distingi inter ili kaj la naturo. Ŝi ofte refarbas mian vizaĝon por mi, kiam ĝi triviĝas aŭ malpuriĝas, kaj la belan esprimon kiun mi portis kiam la Gigantino transformis min desegnis Zingibra antaŭ nur proksimume monato.”

“Nepre ĝi estis plaĉa esprimo,” konsentis Vut.

“Zingibra povas pentri ion ajn,” daŭrigis la Birdotimigilurso, entuziasme, dum ili kunmarŝadis. “Foje, kiam mi iris al ŝia domo, mia pajlo estis malnova kaj disfleksita, tiel ke mia korpo sagiĝis aĉe. Mi bezonis novan pajlon por anstataŭigi la malnovan, sed Zingibra tute ne havis pajlon en sia kultivejo kaj

Ĉapitro Dek

mi vere ne povis plu veturi sen esti replenigita. Kiam mi klarigis tion al Zingibra, la knabino tuj pentris pajlaron kiu estis tiel natura ke mi iris al ĝi kaj prenis sufiĉan pajlon por plenigi mian tutan korpon. Kaj ĝi estis bonkvalita pajlo, kaj sufiĉis por mi dum longa tempo.”

Tio ŝajnis vere mrinda al Vut, kiu sciis ke io tia ne povus okazi en alia loko ol felando simila kia Oz.

La Manĝtula Lando estis multe pli agrabla ol la Gilikula Lando, kaj ĉiujn kampojn apartigis bluaj bariloj, kun herbaj vojoj kaj padoj el blua tero, kaj la lando aspektis bone kultivata. Ili estis sur malgranda monteto subrigardante tiun bonfortunan landon, sed ankoraŭ ne tute atingis la loĝatajn partojn, kiam ĉirkaŭirinte kurbiĝon de la pado ilin haltigis formo kiu barieris ilin.

Pli kuriozan ulon ili malofte vidis, eĉ en la Lando Oz, kie abundas kuriozuloj. Ĝi havis la kapon de junia viro—evidente Manĝtulo—kun plaĉa vizaĝo kaj zorge kombita hararo. Sed la korpo estis tre longa, ĉar ĝi havis dudek krurojn—po dek kruroj ambaŭflanke—kaj tio igis la korpo etendiĝi kaj kuŝi horizontalpozicie, tiel ke ĉiuj kruroj povis tuŝi la teron kaj stari firme. De la ŝultroj etendiĝis du

La Stana Lignohakisto de Oz

malgrandaj brakoj; almenaŭ, ili aspektis malgrandaj apud tiom da kruroj.

Tiu kuriozulo estis vestita per la normaj vestoj de la Manĝtula popolo, malhele blua mantelo bele taŭga por la longa korpo kaj ĉiu paro da kruroj surhavis ĉielbluan pantalonon, kun blukoloraj strumpoj kaj bluaj ledaj ŝuoj iomete kurbigitaj ĉe la pintoj.

“Kiu povas esti vi?” diris Polikromo la Kanario, flugetante super la strangulo, kiu verŝajne estis dorminta sur la pado.

“Kelkfoje mi mem demandas al mi kiu mi estas,” respondis la multkrura junulo; “sed efektive mi estas Tomi Hastpaš, kaj mi loĝas en kava arbo kiu falis sur la teron pro sia aĝo. Mi poluris ĝian internon, kaj konstruis pordon ĉe ĉiu fino, kaj tio estas tre komforta loĝejo por mi ĉar ĝi estas precize taŭga por mia formo.”

“Kiel vi akiris tian formon?” demandis la Birdotimigilurso, sidante sur siaj koksoj kaj rigardante Tomin Hastpašon serioze. “Ĉu la formo estas natura?”

“Ne; ĝi estas trudita al mi,” respondis Tomi, ĝemante. “Iam mi estis tre aktiva kaj multe amis fari irtaskojn por kiu ajn bezonis mian servon. Tiel mi akiris la nomon Tomi Hastpaš. Mi povis fari irtaskon

La Stana Lignohakisto de Oz

pli rapide ol ĉiu alia knabo, do mi multe fieris. Unu tagon, tamen, mi renkontis maljunulinon kiu estis feino, aŭ sorĉistino, aŭ io tia, kaj ŝi diris ke se mi faros irtaskon por ŝi—portos magian medikamenton al alia maljunulino—ŝi plenumigos por mi ĝuste unu Deziron, negrave kiu estas la Deziro. Kompreneble mi konsentis kaj, preninte la medikamenton, mi forhastis. La distanco estis longa, plejparte supren sur monteto, kaj miaj kruroj komencis laciĝi. Sen pripensi kion mi faras mi diris pervoĉe: ‘Ve; volonte mi havus dudek krurojn!’ kaj tuj mi fariĝis tiu malkutimulo kiun vi vidas apud vi. Dudek kruroj! Dudek sur unu homo! Kalkulu ilin, se vi dubas.”

“Jes vi nepre havas ilin,” diris Vut la Simio, kiu jam kalkulis ilin.

“Liverinte la magian medikamenton al la maljunulino, mi reiris kaj penis trovi la sorĉistinon, aŭ feinon, aŭ kio ajn ŝi estis, kiu donis al mi la misfortunan deziraĵon, por ke ŝi forprenu ĝin. Mi serĉas ŝin ekde tiam, sed neniam povas mi ŝin trovi,” daŭrigis kompatinda Tomi Hastpaš, malfeliĉe.

“Mi supozas,” diris la Stana Strigo, palpebrumante al li, “ke vi povas tre rapide kuri, per tiuj dudek kruroj.”

Ĉapitro Dek

“Unue mi povis,” estis la respondeo; “sed mi tiom marĉis, serĉante la feinon, aŭ sorĉistinon, aŭ kio ajn ŝi estis, ke baldaŭ mi akiris kalojn sur miaj piedfingroj. Nu, kalo sur unu piedfingro ne estas tre ĝena, sed se oni havas cent piedfingrojn—kiel mi—kaj akiras kalojn sur la plej multaj, estas ege malagrable. Anstataŭ kuri nun mi doloroplene rampas, kaj kvankam mi strebas ne perdi esperon mi vere esperas ke mi trovos tiun sorĉistonon aŭ feinon aŭ kio ajn ŝi estis, post nelonge.”

“Ankaŭ mi esperas tion,” diris la Birdotimigilo. “Sed vi tamen ja povas plezuriĝi per la scio ke vi estas nekutima, kaj tial rimarkinda inter la homoj de Oz. Esti tute simila al aliaj personoj estas malgranda honoro, sed esti malsimila al aliaj estas distingo.”

“Tio *sonas* tre bele,” respondis Tomi Hastpaŝ, “sed se vi devus surmeti dek pantalonojn ĉiumatene, kaj laĉi dudek ŝuojn, vi preferus ne tiom distingiĝi.”

“Ĉu la sorĉistino, aŭ feino, aŭ kio ajn ŝi estis, estis maljunulino, kun faldoplena haŭto kaj al ŝi mankis duono de la dentaro?” demandis la Verda Strigo.

“Ne,” diris Tomi Hastpaŝ.

“Do ŝi ne estis Maljuna Mombi,” komentis la transformita Imperiestro.

La Stana Lignohakisto de Oz

“Ne interesas min kiu *si ne* estis kiom kiu *si ja* estis,” diris la dudekrura junulo. “Kaj, kio ajn aŭ kiu ajn *si* estis, *si* sukcesis ne rerenkonti min.”

“Se vi trovas *sin*, ĉu vi supozas ke *si* re^ĉanĝus vin en dukruran knabon?” demandis Vut.

“Eble jes, se mi povus fari novan irtaskon por *si* kaj tiel lukri novan deziron.”

“Ĉu vi vere preferus esti kia vi estis antaŭe?” demandis Polikromo la Kanario, starante sur ŝultro de la Verda Simio por observi pli atente Tomin Hastpašon.

“Jes ja, tre multe,” estis la fervora respondo.

“Nu, eble do mi povos fari tion,” promesis la Filino de la Cielarko, kaj fluginte al la tero *si* prenis malgrandan branĉeton per sia beko kaj per ĝi faris plurajn mistikajn gestojn ĉiuflanke de Tomi Hastpaš.

“Ĉu *vi* estas sorĉistino aŭ feino aŭ io tia?” li demandis, miroplene rigardante *sin*.

La Kanario ne respondis, ĉar *si* estis okupata, sed la Birdotimigelurso respondis: “Jes; *si* estas io tia, kaj imag-magiisto.”*

La transformiĝo de la dudekkrura knabo okazis tiel kurioze ke ilin ĉiuj surprizis la metodo. Unue la lastaj du kruroj de Tomi Hastpaš malaperis; sekvis du pli, kaj

La Stana Lignohakisto de Oz

du pli, kaj ĉiufoje kiam paro da kruroj malaperis lia korpo mallongiĝis. Tuttume Polikromo kuradis ĉirkaŭ lin kaj pepis mistikajn vortojn, kaj kiam ĉiu ĉiu kruroj de la junulo jam malaperis escepte de du li rimarkis ke la Kanario estas ankoraŭ okupata kaj li alarmite kriis:

“Stop!—stop! Restigu *du* krurojn, por ke mi ne estu pli malbonstata ol antaŭe.”

“Mi scias,” diris la Kanario. “Mi nur per magio forigas la kalojn de viaj lastaj dek piedfingroj.”

“Dankon pro via komplezemo,” li diris dankeme, kaj nun ili rimarkis ke Tomi Hastpaš estas efektive belaspekta junulo.

“Kion vi faros nun?” demandis Vut la Simio.

“Unue,” li respondis, “mi devos liveri noton kiun mi portas en mia poŝo ekde kiam la sorĉistino aŭ feino aŭ kio ajn ŝi estis plenumis mian malsagan deziron. Kaj mi firme intencas neniam denove paroli sen antaŭe pripensi zorge kion mi diros, ĉar mi komprenas ke senpensa parolo estas danĝera. Kaj liverinte la noton, mi faros irtaskojn denove por kiu ajn bezonas mian servon.”

Do denove li dankis Polikromon kaj rekomencis marŝi laŭ direkto alia ol ilia, kaj ili neniam denove vidis Tomin Hastpašon.

La Ranço de Zingibra

ĈAPITRO 11

Dum ili laŭiris padon
malsupren laŭ la bluherba
flanko de la monteto, la
unuaj domon kiun vidis la
marsantoj ĝoje rekonis la
Birdotimigelurso kiel tiun
loĝatan de lia amikino
Zingibra, do ili pligrandigis
sian rapidon kaj hastis cele
ĝin.

Atinginte la lokon, tamen,

La Stana Lignohakisto de Oz

ili trovis la domon vaka. La antaŭa pordo staris malferma, sed neniu estis interne. En la ĝardeno ĉirkaŭ la domo estis zorgitaj vicoj de arbustoj kreskigantaj kremukojn kaj makaronojn, el kiuj kelkaj estis ankoraŭ verdaj sed aliaj estis maturaj kaj manĝopretaj. Malantaŭ ili estis kampoj da karamelaĵoj, kaj la tutu tereno aspektis bone kultivata kaj zorge prizorgata. Ili traserĉis la kampojn por trovi la knabinan kultivististon, sed nenie ŝi estis videbla.

“Nu,” fine komentis la malgranda Bruna Urso, “ni eniru la domon kaj agu kvazaŭ enhejme. Nepre tio plaĉos al mia amikino Zingibra, kiu hazarde forestas de la domo ĝuste nun. Kiam ŝi revenos, ŝi estos multe surprizita.”

“Ĉu ĝenos ŝin se mi manĝos kelkajn el tiuj maturaj kremukoj?” demandis la Verda Simio.

“Tute ne; Zingibra estas tre malavara. Prenu kiom vi deziras,” diris la Birdotimigelurso.

Do Vut kolektis multajn kremukojn orflavajn kaj plenajn de dolĉa krema substanco, kaj manĝis ĝis lia malsato malaperis. Post tio li eniris la domon kun siaj amikoj kaj sidiĝis en balancoseĝon—tute laŭ sia kutimo kiam li estis knabo. La Kanario starigis sin sur la kamenobreton kaj nete zorgis siajn plumojn;

Ĉapitro Dek Unu

la Stana Strigo sidiĝis sur la dorson de alia seĝo; la Birdotimigilo kaŭris sur siaj harkovritaj koksoj en la mezo de la ĉambro.

“Mi kredas memori la knabinton Zingibra,” komentis la Kanario per sia dolĉa voĉo. “Si ne povos multe helpi nin, krom ke ŝi povos direkti nin laŭ la

vojo al la kastelo de Glinda, ĉar ŝi ne komprenas magion. Sed ŝi estas bona knabino, honesta kaj sagaca, kaj mi volonte vidos ŝin.”

“Ĉiuj problemoj niaj,” diris la Strigo profunde ĝeme, “estiĝis pro mia malsaga decido serĉi Nimin

La Stana Lignohakisto de Oz

Amin kaj fari ŝin Imperiestrino de la Palpbrumoj, kaj kvankam mi deziras riproĉi neniu, mi devas diri ke Vut la Vagisto metis la nocion en mian kapon.”

“Nu, miapense, mi ĝojas ke li faris tion,” respondis la Kanario. “Via veturo rezultigis mian saviĝon elde la Gigantino, kaj se vi ne veturnus al la Valo Jup, mi plu estus kaptito de S-ino Jup. Estas multe pli plaĉe esti libera, eĉ kvankam mi ankoraŭ surhavas la formon de Kanaribirdo.”

“Ĉu vi kredas ke ni iam povos reakiri niajn naturajn formojn?” demandis la Verda Simio tre serioze.

Polikromo ne respondis tuj al tiu grava demando, sed post iom da pensado ŝi diris:

“Oni instruis al mi ke ekzistas antidoto por ĉiu magia sorĉo, sed S-ino Jup insistas ke nenio povas ŝanĝi ŝiajn transformojn. Mi agnoskas ke mia propra femagio ne povas, kvankam mi supozis ke ni la Ĉielfeoj havas pli da povo ol havas la Terfeoj. La Jukuhuan magion oni agnoskas tre strangefika kaj malsimila al la kutima magio, sed eble Glinda aŭ Ozma komprenas ĝin pli bone ol mi. Ĉe ili estas nia sola espero. Se ili ne povos helpi nin, ni devos por ĉiam resti kiaj ni estas.”

Ĉapitro Dek Unu

“Kanaribirdo sur Ĉielarko ne estus vere maltaŭga,” asertis la Stana Strigo, fermante kaj malfermante siajn rondajn stanajn okulojn rapide, “do se vi sukcesos retrovi vian Ĉielarkon vi ne bezonas multe ĉagreniĝi.”

“Absurde, Amiko Hakisto,” kriis Vut. “Mi scias precize kiel sentas Polikromo. Bela knabino estas multe pli bona ol malgranda flava birdo, kaj knabo—kia estis mi—estas multe pli bona ol Verda Simio. Neniu el ni povos denove esti feliĉa krom se ni reakiroj niajn naturajn formojn.”

“Mi same opinias,” anoncis la pajloplenigita Urso. “Kion pensus pri mi mia amikino la Mikscifona Knabino, laŭ via supozo, se ŝi vidus min portanta ĉi tiun bestan formon?”

“Ŝi ridus ĝis plori,” agnoskis la Stana Strigo. “Rilate al mi, mi devos fordoni la planon edzinigi Nimin Amin, sed mi strebos ne lasi tion malĝojigi min. Se tia estas mia devo, nu mi deziras fari mian devon, sed se magio neebligas mian edziĝon do mi plu vivados sola kaj estos egale kontenta.”

Iliaj seriozaj misfortunoj silentigis ilin ĉiujn dum kelka tempo, kaj ĉar iliaj pensoj okupadis sin pri la malfeliĉoj kiujn trudis al ili la sorto, neniu rimarkis ke Zingibra subite aperis en la pordejo kaj

La Stana Lignohakisto de Oz

rigardas ilin miroplene. La sekvan momenton ŝia miro fariĝis kolero, ĉar jen, en ŝia plej bona balancoseĝo, sidas Verda Simio. Granda brila Strigo staras sur alia seĝo kaj Bruna Urso kaŭras sur ŝia salontapiŝo. Zingibra ne rimarkis la Kanarion, sed ŝi ekprenis balailon kaj kuris en la ĉambron, kriante dum ŝi venis:

“Foriru el ĉi tie, sovaĝaj bestoj! Kiel vi aŭdacas eniri mian domon?”

Per balailbato ŝi renversis la Brunan Urson, kaj la Stana Strigo klopodis flugi al kie ŝi ne povos atingi lin kaj faris grandan bruon per siaj stanaj flugiloj. La Verdan Simion tiom alarmis la subita atako ke li saltis en la kamenon—kie bonfortune ne estis fajro—kaj penis eskapi grimpante la kamentubon. Sed li trovis la aperturon tro malgranda, do devis remalsupreniri. Post tio li kaŭris tremante en la kameno, kaj lia bela verda hararo estis tute nigra pro fulgo kaj kovrita de cindroj. El tiu pozicio Vut rigardis por vidi kio okazos nun.

“Stop, Zingibra—stop!” kriis la Bruna Urso, kiam la balailo denove minacis lin. “Ĉu vi ne konas min? Mi estas via malnova amiko la Birdotimigilo!”

“Vi provas trompi min, fibesto! Mi klare vidas ke

Ĉapitro Dek Unu

vi estas urso, ege misformita urso, efektive,” oponis la knabino.

“Estas ĉar mi ne estas ĝuste plenigita,” li certigis ŝin. “Kiam S-ino Jup transformis min, ĝi ne komprenis ke mi bezonas pli da pajlopleniaĵo.”

“Kiu estas S-ino Jup?” demandis Zingibra, paŭzante dum la balalilo estis ankoraŭ levita.

“Gigantino en la Gilikula Lando.”

“Ho; mi komencas kompreni. Kaj S-ino Jup transformis vin? Vi vere estas la fama Birdotimigilo de Oz?”

“Mi *estis*, Zingibra. Ĝuste nun mi estas kion vi vidas—mizera malgranda Bruna Urso kun malbonkvalita pajlopleniaĵo. Tiu Stana Strigo estas neniu alia ol nia kara Stana Lignohakisto—Noĉjo Hakisto, la Imperiestro de la Palpbrumoj—kaj ĉi tiu Verda Simio estas afabla knabeto kun kiu ni konatiĝis antaŭ nelonge, Vut la Vagisto.”

“Kaj mi,” diris la Kanario, flugante apud Zingibran, “estas Polikromo, la Filino de la Ĉielarko, en la formo de birdo.”

“Jes ja!” kriis Zingibro, miroplene; “tiu Gigantino nepre estas potenca Sorĉistino, kaj egale fia kiel potenca.”

La Stana Lignohakisto de Oz

“Ŝi estas Jukuhuo,” diris Polikromo. “Bonfortune ni sukcesis eskapi el ŝia kastelo, kaj nun ni estas survoje al Glinda la Bona por trovi ĉu ŝi havas kapablon redoni al ni niajn antaŭajn formojn.”

“Do mi devas peti viajn pardonojn; ĉiuj vi devas pardonu min,” diris Zingibra, formetante la balailon. “Mi miskredis vin aro da sovaĝaj necivilizitaj bestoj, tute normale. Vi estas tre bonvenaj en mia domo kaj mi bedaŭras ne havi kapablon helpi vin kontraŭ viaj problemoj. Bonvolu uzi mian domon kaj ĉion mian kvazaŭ ili estus viaj.”

Je tiu pacdeklaro la Urso stariĝis kaj la Strigo restaris sur la seĝo kaj la Simio rampis el la kameno. Zingibra rigardis Vuton kritike, kaj sulkis la frunton.

“Se vi estas Verda Simio,” diris ŝi, “vi tamen estas la plej nigra besto kiun iam mi vidis. Kaj vi malpurigos mian belan puran ĉambron per fulgo kaj cindroj. Pro kio vi saltis en la kamentubon?”

“Mi—mi timis,” klarigis Vut, iom honte.

“Nu, vi bezonas renovigon, kaj tio okazos al vi jam nun. Venu kun mi!” ŝi ordonis.

“Kion vi faros?” demandis Vut.

“Profunde lavos vin,” diris Zingibra.

Ĉapitro Dek Unu

Nu, nek knaboj nek simioj amas profundan lavon, do Vut fortiris sin de la energia knabino, ege tremante. Sed Zingibra kaptis lin per lia piedo kaj tiris lin en la malantaŭan korton, kie, malgraŭ liaj protestoj kaj baraktoj, ĝi plongis lin en kuvon da malvarma akvo kaj komencis forte lavi lin per fortika broso kaj flava sapo.

Tio estis la plej malfacila sperto kiun Vut devis elteni ekde sia simiiĝo, sed neniu protesto povis influi Zingibran, kiu sapumis kaj forte frotlavis lin kvazaŭ metie kaj poste sekigis lin per fortika tuko.

La Urso kaj la Strigo medite rigardis tiun operacion kaj kapjesis aprobe kiam la silkeca verda felo de Vut brilis klare en la posttagmenta suno. La Kanario aspektis tre amuzita kaj ridis arĝentan ridsonon dirante:

“Tre bone farite, mia bona Zingibra; mi admiras viajn energion kaj juĝon. Sed mi tute ne konceptis ke simio povus aspekti tiel komika kiel ĉi tiu simio dum la bano.”

“Mi *ne* estas simio,” deklaris Vut, malaprobe; “mi nur estas knabo kun la formo de simio, nenio pli.”

“Se vi povos klarigi al mi la diferencon,” diris Zingibra, “mi konsentos ne denove lavi vin—krom se

La Stana Lignohakisto de Oz

vi malsâge reeniros la kamenon. Kutime oni taktasas ĉiujn personojn laŭ la formoj kiujn vidas la okuloj de aliaj. Rigardu *min*, Vut; kio estas *mi*?”

Vut rigardis ŝin.

“Vi estas la plej bela knabino kiun iam mi vidis,” li respondis.

Zingibra sulkis la frunton. Nu, efektive ŝi malsukcese provis sulki la frunton.

“Venu en la ĝardenon kun mi,” ŝi diris, “kaj mi donos al vi kelkajn el la plejbongustaj karamelaĵoj kiujn iam vi manĝis. Ili estas nova varianto, kiun scias kreskigi neniу krom mi, kaj ili havas heliotropan guston.”

Ozma kaj Doroteo

ĈAPITRO 12

En sia grandioza palaco en la Smeralda Urbo, la bela knabina Reganto de Oz sidis en sia delikata buduaro kun sia amikino Princino Doroteo apud si. Ozma studis manuskriptan rulaĵon kiun ŝi prenis el la Reĝa Biblioteko, dum Doroteo prilaboris brodaĵon kaj kelkfoje klinis sin por karese frapeti

La Stana Lignohakisto de Oz

malgrandan nigran hundon kiu kuſis ĉe ŝiaj piedoj. La nomo de la malgranda hundo estis Toto, kaj li estis fidela akompananto de Doroteo.

Se oni taksus Ozman de Oz laŭ la normoj de nia mondo, oni opinias ŝin tre junaj—eble dek-kvar-aŭ dekkvin-jaraĝa—tamen jam de multaj jaroj ŝi regis la Landon Oz kaj neniam aspektis eĉ iomete pli aĝa. Doroteo aspektis multe pli junaj ol Ozma. Ŝi estis knabineto kiam unue ŝi venis al la Lando Oz, kaj ŝi ankoraŭ estis knabineto, kaj neniam aspektos eĉ unu tagon pli aĝa dum ŝi logos en tiu mirinda felando.

Oni informis min ke Oz ne ĉiam estis felando. Iam ĝi estis tre simila al aliaj landoj, krom ke ĝin izolis terura dezerto de sablaro kiu kuſis tute ĉirkaŭ ĝi kaj tiel tute neelrigis ke ĝia popolo kontaktu iun ajn alian parton de la mondo. Vidante tiun izolecon, la febando de Reĝino Lurline, transflugante Ozon dum veturo, sorĉis la landon kaj tiel faris ĝin Felando. Kaj Reĝino Lurline lasis unu el siaj gefeoj por regi tiun sorĉitan Landon Oz, kaj poste forflugis kaj plene forgesis pri ĝi.

Ekde tiu momento neniu en Oz mortis. La maljunuloj restis maljunaj; la junaj kaj fortaj

Ĉapitro Dek Du

personoj ne ŝanĝiĝis dum la forpaso de jaroj; la infanoj restis ĉiam infanoj, kaj ludis kaj petolis laŭdezire, kaj ĉiu ĵeboj restis en siaj luliloj kaj estis ame prizorgataj kaj neniam kreskis. Do la homoj en Oz ĉesis kalkuli sian jaraĝon, ĉar la jaroj faris nenian diferencon en ilia aspekto kaj ne povis ŝanĝi ilian staton. Ili ne malsaniĝis, sekve ne estis kuracistoj inter ili. Estas vere ke akcidentoj ja povis okazi, kvankam tre malofte, kaj kvankam neniu povis morti nature, kiel aliaj homoj, ja estis eble ke iu plene detruigus. Tiaj incidentoj, tamen, estis tre nekutimaj, kaj tiel maloftaj estis ĉagrenaĵoj ke la popolo de Oz estis kiel eble plej feliĉaj kaj kontentaj.

Alia strangaĵo pri tiu Felando Oz estis ke ĉiu kiu sukcesis eniri ĝin el la ekstera mondo trafis la magia sorĉo de la loko kaj la aspekto de tiu persono ne ŝanĝiĝis dum ilia loĝperiodo tie. Do Doroteo, kiu nun loĝis kun Ozma, aspektis same dolĉa knabineton kia ĝi estis kiam unue ĝi venis al tiu plaĉega felando.

Eble ne estus prave diri ke ĉiu parto de Oz estis vere plaĉaj, sed certe ĝi estis tre plaĉa proksime al la Smeralda Urbo, kie Ozma regis. Ŝian aman

La Stana Lignohakisto de Oz

influon oni sentis eĉ multajn kilometrojn for de tie, tamen ekzistis lokoj en la montoj de la Gilikula lando, kaj la arbaroj de la Kvelula Lando, kaj eble en tre foraj partoj de la Manĝtula kaj Palpbruma Landoj, kie la loĝantoj estis iom krudaj kaj necivilizitaj kaj ankoraŭ ne estis trafitaj de la sorĉo de la saĝa kaj afabla regado de Ozma. Ankaŭ, kiam Oz unue fariĝis felando, en ĝi loĝis diversaj sorĉistinoj kaj magiistroj kaj virsorĉistoj kaj nekromanciistoj, kiuj dise troviĝis en diversaj lokoj, sed plejparte ili estis senigitaj je siaj magiaj povoj, kaj Ozma faris regan edikton kiu malpermesis ke iu ajn en ŝia regno faru magion escepte de Glinda la Bona kaj la Sorĉisto de Oz. Ozma mem, ĉar ŝi estis vera feino, sciis multe da magio, sed ŝi uzis ĝin nur por helpi siajn regatojn.

Tiu malgranda klarigo helpos vin pli bone kompreni la rakonton kiun vi legas, sed ĝian plejparton jam konas la personoj kiuj bone konas la popolon de Oz kies aventurojn ili prilegis en aliaj Oz-libroj.

Ozma kaj Dorteo estis firmaj amikinoj kaj estis tre multe kune. Ĉiu en Oz amis Doroteon preskaŭ tiom kiom sian belan Regantinon, ĉar la bonfortuno de la

Ĉapitro Dek Du

knabineto el Kansas ne arogantigis aŭ vantigis ĝin. Si estis same brava kaj fidela kaj aventurema infano kiel antaŭ ol ĝi logis en reĝa palaco kaj fariĝis intima amikino de la feino Ozma.

En la ĉambro en kiu la duo sidis—unu el la privataj ĉambroj de Ozma—pendis la fama Magia Bildo. Tiu estis la fonto de konstanta intereso por malgranda Doroteo. Oni bezonis nur stari antaŭ ĝi kaj deziri vidi kion faras kiu ajn persono, kaj tuj sceno aperis sur la magia kanvaso kaj montris precize kie estas tiu persono, kaj, same kiel niaj propraj kinofilmoj, ĝi reproduktis la agojn de tiu persono dum oni deziris rigardi ilin. Do hodiaŭ, kiam Doroteo enuis pri sia brodado, ĝi flankentiris la kurtenojn de antaŭ la Magia Bildo kaj deziris vidi kion faras ŝia amiko Buton-Brilo. Buton-Brilo, ĝi vidis, pilkludas kun Ojo, la Manĝtula knabo, do Doroteo post tio deziris vidi kion faras ŝia Onklino Em. La bildo montris Onklinon Em trankvile flikanta strumpetojn por Onklo Henriko, do Doroteo deziris vidi kion faras ŝia malnova amiko la Stana Lignohakisto.

La Stana Lignohakisto ĝuste tiam foriris el sia stana kastelo akompanate de la Birdotimigilo kaj

La Stana Lignohakisto de Oz

Vut la Vagisto. Doroteo neniam antaŭe vidis tiun knabon, do ĝi scivolis pri kiu li estas. Ankaŭ ĝi volis sci kien iras la trio, ĉar ĝi rimarkis la dorsosakon de Vut kaj divenis ke ili komencas longan veturon. Ĝi demandis pri tio al Ozma, sed Ozma ne sciis.

Tiun posttagmezon Doroteo denove vidis la marŝantojn per la Magia Bildo, sed ili nur marŝadis tra la lando kaj tio ne multe interesis Doroteon. Post du tagoj, tamen, la knabino, denove kun Ozma, deziris vidi siajn amikojn, la Birdotimigilon kaj la Stanan Lignohakiston per la Magia Bildo, kaj tiuokaze ĝi trovis ilin en la granda kastelo de S-ino Jup, la Gigantino, kiu tiumomente estis transformonta ilin. Nun kaj Doroteo kaj Ozma tre interesigis kaj rigardis la transformojn indigne kaj abomene.

“Kia fia Gigantino!” kriis Doroteo.

“Jes,” respondis Ozma, “nepre necesos puni ĝin pro ŝia krueleco al niaj amikoj, kaj al la kompatinda knabo kiu estas kun ili.”

Post tio ili sekvis la aventuron de la malgranda Bruna Urso kaj la Stana Strigo kaj la Verda Simio ege interesate, kaj ĝojegis kiam ili eskapis de S-ino

Ĉapitro Dek Du

Jup. Ili ne sciis, tiam, kiu estas la Kanario, sed ili komprenis ke sendube ĝi estas transformaĵo de iu grava persono, kiun la Gigantino ankaŭ sorĉis.

Kiam, fine, la tago venis kiam la aventurantoj komencis iri suden en la Manĝtulan Landon, Doroteo

demandis maltrankvile:

“Ĉu nenio estas farebla por ili, Ozma? Ĉu vi ne povas redoni al ili iliajn naturajn formojn? Ili jam sufiĉe suferis pro tiuj aĉaj transformoj, laŭ mia opinio.”

La Stana Lignohakisto de Oz

“Mi jam ekzamenas metodojn helpi ilin, ekde kiam ili transformiĝis,” respondis Ozma. “S-ino Jup nun estas la sola Jukuhuo en mia regno, kaj la Jukuhua magio estas tre stranga kaj malfacile komprenata de aliaj personoj, tamen mi firme intencas provi rompi tiujn sorĉojn. Mi eble ne sukcesos, sed mi faros ĉion eblan. Laŭ la direktoj de niaj amikoj, mi kredas ke ili pasos la Rancon de Zingibra, do se ni komencos veturi nun ni povos renkonti ilin tie. Ĉu vi deziras kuniri, Doroteo?”

“Kompreneble,” respondis la knabineto. “Nenio instigus min ne ĉeesti.”

“Do ordonu la pretigon de la Reĝa Ĉarego,” diris Ozma de Oz, “kaj ni tuj veturos.”

Doroteo kuris plenumi tiun peton, dum Ozma iris al sia Ĉambro de Magio por pretigi la objektojn kiujn ŝi opiniis bezonotaj. Post duono de horo la Ruĝa Ĉarego staris antaŭ la ĉefenirejo de la palaco, kaj antaŭ ĝi estis ligita la Ligna Segĉevalo, kiu estis la plej amata tirbesto de Ozma.

Tiu Segĉevalo, kvankam el ligno, estis nepre vivanta kaj povis kuri rapide kaj senlace. Por eviti triviĝon de liaj lignaj kruroj, Ozma hufumis la Segĉevalon per puroraj platoj. Lia jungilaro estis

La Stana Lignohakisto de Oz

inkrustita per brilantaj smeraldoj kaj aliaj juveloj, do, kvankam li mem tute ne estis bela, lia ilaro grandioze aspektis.

Ĉar la Segĉevalo povis kompreni ŝiajn parolatajn vortojn, Ozma ne uzis rimenojn por gvidi lin. Si nur diris al li kien iri. Kiam ŝi venis el la palaco kun Doroteo, ili ambaŭ grimpis en la Ruĝan Ĉaregon kaj tiam la hundeto Toto alkuris kaj demandis:

“Ĉu vi intencas postlasi min, Doroteo?”

Doroteo rigardis al Ozma, kiu ridetis responde kaj diris:

“Toto rajtas kuniri, se vi deziras tion.”

Do Doroteo levis la hundeton en la ĉaron, ĉar, kvankam li povis rapide kuri, li ne povis egali la rapidon de la mirinda Segĉevalo.

Foren ili iris, trans montetojn kaj tra kampojn, transirante la teron je miriga rapido. Ne surprizas, do, ke la Ruĝa Ĉarego atingis la domon de Zingibra ĝuste kiam tiu energia junulino finis frotlavi la Verdan Simion kaj estis gvidonta lin al la karamelplantaro.

La Restaŭro

ĈAPITRO 13

La Stana Strigo ululis pro
ĝojo kiam li vidis la Ruĝan
Ĉaregon halti antaŭ la domo
de Zingibra, kaj la Bruna
Urso muĝetis pro feliĉo kaj
eltrotis cele Ozman tiom
rapide kiom permesis liaj
kruroj. Kaj la Kanario, nu ĝi
flugis rapide al ŝultro de
Doroteo kaj staris tie, dirante
en sian orelon:

La Stana Lignohakisto de Oz

“Jes ja, vi vere venis por savi nin!”

“Sed kiu vi estas?” demandis Doroteo.

“Ĉu vi ne scias?” respondis la Kanario.

“Ne; kiam ni unue rimarkis vin en la Magia Bildo, vi estis nur birdo, same kiel nun. Sed ni divenis ke la giganta virino transformis vin, same kiel la aliajn.”

“Jes; mi estas Polikromo, la Filino de la Ĉielarko,” anoncis la Kanario.

“Ĉu ja!” kriis Doroteo. “Kiom aĉe!”

“Nu, mi fariĝis sufice bela birdo, laŭ mia opinio,” respondis Polikromo, “sed kompreneble mi fervore volas reakiri mian naturan formon kaj reiri sur mian ĉielarkon.”

“Ozma helpos vin, mi estas certa,” diris Doroteo. “Kiel sentas, Birdotimigilo, esti Urso?” ŝi demandis, parolante al sia malnova amiko.

“Malplaĉas al mi,” deklaris la Birdotimigilurso. “Ĉi tiu bruta formo estas tute maldigna por inda pajlulo.”

“Kaj pripensu min,” diris la Strigo, stariĝante sur la panelon de la Ruĝa Ĉarego dum li multe bruis per siaj stanaj plumoj. “Ĉu ne, Doroteo, mi aspektas aĉega? Miaj okuloj estas pluroble tro grandaj por mia korpo, kaj tiel feblaj ke mi devus surhavi okulvitrojn.”

Ĉapitro Dek Tri

“Nu,” diris Doroteo kritike, rigardante lin zorge, “mi devas agnoski ke vi ne indas prifanfaronadon. Sed Ozma baldaŭ reĝustigos vin.”

La Verda Simio retenis sin, timema pri renkonti du belajn knabinojn dum li havas bestoformon; sed Zingibra nun prenis lian manon kaj kondukis lin antaŭen dum ĝi konigis lin al Ozma, kaj Vut sukcesis malalte riverenci, ne vere malgracie, antaŭ ĝia knabineca Moŝto, la Reganto de Oz.

“Vi ĉiuj deviĝis elteni dum malfeliĉa sperto,” diris Ozma, “do mi volontege faros ĉion eblan por rompi la sorĉojn de S-ino Jup. Sed unue diru al mi kiel vi hazarde vagis en tiun solecan valon kie situas la Kastelo Jup.”

Per rakontado de ĉiu el ili, ili informis pri la celo de ilia veturo; la Birdotimigelurso rakontis pri la decido de la Stana Lignohakisto trovi Nimin Amin kaj edzinigi ĝin, kiel justan rekompencon pro ĝia lojaleco al li. Vut rakontis pri iliaj aventuroj inter la Lonoj de Lonio, kaj la Stana Strigo priparolis la manieron laŭ kiu ili estis kaptitaj kaj transformitaj de la Gigantino. Post tio Polikromo rakontis sian historion, kaj kiam ĉio estis rakontita, kaj Doroteo plurfoje riproĉis Toton pro lia bojado kontraŭ la

La Stana Lignohakisto de Oz

Stanan Strigon, Ozma restis pensema dum kelka tempo, pripensante la aŭdaĵojn. Fine ŝi suprenrigardis, kaj farante unu el siaj tre plaĉaj ridetoj, ŝi diris al la maltrankvila grupo:

“Mi ne estas certa ke mia magio povos restaŭri ĉiun el vi, ĉar viaj transformoj havas tiel strangan kaj nekutiman karakteron. Efektive, S-ino Jup plene pravis kredante ke neniu potenco povas ŝanĝi siajn sorĉojn. Tamen, mi estas certa ke mi povos redoni al la Birdotimigilo lian originan formon. Li estis plenigita per pajlo jam de la komenco, kaj eĉ la Jukuhua magio ne povis ŝanĝi tion. La Gigantino nur povis fari la formon de urso el la formo de homo, sed la urso estas plena de pajlo, same kiel la homo. Do mi estas certa ke mi povos rehomigi la urson.”

“Hura!” kriis la Bruna Urso, kaj li provis, mallerte, danci ĵigon pro sia ĝojo.

“Kaj rilate al la Stana Lignohakisto, lia stato estas pli-malpli sama,” reparolis Ozma, ankoraŭ ridetante. “La potenco de la Gigantino ne povis fari el li ion alian ol stanaĵon, negrave kiun formon ŝi donus al li, do ne estos neble redoni al li lian homformon. Ĉiukaze, mi provos mian magion tuj, por trovi ĉu ĝi ja plenumos kion mi promesis.”

Ĉapitro Dek Tri

Ŝi tiris el sia sino malgrandan arĝentan Sceptron, kaj, gestante per la Sceptro super la kapo de la Urso, post forpaso de nur momento ŝi sukcesis rompi lian sorĉon. La origina Birdotimigilo de Oz denove staris antaŭ ili, bone plenigita per pajlo kaj kun sia vizaĝo bele pentrita sur la sako kiu formis lian kapon.

La Birdotimigilo multege ĝojis, kiel vi rajtas supozи, kaj li fiere ĉirkaŭtrotadis dum la potenca feino Ozma de Oz rompis la sorĉon kiu transformis la Stanan Lignohakiston kaj refaris Stanan Strigon Stana Homo.

“Nun, do,” pepis la Kanario fervore; “nun min, Ozma!”

“Sed via kazo estas diferenca,” respondis Ozma, ne plu ridetante sed portante seriozan esprimon sur sia dolĉa vizaĝo. “Mi devos eksperimenti pri vi, Polikromo, kaj mi eble malsukcesos per ĉiuj provoj.”

Ŝi do provis du aŭ tri diversajn magiajn metodojn, esperante ke unu el ili sukcesos rompi la sorĉigon de Polikromo, sed la Filino de la Ĉielarko plu restis Kanaribirdo. Fine, tamen, ŝi faris alian eksperimenton. Ŝi transformis la Kanarion en Kolombon, poste transformis la Kolombon en Makulan Kokinon, kaj poste ŝanĝis la Makulan Kokinon en Kuniklon,

La Stana Lignohakisto de Oz

kaj poste la Kuniklon en Cervidon. Kaj fine, post kunmikso de pluraj pulvoroj kaj ŝuto sur la Cervidon, la Jukuhua sorĉo subite rompiĝis kaj antaŭ ili staris unu el la plej elegantaj kaj belaj uloj en ĉiu felandoj de la mondo. Polikromo estis egale dolĉa kaj gajhumora kiel bela, kaj kiam ŝi dancis kaj ĉirkaŭsaltadis ĝoje, ŝia bela hararo flosis ĉirkaŭ ŝi kiel ora nebulo kaj ŝia bunta vesto, mola kiel araneaĵoj, memorigis pri flosantaj nuboĉoj en somera ĉielo.

Vuton tiom imponis la rava aspekto de tiu eksterordinara Ĉielfeino ke li tute forgesis sian propran malfeliĉan staton ĝis li rimarkis Ozman rigardi lin per instensa esprimo kiu indikis simpatiajn kaj bedaŭron. Doroteo flustris en la orelo de sia amikino, sed la Registo de Oz kapneis malfeliĉe.

Zingibra, rimarkinte tion kaj kompreneante la geston de Ozma, prenis piedon de la Verda Simio en propran manon kaj karese frapetis ĝin milde.

“Ne gravas,” ŝi diris al li. “Vi havas tre belan koloron, kaj simio povas grimpi pli bone ol knabo kaj fari multon kion tute ne povas knabo.”

“Kio estas?” demandis Vut, dum lia koro peziĝis.
“Ĉu Ozma eluzis sian tutan magion?”

La Stana Lignohakisto de Oz

Ozma mem respondis al li.

“Via formo de sorĉigo, mia povra knabo,” ŝi diris kompate, “estas malsimila al tiu de la aliaj. Efektive, ĝi estas formo kiu tute ne estas ŝanĝebla per ia ajn magio konata de feinoj aŭ de Jukuhuoj. La fia Gigantino bone konsciis, kiam ŝi donis al vi la formon de Verda Simio, ke la Verda Simio devos ekzisti en la Lando Oz dum la tuta estonteco.”

Vut profunde ĝemis.

“Nu, jen vere malfeliĉa sorto,” li diris brave, “sed se ĝi ne estas nuligebla, do mi devos toleri ĝin; jen ĉio. Al mi ne plaĉas esti simio, sed kiel utilus barakti kontraŭ mia sorto?”

Ili ĉiuj kompatis lin, kaj Doroteo maltrankvile demandis al Ozma:

“Ĉu eble Glinda povus savi lin?”

“Ne,” estis la resaldo. “La kapablo de Glinda fari transformojn ne estas pli granda ol mia. Antaŭ ol foriri el mia palaco mi eniris mian Ĉambron de Magio kaj studis la staton de Vut tre zorge. Mi trovis ke neniu potenco povas malestigi la Verdan Simion. Li povus transdoni sian formon al, aŭ interŝanĝi ĝin kun, iu alia, tio estas vera; sed la Verdan Simion ni

Ĉapitro Dek Tri

ne povos malestigi per iu ajn magia arto konata de la Scienco.”

“Sed—konsideru,” diris la Birdotimigilo, kiu atente aŭskultis tiun klarigon, “kial ne meti la simian formon sur alian ulon?”

“Kiu konsentus al la ĝangalo?” demandis Ozma. “Se perforte ni kaŭzus alian ulon fariĝi Verda Simio, ni estus egale kruelaj kaj fiaj kiel S-ino Jup. Kaj kiel utilus interĝangalo?” ŝi daŭrigis. “Supozu, ekzemple, ke ni farus la sorĉon, kaj farus el Toto Verdan Simion. Sammomente Vut fariĝus hundeto.”

“Ne inkluzivu min en via magio, mi petas,” diris Toto, per riproĉa bojo. “Nenio logus min fariĝi Verda Simio.”

“Kaj mi rifuzas fariĝi hundo,” diris Vut. “Verda Simio estas multe pli bona ol Hundo, laŭ mia opinio.”

“Jen nur via opinio,” respondis Toto.

“Nu, jen alia ideo,” diris la Birdotimigilo. “Mia cerbo bonege funkciias hodiaŭ, estas agnoskende. Kial ne transformi Toton en Vuton la Vagiston, kaj post tio ili interĝangu siajn formojn? La Hundo fariĝus Verda Simio kaj la Simio reakirus sian naturan formon.”

La Stana Lignohakisto de Oz

“Tute vere,” kriis Zingibra. “Jen bonega ideo!”

“Ne inkluzivu min,” diris Toto. “Mi rifuzas.”

“Ĉu vi ne akceptus fariĝi Verda Simio—vidu kiel bela ĝi estas—por ke ĉi tiu povra knabo rehavu sian naturan formon?” demandis Zingibra, elkore petegante.

“Ne,” diris Toto.

“Al mi tute ne plaĉas tiu plano,” deklaris Doroteo, “ĉar tiuokaze mi ne plu havus hundeton.”

“Sed anstataŭe vi havus Verdan Simion,” persistis Zingibra, kiu amis Vuton kaj volis helpi lin.

“Mi ne volas Verdan Simion,” diris Doroteo firme.

“Ne parolu pri la afero denove, bonvolu,” diris Vut. “Jen mia propra misfortuno kaj mi preferus suferi ĝin ol senigi al Princino Doroteo ŝian hundon, aŭ senigi de ŝia hundo lian naturan formon. Kaj eble eĉ ŝia Moŝto, Ozma de Oz, ne povus transformi alian ulon en la formon de Vut la Vagisto.”

“Nu, jes; mi kredas ke mi povus fari tion,” Ozma respondis; “sed Vut plene pravas. Ni ne rajtas trudi al iu ajn—ĉu homo ĉu hundo—la formon de Verda Simio. Ankaŭ estas certe ke por

Ĉapitro Dek Tri

senigi al la knabo la formon kiun li nun havas, ni devos doni ĝin al iu alia, kaj tiu devos havi ĝin por ĉiam.”

“Mi demandas al mi,” diris Doroteo, penseme, “ĉu eble ni ja povus trovi iun en la Lando Oz kiu akceptus fariĝi Verda Simio? Ŝajnas al mi ke simio estas aktiva kaj vigla, kaj povas grimpi arbojn kaj fari multajn lertajojn, kaj verdo ne estas malbona koloro por simio—ĝi faras lin nekutima.”

“Mi ne petus al iu ajn supreni ĉi tiun aĉan formon,” diris Vut; “estus maljuste, komprenu. Mi jam de longe estas simio, kaj al mi tio tute ne plaĉas. Hontigas min esti tia besto kiam laŭ mia naskiĝrajto mi estas knabo; do mi estas certa ke estus fie peti al iu alia ke tiu anstataŭu min.”

Ili ĉiuj silentis, ĉar ili sciis ke li diris la veron. Doroteo estis preskaŭ preta plori pro kompato kaj la dolĉa vizaĝo de Ozma estis malfeliĉa kaj perturbita. La Birdotimigilo frotis kaj frapetis sian plenigitan kapon penante plibone pensigi ĝin, kaj la Stana Lignohakisto eniris la domon kaj komencis olei siajn stanajn artikojn por ke la malĝojo de liaj amikoj ne plorigu lin. Plorado riskas rustigi stanon, kaj la Imperiestro ege fieris pri sia multe polurita korpo—

La Stana Lignohakisto de Oz

kiu nun estis duoble kara al li ĉar dum iom da tempo
ĝi mankis al li.

Polikromo jam ĉirkaŭ dekfoje dancis laŭ la ĝardenpadoj kaj retren, ĉar ĝi malofte estis senmova eĉ dum momento, sed ĝi aŭdis la parolon de Ozma kaj tre bone komprenis la malfelicon de Vut. Sed la Filino de la Ĉielarko, eĉ dancante, povis pensi kaj rezonadi tre klare, kaj subite ĝi solvis la problemon kiel eble plej bele. Proksimiĝinte al Ozma, ĝi diris:

“Via Moŝto, la tutan problemon kaŭzis la fia agado de S-ino Jup, la Gigantino. Tamen eĉ nun tiu kruela virino loĝas en sia soleca kastelo, ĝuante la personon ke ĝi metis tiun teruran sorcon sur Vuton la Vagiston. Eĉ nun ĝi ridas pro nia malespero ĉar ni tute ne povas trovi metodon malestigi la verdan simion. Nu, bone, ni ne volas malestigi ĝin. La virino kiu kreis la formon mem havu ĝin, tio estos justa puno pro ŝia fiero. Mi estas certa ke via fepovo povas doni al S-ino Jup la formon de Vut la Vagisto—eĉ malgraŭ la grandega distanco inter ni kaj ĝi—kaj post tio estos eble interŝanĝi la du formojn. S-ino Jup fariĝos la Verda Simio, kaj Vut rehavos sian naturan formon.”

La Stana Lignohakisto de Oz

La vizaĝo de Ozma heligis dum ŝi aŭskultis tiun lertan proponon.

“Dankon, Polikromo,” diris ŝi. “La tasko proponita ne estas tiel facila kiel vi supozas, sed mi provos, kaj eble mi sukcesos.”

La Verda Simio

ĈAPITRO 14

Nun ili eniris la domon, kaj, kiel interesata grupo, rigardis dum Zingibra, laŭ ordono de Ozma, ardigos fajron kaj supermetis kaldronon da akvo por boligi ĝin. La Reganto de Oz staris antaŭ la fajro silenta kaj solena, dum la aliaj, kompreneante ke grava magia rito fariĝos, staris

La Stana Lignohakisto de Oz

kvieta en la fono por ne interrompi la agadon de Ozma. Nur Polikromo plu en- kaj el-iradis, zumante mallaŭte al si dum ĝi dancis, ĉar la Filino de la Ĉielarko ne povis resti kvieta dumlonge, kaj la kvar muroj de ĉambro ĉiam nervozigis kaj maltrankviligis ĝin. Ĝi movis sin tiel senbrue, tamen, ke ŝiaj movoj estis kia la moviĝado de sunbrileroj kaj neniu genis.

Kiam la akvo en la kaldrono bobelis, Ozma tiris el sia sino du paketojn en kiuj estis pulvoroj. Tiujn pulvorojn ĝi jetis en la kaldronon kaj vigle kirlinte la enhavon per branĉo de makaronarbusto, Ozma verŝis la mistikan brogaĵon sur larĝan pleton kiun Zingibra metis sur la tablon. Dum la brogaĵo malvarmiĝis ĝi eksimilis al arĝento, spegulante ĉiujn objektojn per sia plata surfaco kiel spegulo.

Dum ŝiaj kunuloj grupeiĝis ĉirkaŭ la tablo, fervore atentaj—kaj Doroteo eĉ tenis malgrandan Toton en siaj brakoj por ke li povu vidi—Ozma svingis sian sceptron super la spegulecan surfacon. Tuj ĝi spegulis la internon de Kastelo Jup, kaj en la granda halo sidis S-ino Jup, surportante sian plej bonan broditan silkan robon, kaj teksante novan puntan ŝirmveston por anstataŭigi la perditan.

La Stana Lignohakisto de Oz

La Gigantino aspektis iom maltrankvila, kvazaŭ suspektante ke iu spionas ŝin, ĉar ŝi ripete rigardis retro kaj tien kaj tien, kvazaŭ anticipante danĝeron el nekonata fonto. Eble ia Jukuhua instinkto avertis ŝin. Vut vidis ke ŝi eskapis el sia ĉambro per iuj magiaj lertaĵoj kiujn ŝi disponis, post la foreskapo de ŝiaj kaptitoj. Ŝi nun okupas la grandan halon de sia kastelo kiel antaŭe. Ankaŭ, Vut pensis, pro la kruela esprimo sur la vizaĝo de la Gigantino, ke ŝi planas venĝi sin je ili, tuj kiam ŝia nova magia ŝirmvesto estos finita.

Sed Ozma nun gestadis super la pleto per sia arĝenta Sceptro, kaj baldaŭ la formo de la Gigantino komencis ŝrumpi kaj ŝanĝiĝi. Kaj nun, en ŝia loko, sidis la formo de Vut la Vagisto, kaj kvazaŭ subite konsciante pri sia transformiĝo S-ino Jup dejetis sian verkon kaj kuris al spegulo kiu staris kontraŭ la muro de ŝia ĉambro. Kiam ŝi vidis la formon de la knabo spegulata kiel ŝia propra, ŝi violente kolerigis kaj batis sian kapon kontraŭ la muron, frakasante ĝin ĝis atomoj.

Ĝuste tiam Ozma okupadis sin per sia magia Sceptro, farante strangajn gestojn, kaj ŝi ankaŭ metis sian maldekstran manon firme sur ŝultron de la Verda

Ĉapitro Dek Kvar

Simio. Do nun, dum ĉiuj okuloj estis turnitaj al la pleto, la formo de S-ino Jup laŭgrade rešanĝiĝis. Si malrapide transformiĝis en la Verdan Simion, kaj samtempe Vut malrapide reakiris sian naturan formon.

Multe surprizis ilin ĉiujn kiam ili levis siajn okulojn de la pleto kaj vidis Vuton la Vagiston staranta apud Ozma. Kaj, kiam ili rerigardis la pleton, ĝi spekulis nenion alian ol la murojn de la ĉambro en la domo de Zingibra en kiu ili staras. La magia rito estis finita, kaj Ozma de Oz triumfis kontraŭ la fia Gigantino.

“Kio okazos al ŝi, mi scivolas?” diris Doroteo, dum ŝi profunde spiris.

“Si ĉiam restos Verda Simio,” respondis Ozma, “kaj en tiu formo ŝi ne povos fari ian ajn magiaĵon. Tamen ŝi ne bezonas esti malfeliĉa, kaj ĉar ŝi logas tute sole en sia kastelo verŝajne ne multe ĝenos ŝin la transformiĝo post ŝia alkutimiĝo.”

“Negrave, ŝi meritas ĝin,” deklaris Doroteo, kaj ĉiuj akordis kun ŝi.

“Sed,” diris la bonkora Stana Lignohakisto, “mi timas ke la Verda Simio malsategos, ĉar S-ino Jup kutimis akiri siajn mangajojn per magio, kaj nun post

La Stana Lignohakisto de Oz

la forpreno de ŝia magio for de ŝi, kion ŝi povas fari?"

"Nu, ŝi manĝos kion manĝas aliaj simioj," respondis la Birdotimigilo. "Eĉ en la formo de Verda Simio ŝi estas tre lerta persono, kaj mi estas certa ke ŝia intelekto montros al ŝi metodon akiri multajn manĝaĵojn."

"Ne maltrankviliĝu pri ŝi," konsilis Doroteo. "Si ne ĝenis sin pri vi, kaj ŝia stato ne estas malpli bona ol tiu kiun ŝi trudis al kompatinda Vut. Si ne povos *gismorte* malsati en la Lando Oz, estas certe, kaj se ŝi malsatiĝos fojfoje, nu tion meritas la fiulino. Ni forgesu S-inon Jup; ĉar, kvankam ŝi estas Jukuhuo, niaj feamikoj rompis ĉiujn ŝiajn transformojn."

La Stanulo

ĈAPITRO 15

Al kaj Ozma kaj Doroteo multe plaĉis Vut la Vagisto, kiun ili trovis modesta kaj inteligenca kaj tre bon-konduita. La knabo elkore dankemis pro sia saviĝo el la kruela sorĉo, kaj li promesis ami, respekti kaj defendi la knabinan Reganton de Oz por ĉiam, kiel fidela regato.

“Vi rajtas viziti min ĉe la

La Stana Lignohakisto de Oz

palaco, se vi deziras,” diris Ozma, “kie mi volonte konigos vin al du aliaj afablaj knaboj, Ojo la Manĝtulo kaj Buton-Brilo.”

“Dankon via Moŝto,” respondis Vut, kaj post tio li turnis sin al la Stana Lignohakisto kaj demandis: “Kion vi nun planas, Sinjoro Imperiestro? Ĉu vi ankoraŭ serĉos Nimin Amin kaj edzinigos ŝin, aŭ ĉu vi forlasos la serĉon kaj reiros al la Smeralda Urbo kaj via propra kastelo?”

La Stana Lignohakisto, nun tiel multe polurita kaj bone oleita kiel kutime, konsideris tiun demandon dum iom da tempo kaj poste respondis:

“Nu, mi ne komprenas kial mi ne trovu Nimin Amin. Ni nun estas en la Manĝtula Lando, kie tute ne estas danĝeroj, kaj se antaŭ nia sorĉiĝo estis juste ke mi edzinigu Nimin Amin kaj faru ŝin Imperiestrino de la Palpbrumoj, devas esti juste nun, kiam la sorĉo estas rompita kaj mi denove estas mi mem. Ĉu mi pravas, amiko Birdotimigilo?”

“Nepre jes,” respondis la Birdotimigilo. “Neniu povas oponi tian logikon.”

“Sed mi timas ke vi ne amas Nimin Amin,” sugestis Doroteo.

Ĉapitro Dek Kvin

“Estas ĉar mi ne povas ami,” respondis la Stana Lignohakisto. “Sed, se mi ne povos ami mian edzinon, almenaŭ mi povos esti afabla al ŝi, kaj ne ĉiuj edzoj povas esti tiaj.”

“Ĉu vi supozas ke Nimi Ami ankoraŭ amas vin, post tiom da jaroj?” demandis Doroteo.

“Mi estas tute certa pri tio, kaj tial mi iros al ŝi por feliĉigi ŝin. Vut la Vagisto opinias ke mi devus rekompenci ŝin pro ŝia fideleco al mi post la dishakiĝo de mia korpo kaj mia staniĝo. Kion *vi* opinias, Ozma?”

Ozma ridetis dirante:

“Mi ne konas vian Nimin Amin, do mi ne scias kion ŝi plej bezonas por feliĉiĝi. Sed ne malutilos ke vi iros al ŝi kaj demandos al ŝi ĉu ŝi ankoraŭ deziras edziniĝi kun vi. Se jes, ni donos al vi grandiozan nupton en la Smeralda Urbo kaj, poste, kiel Imperiestrino de la Palpbrumoj, Nimi Ami estos unu el la plej gravaj virinoj en la tuta Oz.”

Tiel estis decidite ke la Stana Lignohakisto daŭrigos sian veturon, kaj ke la Birdotimigilo kaj Vut la Vagisto akompanos lin, kiel antaŭe. Polikromo ankaŭ decidis partopreni en la grupo, iom surprize al ili ĉiuj.

La Stana Lignohakisto de Oz

“Mi abonenas esti kvazaŭ enkaĝigita en palaco,” ŝi diris al Ozma, “kaj kompreneble tuj kiam mi renkontos mian Ĉielarkon mi reiros al mia propra kara hejmo en la ĉielo, kie miaj feaj fratinoj jam nun atendas min kaj mia patro koleras ĉar mi tiel ofte perdiĝas. Sed mi povos trovi mian Ĉielarkon samrapide veturante en la Manĝtula Lando kiom loĝante en la Smeralda Urbo—aŭ en iu alia loko en Oz—do mi iros kun la Stana Lignohakisto kaj helpos lin amindumi Nimin Amin.”

Doroteo ankaŭ volis kuniri, sed ĉar la Stana Lignohakisto ne invititis ŝin partopreni en la grupo, ŝi sentis ke eble ŝi trudos sin se ŝi petos kuniri. Si malrekte sugestis, sed trovis ke li ne agnoskis la sugeston. Estas tre delikata afero peti knabinon edzinigi lin, negrave kiom ŝi amas lin, kaj eble la Stana Lignohakisto ne deziris ke tro multaj rigardu kiam li trovos sian malnovan amatinon Nimi Ami. Do Doroteo kontentigis sin per la penso ke ŝi helpos Ozman prepari grandiozan nuptofestenon, kiun sekvas aro da festoj kaj gajaj kunvenoj kiam la Imperiestro de la Palpbrumoj atingos la Smeraldan Urbon kun sia novedzino.

Ozma proponis kunporti ilin ĉiujn per la Ruĝa

Ĉapitro Dek Kvin

Ĉarego al loko tiom proksima al la granda Manĝtula Arbaro kiom povas proksimiĝi ĉarego. La Ruĝa Ĉarego estis sufice granda por ke ĉiu ĝi sidu en ĝi, do, adiaŭinte Zingibran, kiu donis al Vut korbon da maturaj kremkuketoj kaj karamelaĵoj por kunporto, Ozma ordonis ke la Ligna Segĉevalo komencu, kaj la stranga besto movis sin rapide trans la vojojn kaj baldaŭ atingis la Vojon el Flavaj Brikoj. Tiu vojo kondukis rekte al densa arbaro, kie la vojo estis tro mallarĝa por plia iro de la Ruĝa Ĉarego, do tie la grupo apartiĝis.

Ozma kaj Doroteo kaj Toto revenis al la Smeralda Urbo, transdoninte al siaj amikoj dezirojn por sekura kaj sukcesoplena veturo, dum la Stana Lignohakisto, la Birdotimigilo, Vut la Vagisto kaj Polikromo, la Filino de la Ĉielarko, pretigis sin puŝi sin tra la dikan arbaron. Tamen, tiujn arbarajn padojn bone konis la Stana Lignohakisto kaj la Birdotimigilo, kiu sentis sin tute ĉehejme inter la arboj.

“Mi naskiĝis en ĉi tiu belega arbaro,” diris Noĉjo Hakisto, la stana Imperiestro, parolante fiere, “kaj ĉi tie la Sorĉistino sorĉis mian hakilon kaj mi perdis diversajn partojn de mia vianda korpo ĝis mi fariĝis tute stana. Ankaŭ ĉi tie—ĉar ĝi estas granda arbaro—

La Stana Lignohakisto de Oz

Nimi Ami logis kun la Fisorĉistino, kaj ĉe la alia rando de la arboj staras la dometo de mia amiko Tu-Tond, la fama stanisto kiu faris mian aktuan belan formon.”

“Nepre li estas lerta metiisto,” deklaris Vut, admire.

“Li estas vere mirinda,” deklaris la Stana Lignohakisto.

“Mi volonte konatiĝos kun li,” diris Vut.

“Se vi volas renkonti veran lertecon,” komentis la Birdotimigilo, “vi devus viziti la Manĝtulan kultiviston kiu unue faris *min*. Mi ne diros ke mia amiko la Imperiestro ne estas sufice bona stanulo, sed ĉiu taksanto de beleco povas kompreni ke Birdotimigilo estas multe pli artisma kaj rafinita.”

“Vi estas tro mola kaj malfortika,” diris la Stanulo.

“Vi estas tro malmola kaj fortika,” diris la Birdotimigilo, kaj pli proksime al kverelado la du amikoj neniam fariĝis. Polikromo ridis pri ili ambaŭ, tute prave, kaj Vut haste ŝanĝis la temon.

Nokte ili ĉiuj kampadis sub la arboj. La knabo manĝis krempufaĵojn por sia vespermanĝo kaj proponis kelkajn al Polikromo, sed ŝi preferis aliajn manĝaĵojn kaj je la mateniĝo ŝi suĉis la roson kiu densiĝis sur la arbaraj floroj. Post tio ili plutrotis, kaj

Ĉapitro Dek Kvin

baldaŭ la Birdotimigilo paŭzis kaj diris:

“Sur ĉi tiu loko mem Doroteo kaj mi unue renkontis la Stanan Lignohakiston, kiu estis rustinta tiom ke neniu el liaj artikoj povis funkcii. Sed kiam ni oleis lin, li fariĝis kvazaŭnova kaj akompanis nin al la Smeralda Urbo.”

“Ha, tiu estis malfeliĉa sperto,” assertis la Stana Lignohakisto serioze. “Mi kaptiĝis de ŝtormo dum mi hakadis arbon por ekzerci min, kaj antaŭ ol konscii mi firme rustis ĉe ĉiu artiko. Tie mi staris, hakil-enmane, sed nekapabla movi min, dum tagoj kaj semajnoj kaj monatoj! Vere, mi neniam sciigis precize kiom longe; sed fine venis Doroteo kaj mi saviĝis. Vidi! Jen la arbo mem kiun mi hakadis kiam mi rustis.”

“Do tiukaze vi ja ne estas tre malproksima de via malnova hejmo,” diris Vut.

“Ne; mia kabaneto staras ne tre for, sed ni ne havas bezonon viziti ĝin. Nia tasko rilatas al Nimi Ami, kaj ŝia domo estas iom pli malproksima, maldekstre de ni.”

“Ĉu vi ne diris ke ŝi loĝas kun Fisorĉistino, kiu sklavigas ŝin?” demandis la knabo.

“Tiel estis sed ne plu,” estis la respondo. “Mi informiĝis ke la Sorĉistino detruigis kiam la domo de

La Stana Lignohakisto de Oz

Doroteo falis sur ŝin, do nun Nimi Ami devas loĝi tute sola. Kompreneble mi ne vidis ŝin post la dispremiĝo de la Sorĉistino, ĉar tiutempe mi staris rustinte en la arbaro, kaj jam de longe estis tie, sed la povrulineto sendube fariĝis tre feliĉa kiam ŝi liberigis de sia kruela mastrino.”

“Nu,” diris la Birdotimigilo, “ni plu veturu kaj trovu Nimin Amin. Gvidu nin, via Moŝto, ĉar vi konas la vojon, kaj ni sekvos.”

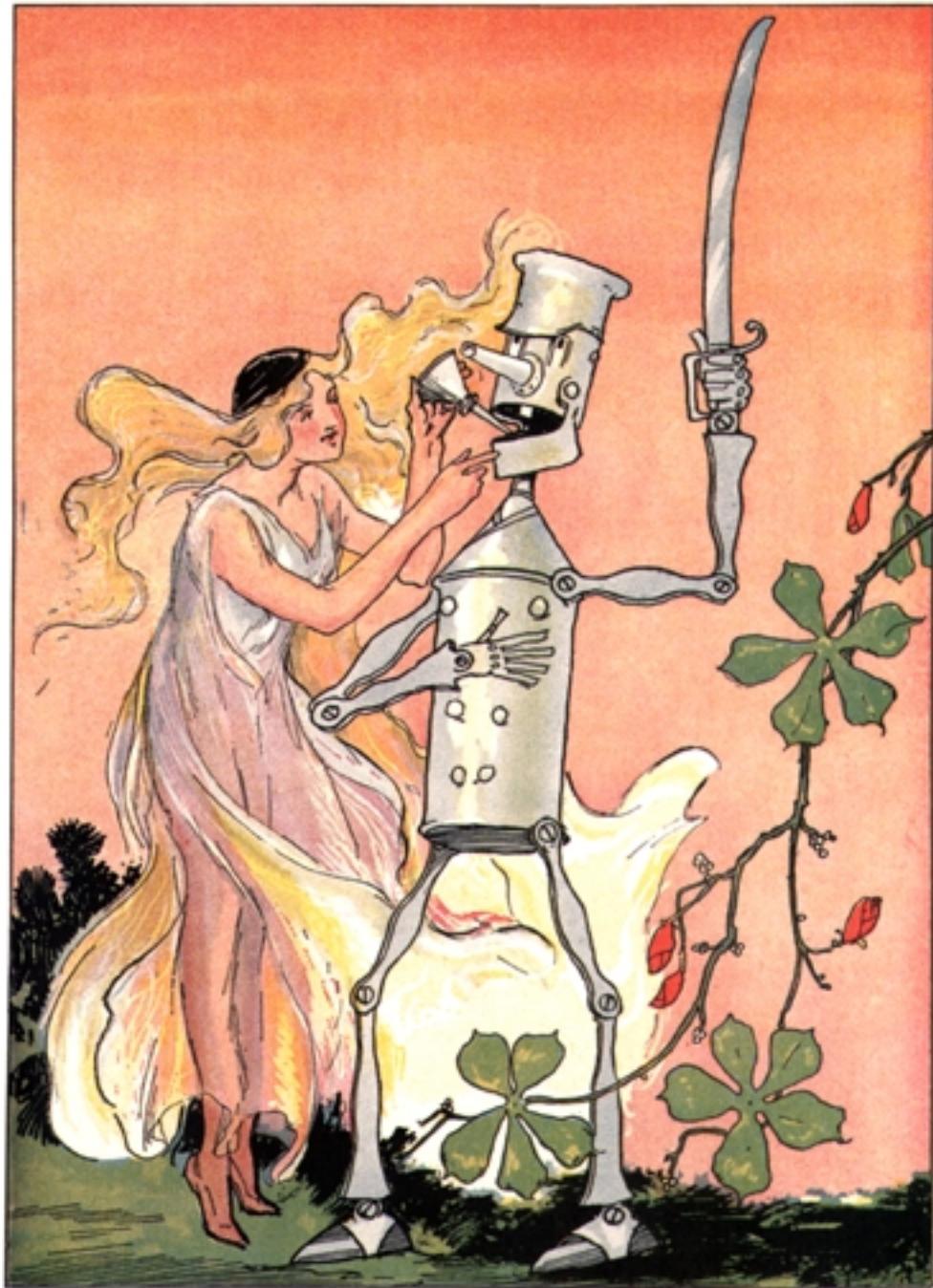
Do la Stana Lignohakisto elektis padon kiu kondukis tra la plej densan parton de la arbaro, kaj ili laŭiris ĝin dum kelka tempo. La lumo estis malforta tie, ĉar rampoplantoj kaj arbustoj kaj foliaroj estis tute ĉirkaŭ ili, kaj ofte la Stanulo devis flakenpuŝi la branĉojn kiuj obstrukcis ilian vojon, aŭ detranĉis ilin per sia hakilo. Kiam ili antaŭeniris kelkan distancon, la Imperiestro ekhaltis kaj kriis: “Ĉu ja eblas!”

La Birdotimigilo, kiu tuj sekvis lin, unue batigis kontraŭ sian amikon kaj poste rigardis ĉirkaŭ lian stanancorpon, kaj diris per miroplena tono:

“Nu, ĉu ja vere!”

Vut la Vagisto antaŭenpuŝis sin por vidi kio okazas, kaj kriis miregante:

“Ĉu ja kredindas!”

Ĉapitro Dek Kvin

Post tio la trio staris senmove, rigardegante, ĝis la gaja rido de Polikromo eksonis malantaŭ ili kaj vekis ilin el ilia stuporo.

Sur vojo antaŭ ili staris stanulo kiu estis preciza duplikato de la Stana Lignohakisto. Li estis samdimensia, li estis sammaniere artikigita, kaj li konsistis el brilanta stano de la supro ĝis la piedfingroj. Sed li staris senmove, kun siaj stanaj makzeloj duone apartigitaj kaj liaj stanaj okuloj turnitaj supren. En unu el liaj manoj teniĝis longa brilanta glavo. Jes, *jen* diferenco, la sola distingilo inter li kaj la Imperiestro de la Palpbrumoj. La stanulo portis glavon, dum la Stana Lignohakisto portis hakilon.

“Estas songo; *devas* esti songo!” anhelegis Vut.

“Tiel estas, kompreneble,” diris la Birdotimigilo; “ne povus esti *du* Stanaj Lignohakistoj.”

“Ne,” akordis Polikromo, dancante pli proksimen al la fremdulo, “ĉi tiu estas Stana Soldato. Ĉu vi ne vidas lian glavon?”

La Stana Lignohakisto zorgoplene etendis unu stanan manon kaj sentis la brakon de sia duplikato. Post tio li diris per voĉo kiu tremis pro emocio:

“Kiu vi estas, amiko?”

Ne estis respondeo.

La Stana Lignohakisto de Oz

“Ĉu vi ne povas vidi ke li rustis, same kiel vi iam?” demandis Polikromo, denove ridante. “Jen, Noĉjo Hakisto, pruntu al mi vian oleujon por minuto!”

La Stana Lignohakisto silente transdonis al ŝi sian oleujon, sen kiu li neniam veturis, kaj Polikromo unue oleis la stanajn makzelojn de la fremdulo kaj poste manipulis ilin ĝis la Stana Soldato diris:

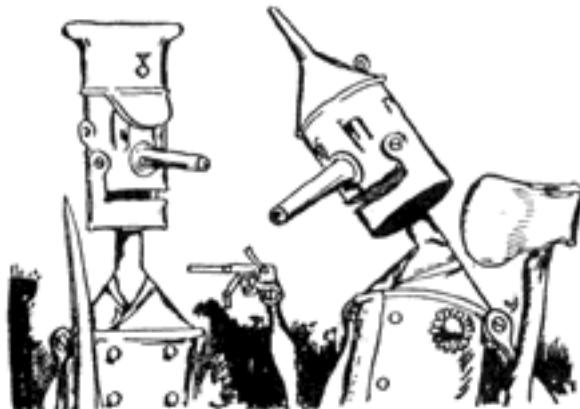
“Sufiĉe, dankon. Mi nun povas paroli. Sed bonvolu olei miajn aliajn artikojn.”

Vut ekprenis la oleujon kaj faris tion, sed ĉiu helpis tordetadi malsevere la artikojn de la soldato tuj kiam ili estis oleitaj, ĝis ili moviĝis libere.

La Stana Soldato ŝajnis multe plaĉita pro sia liberigo. Li fiere marŝis tien kaj reen sur la pado, dirante per alta maldika voĉo:

“La Soldato estas vir' splendida,
Marŝante dum parado,
Kaj kiam venas malamiko hida
Li estas sen timado.
Li ĝustigas agojn de nacioj,
Defendas sian flagon,
Ĉar timo palas, li do batalas,
Al amikoj donas pagon.”

Kapitano Batalant

ĈAPITRO 16

“Ĉu vi vere estas soldato?” demandis Vut, kiam ili ĉiuj rigardis tiun strangan stanan personon parade marŝi tien kaj reen laŭ la pado kaj fiere gesti per sia glavo.

“Mi *estis* soldato,” estis la respondo, “sed min enkarcerigis S-ro Rusto tiom longe ke mi ne scias precize *kio* mi estas.”

La Stana Lignohakisto de Oz

“Sed—ve!” kriis la Stana Lignohakisto, multe perpleksa; “kiel vi fariĝis el stano?”

“Tio,” respondis la Soldato, “estas vere malfeliĉa historio. Mi amis belan Manĝtulan knabon, kiu loĝis kun Fisorĉistino. La Sorĉistino ne volis ke mi edzinigu la knabon, do ŝi sorĉis mian glavon, kiu komencis dishaki min. Kiam mi perdis miajn krurojn mi iris al Tu-Tond, kaj li faris por mi stanajn krurojn. Kiam mi perdis miajn brakojn, Tu-Tond faris por mi stanajn brakojn, kaj kiam mi perdis mian kapon li faris por mi ĉi tiun belan kapon el stano. Estis same pri mia korpo, kaj fine mi estis tute stana. Sed mi ne estis malfeliĉa, ĉar Tu-Tond bone faris min, ĉar li jam antaŭe spertiĝis farante alian stanulon.”

“Jes,” komentis la Stana Lignohakisto, “Tu-Tond faris min. Sed, diru al mi, kiel nomiĝis la Manĝtula knabino kiun vi amis?”

“Ŝi nomiĝas Nimi Ami,” diris la Stana Soldato.

Aŭdante tion ili ĉiuj tiom surpriziĝis ke ili silentis dum kelka tempo, rigardante la fremdulon miroplene. Fine la Stana Lignohakisto kuraĝis demandi:

“Kaj ĉu Nimi Ami ankaŭ amis vin?”

“Unue ne,” agnoskis la Soldato. “Kiam unue mi

Ĉapitro Dek Ses

marĝis en la arbaron kaj renkontis ŝin, ŝi lamentadis la perdon de sia antaŭa amato, lignohakisto nomita Noĉjo Hakisto.”

“Tiu estas mi,” diris la Stana Lignohakisto.

“Si diris al mi ke li estas pli alloga ol soldato, ĉar li konsistas tute el stano kaj brilas bele en la sunlumo. Si diris ke stanulo allogas ŝiajn artinstinktojn pli ol ordinara viandulo, kia mi estis tiam. Sed mi ne malesperis, ĉar ŝia stana amato malaperis kaj ne estis trovebla. Kaj fine Nimi Ami lasis min vizitadi ŝin kaj ni amikiĝis. Tiam la Fisorĉistino trovis min kaj furioze koleriĝis kiam mi diris ke mi volas edzinigi la knabinton. Si sorĉis mian glavon, kiel mi diris, kaj tiam komenciĝis mia embaraso. Kiam mi akiris miajn stanajn krurojn, Nimi Ami komencis interesigi pri mi; kiam mi akiris miajn stanajn brakojn, si komencis ŝati min pli ol ĉiam, kaj kiam mi estis tute el stano, si diris ke mi aspektas simila al ŝia kara Noĉjo Hakisto kaj ŝi akceptas edzigi min.

“Ni aranĝis daton por nia nupto, kaj tiu tago montriĝis pluvoplena. Tamen mi komencis iri renkonti Nimin Amin, ĉar la Sorĉistino jam de multa tempo forestis, kaj ni planis kaŝe forkuri kune antaŭ ol ŝi revenos. Dum mi laŭiris la arbarajn padojn la

La Stana Lignohakisto de Oz

pluvo malsekigis miajn artikojn, sed mi ne atentis tion ĉar miaj pensoj temis nur pri mia edziĝo kun bela Nimi Ami kaj mi povis pensi pri nenio alia, kaj subite miaj kruroj ekĉesis moviĝi. Post tio miaj brakartikoj rustis kaj mi ektimis kaj kriis helpopeton, ĉar nun mi ne plu povis olei min. Neniu aŭdis miajn kriojn kaj post nelonge miaj makzeloj rustis, kaj mi ne povis fari eĉ unu plian sonon. Do mi staris senhelpe sur ĉi tiu loko, esperante ke iu vaganto venos ĉidirekten kaj savos min. Sed ĉi tiu arbara pado estas malofte uzata, kaj mi staras ĉi tie jam de tiom longe ke mi plene perdis mian konscion pri tempo. En mia menso mi verkis poezion kaj kantadis, sed eĉ ne sonon mi ĝis nun povis fari. Sed tiu senespera kondiĉo estas nun solvita per via alveno kaj mi devas danki vin pro mia saviĝo.”

“Estas mirinde!” diris la Birdotimigilo, farante pajlecan longan ĝemon. “Mi opinias ke Tu-Tond eraris farante du stanulojn tute identajn, kaj plej mirige estas ke ambaŭ vi stanuloj ekamis la saman knabinton.”

“Rilate al tio,” respondis la Soldato, serioze, “mi devas agnoski ke mi perdis mian kapablon ami kiam mi perdis mian viandan koron. Tu-Tond donis al mi stanan koron, kompreneble, sed ĝi nenion amas, laŭ

Ĉapitro Dek Ses

mia percepto, kaj nur tintas frapante miajn stanajn ripojn, kaj tio instigas min voli ke mi tute ne havu koron.”

“Tamen, malgraŭ tiu stato, vi intencis edzinigi Nimin Amin?”

“Nu, komprenu ke mi promesis edzinigi ŝin, kaj mi estas honestulo kaj ĉiam strebas plenumi miajn promesojn. Al mi ne plaĉis trompi la esperojn de la povrulino, kies esperojn jam trompis alia stanulo.”

“Mi ne kulpis pri tio,” deklaris la Imperiestro de la Palpbrumoj, kaj tiam li rakontis ke ankaŭ li mem rustis en la arbaro kaj post longa tempo lin savis Doroteo kaj la Birdotimigilo kaj ŝi veturis kun ili al la Smeralda Urbo serĉante koron kiu povas ami.

“Se vi jam trovis tian koron, sinjoro,” diris la Soldato, “mi volonte permesos ke vi edzinigu Nimi Amin anstataŭ mi.”

“Se ŝi plej amas vin, sinjoro,” respondis la Hakisto, “mi ne interrompos vian geedziĝon. Ĉar, tute sincere, mi ankoraŭ ne povas ami Nimin Amin kiel antaŭ ol mi staniĝis.”

“Tamen, unu el vi devus edzinigi la povrulinon,” komentis Vut; “kaj, se al ŝi plaĉas stanuloj, neniu el vi estas preferinda ol la alia. Kial ne lotumu pri ŝi?”

La Stana Lignohakisto de Oz

“Tio ne estus deca,” diris la Birdotimigilo.

“La knabino mem elektu sian edzon,” asertis Polikromo. “Vi devus ambaŭ iri al ĝi kaj lasi ke ĝi mem faru la elekton. Tiam ĝi certe feliĉiĝos.”

“Tiu aranĝo ŝajnas al mi esti tre inda,” diris la Stana Soldato.

“Mi konsentas pri ĝi,” diris la Stana Lignohakisto, premante la manon de sia ĝemelo por montri ke la afero estas decidita. “Bonvolu diri al mi vian nomon, sinjoro,” li pludiris.

“Antaŭ ol mi distranĉiĝis,” respondis la alia, “oni nomis min Kapitano Batalant, sed poste oni nomis min simple ‘La Stana Soldato’.”

“Nu, Kapitano, se vi akceptas, ni nun iru al la domo de Nimi Ami kaj ĝi elektu inter ni.”

“Bone; kaj se ni renkontos la Sorĉistinon, ni ambaŭ batalos ĝin—vi per via hakilo kaj mi per mia glavo.”

“La Sorĉistino jam estas detruita,” anoncis la Birdotimigilo, kaj dum ili formarĝis li rakontis al la Stana Soldato multon okazintan en la Lando Oz post kiam li staris rustinte en la arbaro.

“Klare mi staris tie pli longe ol mi supozis,” li diris penseme.

La Laborejo de Tu-Tond

ĈAPITRO 17

Necesis ne pli ol duhora veturo al la domo kie Nimi Ami antaŭe logis, sed kiam niaj veturantoj alvenis ili trovis la lokon dizerta. La pordo estis parte senĉarnirigita, la tegmento jam enfalis ĉe la malantaŭo kaj la interno de la dometo estis dike kovrita de polvo. La loko estis ne nur dizerta, sed

La Stana Lignohakisto de Oz

estis evidente ke jam de longe neniu logas tie.

“Mi supozas,” diris la Birdotimigilo, dum ili ĉiuj staris rigardante mire la ruinan domon, “ke post la detruigo de la Fisorĉistino, Nimi Ami sentis sin sola kaj iris logi aliloke.”

“Oni apenaŭ povus atendi ke junulino volus logi tute sola en arbaro,” aldonis Vut. “Si volus kunulojn, kompreneble, kaj tial mi kredas ke si iris tien kie logas aliaj homoj.”

“Kaj eble si ankoraŭ elverĝas sian koron per plorado ĉar neniu stanulo venas edzinigi ŝin,” sugestis Polikromo.

“Nu, tiuokaze, estas klara devo de vi ambaŭ serĉi Nimin Amin ĝis trovi ŝin,” deklaris la Birdotimigilo.

“Mi ne scias kie serĉi la knabinton,” diris la Stana Soldato, “ĉar mi estas preskaŭ fremdulo en ĉi tiu parto de la lando.”

“Mi naskiĝis ĉi tie,” diris la Stana Lignohakisto, “sed la arbaro havas malmultajn logantojn krom la sovaĝajn bestojn. Mi ne povas memori iun personon proksime logantan kun kiu eble volus logi Nimi Ami.”

“Kial ni ne iru al Tu-Tond por demandi al li kio okazis al la knabino?” proponis Polikromo.

Ĉapitro Dek Sep

Tio ŝajnis al ili ĉiu kiel bona propono, do denove ili komencis marŝadi tra la arbaro, sekvante la rektan padon al la domo al Tu-Tond, ĉar ambaŭ stanaj ĝemeloj bone konis la vojojn, sekvinde ĝin multfoje.

Tu-Tond loĝis ĉe la ekstrema rando de la granda arbaro, lia domo frontis la larĝajn stepojn de la Manĝtula Lando kiuj situis oriente. Sed, kiam ili atingis tiun loĝejon apud la rando de la arbaro, la stanisto ne estis ĉehejme.

Ĝi estis bela loko, plene farbita malhelblue kun ornamaj strioj de pli hela bluo. Estis bela blua barilo ĉirkaŭ la korto kaj pluraj bluaj benkoj estis metitaj sub la ombrantajn bluajn arbojn kiuj indikis la limon inter la arbaro kaj la stepo. Estis blua ĝardeno antaŭ la domo, kiu estis sufice granda konstruaĵo. Tu-Tond loĝis en la antaŭa parto de la domo kaj havis sian laborejon en la malantaŭa parto, kie li ankaŭ konstruis malelegantan aldonajon por havi pli da laborspaco.

Kvankam ili trovis ke la stanisto forestas kiam ili alvenis, fumo flugis el lia kameno, kio pruvis ke li baldaŭ revenos.

“Kaj eble Nimi Ami estos kun li,” diris la Birdotimigilo gajavoĉe.

La Stana Lignohakisto de Oz

Dum ili atendis, la Stana Lignohakisto iris al la pordo de la laborejo kaj, trovinte ĝin neŝlosita, eniris kaj scivoleme ĉirkaŭrigardis en la ĉambro kie li foje fariĝis.

“Ĝi estas preskaŭ hejma por mi,” li diris al siaj amikoj, kiuj sekvis lin en la ĉambron. “Kiam unafoje mi venis ĉi tien mi perdis kruron, do mi devis porti ĝin en mia mano dum mi saltadis per la alia kruro la tutan vojon de la loko en la arbaro kie la sorĉita hakilo tranĉis min. Mi memoras ke maljuna Tu-Tond zorge metis mian viandan kruron en barelon—mi kredas ke jen la sama barelo, ankoraŭ staranta en tiu angulo—kaj poste li tuj komencis fari stanon kruron por mi. Li laboris rapide kaj lerte, kaj min multe interesis lia agado.”

“Mia sperto estis plejparte simila,” diris la Stana Soldato. “Mi kutimis porti ĉiujn miajn partojn, kiujn detranĉis la sorĉita glavo, ĉi tien al la stanisto, kaj Tu-Tond metis ilin en la barelon.”

“Mi demandas al mi,” diris Vut, “ĉu tiuj neuzitaj partoj de vi du misfortunuloj restas ankoraŭ nun en la barelo en la angulo?”

“Mi supozas ke jes,” respondis la Stana Lignohakisto. “En la Lando Oz neniu parto de vivanto estas detrubla.”

Ĉapitro Dek Sep

“Se estas tiel, kiel la Fisorĉistino detruigis?” demandis Vut.

“Nu, ĝi estis tre maljuna kaj elsekiĝinta kaj velkinta antaŭ ol Oz fariĝis felando,” klarigis la Birdotimigilo. “Nur ĝiaj magiaj artoj sukcesis tiom longe vivigi ĝin, kaj kiam la domo de Doroteo falis sur ĝin ĝi simple polviĝis, kaj estis forblovata kaj disjetata de la vento. Mi opinias, tamen, ke la partoj detranĉitaj el ĉi tiuj du junuloj neniam estus tute detruoblaj kaj, se ili ankoraŭ estas en tiuj bareloj, ili verŝajne estas tute samaj kiel kiam la sorĉita hakilo aŭ glavo detranĉis ilin.”

“Tamen ne gravas,” diris la Stana Lignohakisto; “nian stanaj korpoj estas pli brilaj kaj longedaŭraj, kaj plene kontentigas nin.”

“Jes, la stanaj korpoj estas plejbonaj,” konsentis la Stana Soldato. “Nenio povas damaĝi ilin.”

“Krom se ili kaviĝas aŭ rustas,” diris Vut, sed ambaŭ stanuloj sulkis la frunton je li.

Staneroj, ĉiaformaj kaj -dimensiaj, kuŝis dise en la laborejo. Ankaŭ estis marteloj kaj ambosoj kaj lutiloj kaj braĝforno kaj multaj aliaj iloj kiujn uzas stanisto dum sia laboro. Kontraŭ du el la flankaj muroj konstruiĝis fortikaj labortabloj kaj en la centro de la

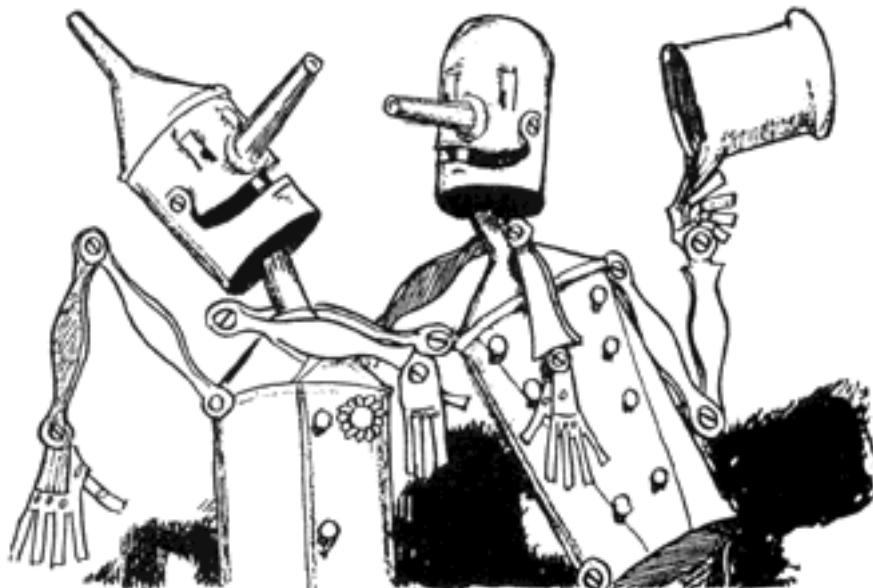
La Stana Lignohakisto de Oz

ĉambro estis longa tablo. Ĉe la fino de la laborejo, kiu estis apud la loĝejo, estis pluraj ŝrankoj.

Ekzameninte la internon de la laborejo ĝis lia scivolemo satiĝis, Vut diris:

“Mi intencas resti ekstere ĝis venos Tu-Tond. Ne sajnas tute dece ke ni ekposedu lian domon dum lia foresto.”

“Vi pravas,” konsentis la Birdotimigilo, kaj ili estis ĉiuj pretaj foriri el la ĉambro kiam ekdiris la Stana Lignohakisto: “Atendu minuton,” kaj ili haltis obee al la ordono.

La Stana Lignohakisto Parolas al Si

ĈAPITRO 18

La Stana Lignohakisto ĵus rimarkis la ŝrankojn kaj volis scii kio estas en ili, do li iris al unu el ili kaj malfermis la pordon. Interne estis bretoj, kaj sur unu el la bretoj, proksimume samnivele kiel sia stana mentono, la Imperiestro trovis Kapon—ĝi aspektis pupokapo, tamen ĝi estis pli granda, kaj li baldaŭ

La Stana Lignohakisto de Oz

vidis ke ĝi estas kapo de iu persono.

Ĝi frontis la Stanan Lignohakiston kaj dum la pordo de la ŝranko malfermiĝis, la okuloj de la Kapo malrapide malfermiĝis kaj rigardis lin. Tio tute ne surprizis la Stanan Lignohakiston, ĉar en la Lando Oz oni renkontas magion konstante.

“Ĉu ja!” diris la Stana Lignohakisto, forte gapante. “Al mi ŝajnas ke mi renkontis vin jam, ie. Bonan matenon, sinjoro!”

“Vi scias pli ol mi,” respondis la Kapo. “Mi neniam antaŭe vidis vin dum mia vivo.”

“Tamen via vizaĝo estas tre familiara,” persistis la Stana Lignohakisto. “Pardonu min, sed mi demandemas—ĉu—ĉu—ĉu iam vi havis Korpon?”

“Jes, iam,” respondis la Kapo, “sed antaŭ tiom da tempo ke mi ne memoras. Ĉu vi kredis,” kun plaĉa rideto, “ke mi naskiĝis ĝuste kia mi estas? Ke Kapo kreigus sen Korpo?”

“Ne, kompreneble ne,” diris la aliulo. “Sed kiel kaj kial vi perdis vian korpon?”

“Nu, mi ne memoras la detalojn; vi devos demandi al Tu-Tond pri tio,” respondis la Kapo. “Ĉar, kvankam eble ne estas antaŭsupozinde por vi, mia memoro ne estas bona ekde mia apartiĝo de la cetero de mi. Mi

La Stana Lignohakisto de Oz

plu posedas mian cerbon kaj mia intelekto estas same bona kiel ĉiam, sed mia memoro pri kelkaj el la eventoj kiujn mi spertis estas tre nebula.”

“De kiam vi estas en ĉi tiu ŝranko?” demandis la Imperiestro.

“Mi ne scias.”

“Ĉu vi ne havas nomon?”

“Mi havas nomon,” diris la Kapo; “oni nomis min Noĉjo Hakisto, kiam mi estis lignohakisto kaj hakadis arbojn por vivteni min.”

“Ĉu ja!” kriis la Stana Lignohakisto plene de mirego. “Se vi estas la kapo de Noĉjo Hakisto, do vi estas *Mi*—aŭ mi estas *Vi*—aŭ—*Kiel* do ni parencas, ĉu?”

“Ne demandu al mi,” respondis la Kapo. “Rilate al mi, mi ne fervoras pretendi parencecon kun ordinara fabrikaĵo kia vi. Vi eble estas sufice taŭga por via klaso, sed via klaso ne estas mia klaso. Vi estas stana.”

La kompatinda Imperiestro estis tiom perpleksa ke dum kelka tempo li nur povis gapi sian malnovan Kapon silente. Poste li diris:

“Mi devas agnoski ke mi estis tute ne malbela antaŭ ol fariĝi stana. Vi estas preskaŭ bela—kiom povas viando. Se via hararo estus kombita, vi estus tre allogaspekta.”

Ĉapitro Dek Ok

“Kiel vi atendas ke mi kombus mian hararon sen helpo?” kolere demandis la Kapo, indigne. “Iam mi tenis ĝin glata kaj bone aranĝita, kiam mi havis brakojn, sed post mia foriĝo de mia cetero, mia hararo tute senordigis, kaj maljuna Tu-Tond neniam kombas ĝin por mi.”

“Mi parolos al li pri tio,” diris la Stana Lignohakisto. “Ĉu vi memoras ami belan Manĝtulan knabinon nomitan Nimi Ami?”

“Ne,” respondis la Kapo. “Tio estas malsaga demando. La koro en mia korpo—kiam mi havis korpon—eble amis iun, mi ja ne scias, sed kapo ne fariĝis por ami; ĝi fariĝis por pensi.”

“Ho; ĉu vi do pensas?”

“Iam mi pensis.”

“Sendube vi estas enŝlosita en ĉi tiu ŝranko jam de multaj multaj jaroj. Pri kio vi pensadis dum tiom da tempo?”

“Nenio. Jen nova malsaga demando. Iom da penso konvinkos vin ke mi havis nenion pripenseblan, krom la tabuloj interne de la pordo de la ŝranko, kaj mi ne bezonis multan tempon por pensi ĉion penseblan rilate al tiuj tabuloj. Post tio, kompreneble, mi ĉesis pensi.”

“Kaj ĉu vi estas feliĉa?”

La Stana Lignohakisto de Oz

“Feliĉa? Kio estas tio?”

“Ĉu vi ne scias kio estas feliĉeco?” demandis la Stana Lignohakisto.

“Mi tute ne scias ĉu ĝi estas ronda aŭ kvadrata, aŭ nigra aŭ blanka, aŭ kia ĝi estas. Kaj, se vi pardonos ĝian mankon de intereso por mi, mi diros ke al mi vere ne gravas.”

La Stanan Lignohakiston multe perpleksigis tiuj respondeoj. Liaj kunveturantoj grupeiĝis malantaŭ li, kaj fiksis siajn okulojn sur la Kapon kaj aŭskultis la konversacion multe interesate, sed ĝis nun, ili ne interrompis ĉar ili opiniis ke la Stana Lignohakisto plej rajtis paroli al sia propra kapo kaj rekonatiĝi kun ĝi.

Sed nun la Stana Soldato komentis:

“Ĉu eble *mia* malnova kapo estas en iu el tiuj ŝrankoj?” kaj li sekve malfermis ĉiujn pordo-ŝrankojn. Sed neniu alia kapo estis trovebla sur iu el la bretoj.

“Ho, nu; ne gravas,” diris Vut la Vagisto; “kaj vere mi ne povas kompreni kial iu volus eksan kapon.”

“Mi povas kompreni la deziron de la Soldato,” asertis Polikromo, ĉirkaŭdancante tra la malpura laborejo ĝis siaj drapirajoj faris nubon ĉirkaŭ sia

Ĉapitro Dek Ok

delikata formo. “Pro sentimento iu eble volus revidi sian malnovan kapon, samkiel oni amas reviziti malnovan hejmon.”

“Kaj tiam adiaŭkisi ĝin,” aldonis la Birdotimigilo.

“Mi esperas ke tiu stana objekto ne provos adiaŭkisi *min!*” kriis la ekskapo de la Stana Lignohakisto. “Kaj mi ne komprenas kial vi uloj rajtas ĝeni mian pacon kaj mian komforton.”

“Vi apartenas al mi,” la Stana Lignohakisto deklaris.

“Neniel!”

“Vi kaj mi estas unuo.”

“Ni dispartiĝis,” asertis la Kapo. “Estus kontraŭnature se mi interesiĝus pri viro konsistanta el stano. Bonvolu fermi la pordon kaj lasi min sola.”

“Mi ne supozis ke mia malnova Kapo povus esti tiom malagrabla,” diris la Imperiestro. “Mi—mi multe hontas pri mi; kio signifas pri *vi*.”

“Vi devus esti ĝoja ke mi havas suficien sencon por scii kiaj estas miaj rajtoj,” koleris la Kapo. “En ĉi tiu ŝranko mi havas simplan vivon, pacan kaj dignan, kaj kiam amaso da homoj, kiuj tute ne interesas min, ĝenas min, *ili* estas la malagrabluloj, ne mi.”

La Stana Lignohakisto de Oz

Ĝemante la Stana Lignohakisto fermis kaj riglis la pordon de la ŝranko kaj deturnis sin.

“Nu,” diris la Stana Soldato, “se mia malnova kapo traktus min tiel fride kaj tiel malamike kiel via malnova kapo traktis vin, amiko Hakisto, al mi plaĉas ke mi ne povis trovi ĝin.”

“Jes; eĉ min mem iom surprizas mia kapo,” respondis la Stana Lignohakisto pensem. “Mi kredis ke mi estis pli agrablahumora kiam mi konsistis el viando.”

Sed ĝuste tiam maljuna Tu-Tond la Stanisto alvenis, kaj ŝajne lin surprizis trovi tiom da vizitantoj. Tu-Tond estis dika viro kaj malalta. Liaj manikoj estis suprenrulitaj super la kubutojn, tiel montrante muskolplenajn brakojn, kaj sur si li portis ledan ŝirmantaŭveston kiu kovris lian tutan fronton, kaj kiu estis tiom longa ke al Vut surprizis ke li ne tretis sur ĝin kaj stumblis kiam ajn li marĝis. Kaj Tu-Tond havis grizan barbon kiu estis preskaŭ longa kiel la ŝirmvesto, kaj lia kapo estis kalva supre kaj liaj oreloj etendiĝis de lia kapo kiel du ventumiloj. Super siaj okuloj, kiuj estis brilaj kaj scintilaj, li portis grandajn okulvitrojn. Estis facile vidi ke la stanisto estas bonkorulo, ankaŭ gaja kaj agrabla.

“O-ho!” li kriis per ĝoja basa voĉo; “jen ambaŭ miaj

Ĉapitro Dek Ok

stanuloj venis viziti min, kaj ili kaj iliaj amikoj estas vere tre bonvenaj. Mi multe fieras pri vi du uloj, mi certigas al vi, ĉar vi estas tiel perfektaj ke vi pruvas ke mi estas bona metiisto. Sidiĝu. Sidiĝu, ĉiuj—se vi povos trovi sidilojn—kaj diru al mi kial vi estas ĉi tie.”

Do ili trovis sidlokojn kaj informis lin pri ĉiuj siaj aventuroj kiuj laŭ ilia opinio interesos lin. Tu-Tond volonte sciigis ke Noĉjo Hakisto, la Stana Lignohakisto, estas nun Imperiestro de la Palbrumoj kaj amiko de Ozma de Oz, kaj la stanulo ankaŭ interesigis pri la Birdotimigilo kaj Polikromo.

Li turnis la pajlulon, ekzamenante lin interesoplene, kaj frapetis lin ĉiuflanke, kaj poste diris:

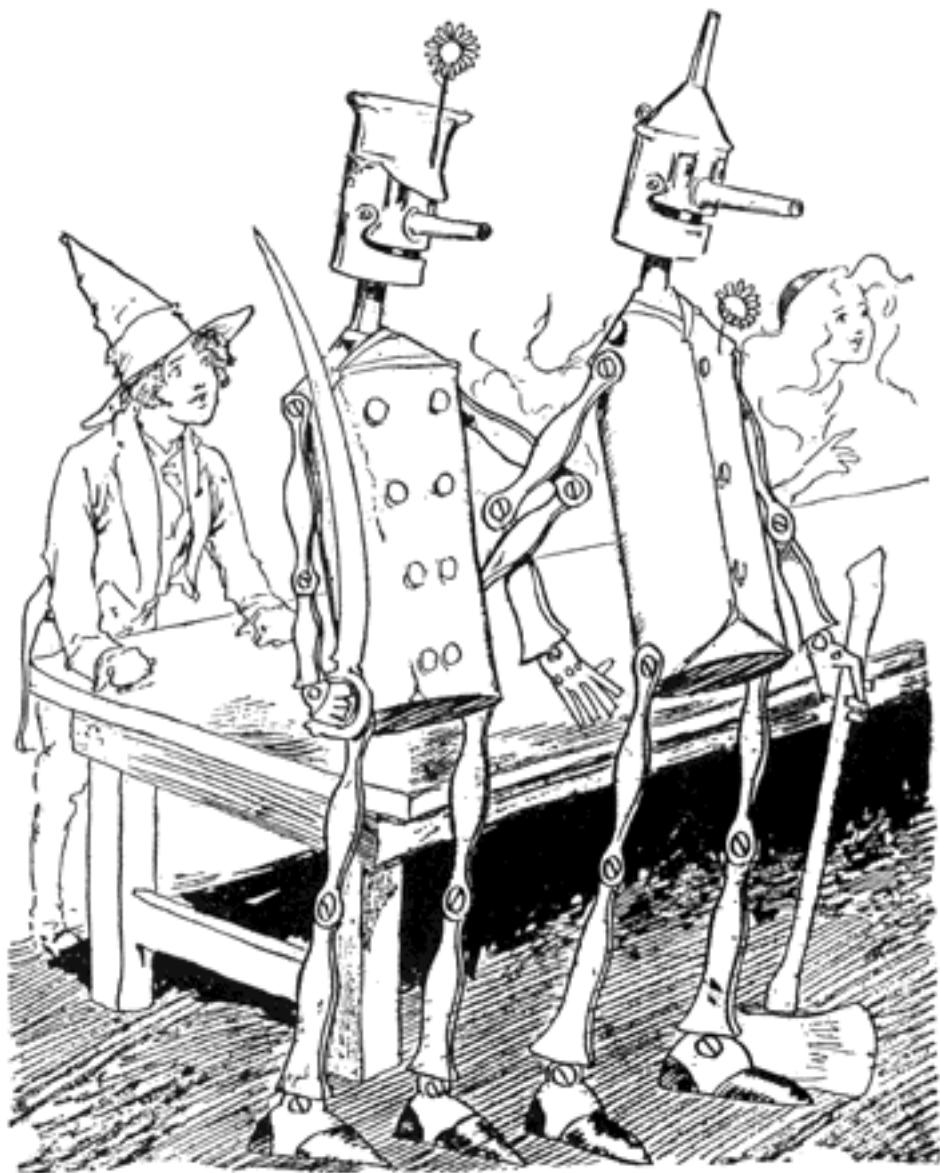
“Vi certe estas mirinda, sed mi kredas ke vi estus pli longedaŭra kaj bonekvilibra sur viaj kruroj se vi konsistus el stano. Ĉu vi deziras ke mi—”

“Neniel!” interrompis la Birdotimigilo haste; “mi preferas min kia mi estas.”

Sed al Polikromo la stanisto diris:

“Nenio povus plibonigi *vin*, mia kara, ĉar vi estas la plej bela knabino kiun iam mi vidis. Estas pura feliĉo nur vin rigardi.”

“Jen vera laŭdo, veninta de metiisto lerta kiel vi,”

La Stana Lignohakisto de Oz

respondis la Filino de la Ĉielarko, ridante kaj dancante en kaj ekster la ĉambro.

“Do sendube vi volas ke mi helpu ĉi tiun knabon,” diris Tu-Tond, rigardante Vuton.

“Ne,” diris Vut, “ni ne estas ĉi tie serĉante vian lerton, ni venis al vi nur por akiri informon.”

Kaj ili, unu post la alia, rakontis pri sia serĉo al Nimi Ami; la Stana Lignohakisto klarigis ke li decidis edzinigi ŝin, tamen ŝi promesis edziniĝi kun la Stana Soldato antaŭ ol li misfortune rustiĝis. Kaj kiam la rakonto estis dirita, ili demandis al Tu-Tond ĉu li scias kio poste okazis al Nimi Ami.

“Ne precize,” respondis la maljunulo, “sed mi scias ke ŝi ploris amare kiam la Stana Soldato ne revenis por edzinigi ŝin, plenume je sia promeso. La maljunan Sorĉistonon tiom provokis la larmoj de la knabino ke ŝi batis Nimin Amin per sia kurbiĝinta bastono kaj poste forlamis por kolekti kelkajn magiajn herbojn, per kiuj ŝi intencis transformi la knabinon en maljunulinaçon, tiel ke neniu iam denove amos ŝin aŭ volos edzinigi ŝin. Dum ŝi forestis tiucele la domo de Doroteo falis sur la Fisorĉistonon, kaj ŝi polviĝis kaj forbloviĝis. Kiam mi aŭdis tiun ĝojigan informon, mi sendis Nimin Amin trovi la Arĝentajn

La Stana Lignohakisto de Oz

Ŝuojn kiujn la Sorĉistino antaŭe surportis, sed Doroteo forpenis ilin kun si al la Smeralda Urbo."

"Jes, ni scias ĉion pri tiuj Arĝentaj Ŝuoj," diris la Birdotimigilo.

"Nu," pludiris Tu-Tond, "Post tio, Nimi Ami decidis foriri de la arbaro kaj loĝi kun kelkaj personoj kiujn ŝi konis kaj kiuj posedas domon sur Monto Manĝto. Mi de tiam ne revidis la knabinon."

"Ĉu vi scias la nomon de la homoj sur Monto Manĝto, al kiuj ŝi iris por kunloĝi?" demandis la Stana Lignohakisto.

"Ne, Nimi Ami ne mencias la nomon de sia amiko, kaj mi ne demandis pri ĝi. Si kunprenis tiom da posedajoj kiom eble, kiuj estis en la domo de la Sorĉistino, kaj ŝi informis min ke mi rajtas posedi la ceterajn. Sed irinte tien mi trovis nenion prenindan escepte de kelkaj magiaj pulvoroj kies utiligo mi ne sciis, kaj botelon da Magia Gluo."

"Kio estas Magia Gluo?" demandis Vut.

"Ĝi estas magiaĵo per kiu oni riparas homojn kiam ili tranĉis sin. Foje, antaŭ longe, mi detranĉis fingron mian akcidente, kaj mi portis ĝin al la Sorĉistino, kiu prenis sian botelon kaj surgluis mian fingron por mi. Vidi!" Li montris al ili sian fingron, "ĝi estas same

Ĉapitro Dek Ok

bona kiel antaŭe. Neniu alia pri kiu mi scias havis tian Magian Gluon, kaj kompreneble kiam Noĉjo Hakisto distranĉis sin per sia sorĉita Hakilo kaj Kapitano Batalant distranĉis sin per sia sorĉita glavo, la Sorĉistino rifuzis ripari ilin, nek ŝi permesis ke mi kungluu ilin, ĉar ŝi mem fisorĉis la hakilon kaj la glavon. Nenio estis farebla ol ke mi pretigu por ili novajn membrojn el stano; sed, kiel vi vidas, stano taŭgis por tio tre bone, kaj mi estas certa ke iliaj stanaj korpoj estas multe pli bonaj ol iliaj viandaj korpoj.”

“Tute vere,” diris la Stana Soldato.

“Mi plene konsentas kun vi,” diris la Stana Lignohakisto. “Hazarde mi trovis mian malnovan kapon en via ŝranko, antaŭ nelonge, kaj certe ĝi ne estas tiom dezirinda kapo kiom la stana kapo kiun mi nun uzas.”

“Parenteze,” diris la Stana Soldato, “kio okazis al *mia* malnova kapo, Tu-Tond?”

“Mi pensu dum minuto,” respondis Tu-Tond. “Se mi ĝuste memoras, vi du knaboj kutimis porti al mi la plej multajn partojn viajn kiam ili estis detranĉitaj, kaj mi kolektis ilin en tiu barelo en la angulo. Verŝajne vi ne portis al mi ĉiujn partojn, ĉar kiam mi

La Stana Lignohakisto de Oz

faris Hakbat-on mi malfacile trovis suficajn pecojn por kompletigi lin. Mi fine devis doni al li nur unu brakon.”

“Kiu estas Hakbat?” demandis Vut.

“Ho, ĉu mi ne parolis al vi pri Hakbat?” kriis Tu-Tond. “Kompreneble ne! Kaj li estas vera kuriozaĵo. Vin interesos aŭdi pri Hakbat. Jen kiel li estiĝis:

“Unu tagon, post la detruigo de la Ŝorĉistino kaj post kiam Nimi Ami foriris logi kun siaj amikoj sur Monto Manĝto, mi serĉadis ion en la laborejo kaj ektrovis la botelon da Magia Gluo kiun mi portis el la domo de la maljuna Sorĉistino. Ektrafis min la penso ke mi povus kunmeti la diversajn erojn de vi du homoj, kiuj kompreneble estis egale bonaj kiel antaŭe, por trovi ĉu mi povus fari homon el ili. Se mi sukcesus, mi havus helpiston por mia laborado, kaj mi pensis ke estus lerta ideo praktike utiligi la erojn de Noĉjo Hakisto kaj Kapitano Batalant. Estis du tute bonaj kapoj en mia ŝranko, kaj multaj piedoj kaj kruroj kaj korpopecoj en la barelo, do mi ekkomencis trovi kion mi povas fari.

“Unue mi kunmetis korpon, kaj gluis ĝin per la Magia Gluo de la Sorĉistino, kiu plene sukcessis. Tamen tio estis la plej malfacila parto de mia laboro,

Ĉapitro Dek Ok

ĉar la korpoj ne bone kongruis kaj kelkaj partoj mankis. Sed uzante parton de Kapitano Batalant unufoje kaj pecon de Noĉjo Hakisto alifoje, mi fine kunigis tute taŭgan korpon, kun koro kaj ĉiuj eretoj.”

“Kies koron vi uzis farante la korpon?” demandis la Stana Lignohakisto maltrankvile.

“Mi ne sciis, ĉar la partoj ne havis etiketojn kaj unu koro aspektas tre simila al alia. Post la kompletigo de la korpo, mi surgluis du belajn krurojn kaj piedojn. Unu kruro estis de Noĉjo Hakisto kaj

La Stana Lignohakisto de Oz

unu estis de Kapitano Batalant. Mi trovis ke unu kruro estas pli longa ol la alia, do mi pertranĉe mallongigis ĝin por ke ili kongruu. Min multe ĉagrenis trovi ke mi havas nur unu brakon. Estis ekstra kruro en la barelo, sed mi povis trovi nur unu brakon. Gluinte tion sur la korpon, mi estis preta por la kapo, kaj iom malfacilis decidi kiun kapon utiligi. Fine mi fermis miajn okulojn kaj etendis manon al la breto de la ŝranko, kaj la unuan kapon kiun mi tuſis mi glujs sur mian novan homon.”

“Ĝi estis mia!” deklaris la Stana Soldato, malgaje.

“Ne, ĝi estis mia,” assertis Tu-Tond, “ĉar mi donis al vi alian interŝanĝe por ĝi—la belan stanan kapon kiun vi nun portas. Kiam la gluo sekiĝis, mia homo estis tre interesa ulo. Mi nomis lin Hakbat, uzante parton de la nomo de Noĉjo Hakisto kaj parton de la nomo de Kapitano Batalant, ĉar li estis miksaĵo el formetitaj partoj de vi ambaŭ. Hakbat estis interesa, kiel mi diris, sed li ne montriĝis tre agrabla kunulo. Li plendis amare ĉar mi donis al li nur unu kruron—kvazaŭ kulpis mi!—kaj li grumblis ĉar la kompleto de bluaj Manĝtulaj vestoj, kiujn mi akiris por li de najbaro, ne perfekte taŭgis al li.”

“Ha, estis ĉar li surhavis mian malnovan kapon,”

Ĉapitro Dek Ok

komentis la Stana Lignohakisto. “Mi memoras ke tiu kapo estis tre ekzaktema pri siaj vestoj.”

“Kiel helpanto,” la maljuna stanisto daŭrigis, “Hakbat ne estis sukceso. Li estis mallerta pri iloj kaj estis ĉiam malsata. Li postulis ion manĝeblan ses- aŭ ok-foje ĉiutage, tiel ke mi demandis al mi ĉu mi vere ĝuste aranĝis lian internon. Efektive, Hakbat manĝis tiom ke malmultaj manĝaĵoj restis por mi; do, kiam li proponis, unu tagon, eliri en la mondon por serĉi aventurojn, mi ĝojege liberiĝi de li. Mi eĉ faris por li stanan brakon por anstataŭigi la mankantan, kaj tio multe plaĉis al li, tiel ke ni apartiĝis kiel bonaj amikoj.”

“Kio okazis al Hakbat post tio?” la Birdotimigilo demandis.

“Mi neniam sciigis. Li komencis iri orienten, en la stepojn de la Manĝtula Lando, kaj de tiam mi neniam revidis lin.”

“Sajnas al mi,” diris la Stana Lignohakisto penseme, “ke vi misagis farante viron el niaj eksporto. Estas evidente ke Hakbat povus tute prave pretendi esti parenco de ni ambaŭ.”

“Ne maltrankviliĝu pri tio,” konsilis Tu-Tond gaje; “estas malverŝajne ke vi iam renkontos la ulon. Kaj, se vi ja renkontos lin, li ne scias el kiuj li fariĝis, ĉar

La Stana Lignohakisto de Oz

mi neniam diris al li la sekreton de lia fabrikiĝo. Efektive, vi estas la solaj personoj kiuj scias pri ĝi, kaj vi rajtas gardi la sekreton, se vi deziras.”

“Ne gravas pri Hakbat,” diris la Birdotimigilo. Nia tasko nun estas trovi kompatindan Nimin Amin kaj lasi ŝin elekti sian stanan edzon. Por fari tion, ŝajnas, laŭ la informo donita al ni de Tu-Tond, ke ni devos iri al Monto Manĝto.”

“Se jen la programo, do ni komencu tuj,” sugestis Vut.

Do ili ĉiuj eliris, kaj trovis Polikromon dancanta inter la arboj kaj parolanta kun la birdoj kaj ridanta tiel gaje kiel se ŝi tute ne perdis sian Ĉielarkon kaj tiel apartiĝis de ĉiuj siaj fefratinoj.

Ili informis ŝin ke ili iros al Monto Manĝto, do ŝi respondis:

“Bone; mi egale verŝajne trovos mian Ĉielarkon tie kiel ĉi tie, kaj en ĉiu alia loko tiel kiel tie. Tute dependas de la vetero. Ĉu vi opinias ke laŭaspekte pluvos?”

Ili kapneis, kaj Polikromo denove ridis kaj plu dancadis sekvante ilin kiam ili rekomencis veturi.

La Nevidebla Lando

ĈAPITRO 19

Ili trovis sin tiel facile kaj komforte irantaj al Monto Manĝto ke Vut diris per serioza voĉtono:

“Mi timas ke io okazos.”

“Kial?” demandis Polikromo, dancante ĉirkaŭ la grupon de veturantoj.

“Car,” diris la knabo, penseme, “mi rimarkis ke kiam estas tute nenia kialo

La Stana Lignohakisto de Oz

renkonti problemojn, io neeviteble misokazas. Ĝuste nun la vetero estas plaĉega; la herbaro estas bele blua kaj tre mola por niaj piedoj; la monto kiun ni serĉas montriĝas klare en la distanco kaj ne ekzistas kialo por ke nia alveno estu prokrastita. Ŝajne niaj problemoj ĉiuj finiĝis, kaj—nu, tial mi timas,” li pludiris, ĝemante.

“Ĉu do!” komentis la Birdotimigilo, “kiajn malfeliĉajn pensojn vi ja havas. Jen pruvo ke naskitaj cerboj ne povas esti egale bonaj kiel fabrikitaj cerboj, ĉar *mia* cerbo kontemplas nur faktojn kaj neniam alpropriegas problemojn. Kiam estas dezirinde ke mia cerbo pensu, ĝi pensas, sed mi hontus pri mia cerbo se ĝi daŭre elverŝus pensojn kiuj estas nur timoj kaj imagoj, kiaj nenion bonas efektivigas, sed riskas malbonon estigi.”

“Rilate al mi,” diris la Stana Lignohakisto, “mi tute ne pensas, sed mi lasas mian veluran koron gvidi min ĉiam.”

“La stanisto plenigis mian kavan kapon per eroj kaj tondajoj el stano,” diris la Soldato, “kaj li diris al mi ke ili tre bone funkciros kiel cerbo, sed kiam mi komencas pensi, la staneroj tintadas kaj tiom intermiksiĝas ke mi baldaŭ perpleksiĝas. Do mi penas

Ĉapitro Dek Naŭ

ne pensi. Mia stana koro estas preskaŭ same senutila por mi, ĉar ĝi estas malmola kaj malvarma, do mi estas certa ke la ruĝa velura koro de mia amiko Noĉjo Hakisto estas pli bona gvidisto.”

“Senpensaj personoj ne estas malkutimaj,” observis la Birdotimigilo, “sed mi opinias ilin pli bonfortunaj ol tiuj kiuj havas senutilajn aŭ fiajn pensojn kaj ne penas ĉesigi ilin. Via oleujo, amiko Hakisto, estas plena de oleo, sed vi verŝas la oleon sur viajn artikojn nur guton post tuto, laŭbezone, kaj ne elverŝas ĝin tien kie ĝi estos senutila. Pensoj estas retendendaj same kiel via oleo, kaj elverŝataj laŭnecese kaj por bona celo. Se zorge uzataj, estas bone havi pensojn.”

Polikromo ridis pro li, ĉar la Filino de la Cielarko sciis pli pri pensoj ol la Birdotimigilo. Sed la aliaj estis solenaj, sentante sin riproĉitaj, kaj plumarſis silente.

Subite Vut, kiu estis ĉe la antaŭo, ĉirkaŭrigardis kaj trovis ke ĉiuj liaj kamaradoj mistere malaperis. Sed kien ili povus esti irintaj? La larĝa ebenaĵo estis tute ĉirkaŭ li kaj estis nek arboj nek arbustoj kuj povus kaŝi eĉ kuniklon, nek truo en kiun oni povus fali. Sed tie staris li sola.

La Stana Lignohakisto de Oz

Surprizo haltigis lin, kaj havante penseman kaj perpleksan esprimon sur sia vizaĝo li penis rigardi siajn piedojn. Alarmis lin denove trovi ke li ne havas piedojn. Li etendis siajn manojn, sed li ne povis vidi ilin. Li povis sendi siajn manojn kaj brakojn kaj korpon; li batis la herbon per siaj piedoj kaj sciis ke ili ĉeestas, sed ili iel strangamaniere fariĝis nevideblaj.

Dum Vut staris, mirante, tondra sono de metalo eksonis en liaj oreloj kaj li aŭdis du pezajn korpojn fali surteren tuj apud li.

“Ĉu do!” kriis la voĉo de la Stana Lignohakisto.

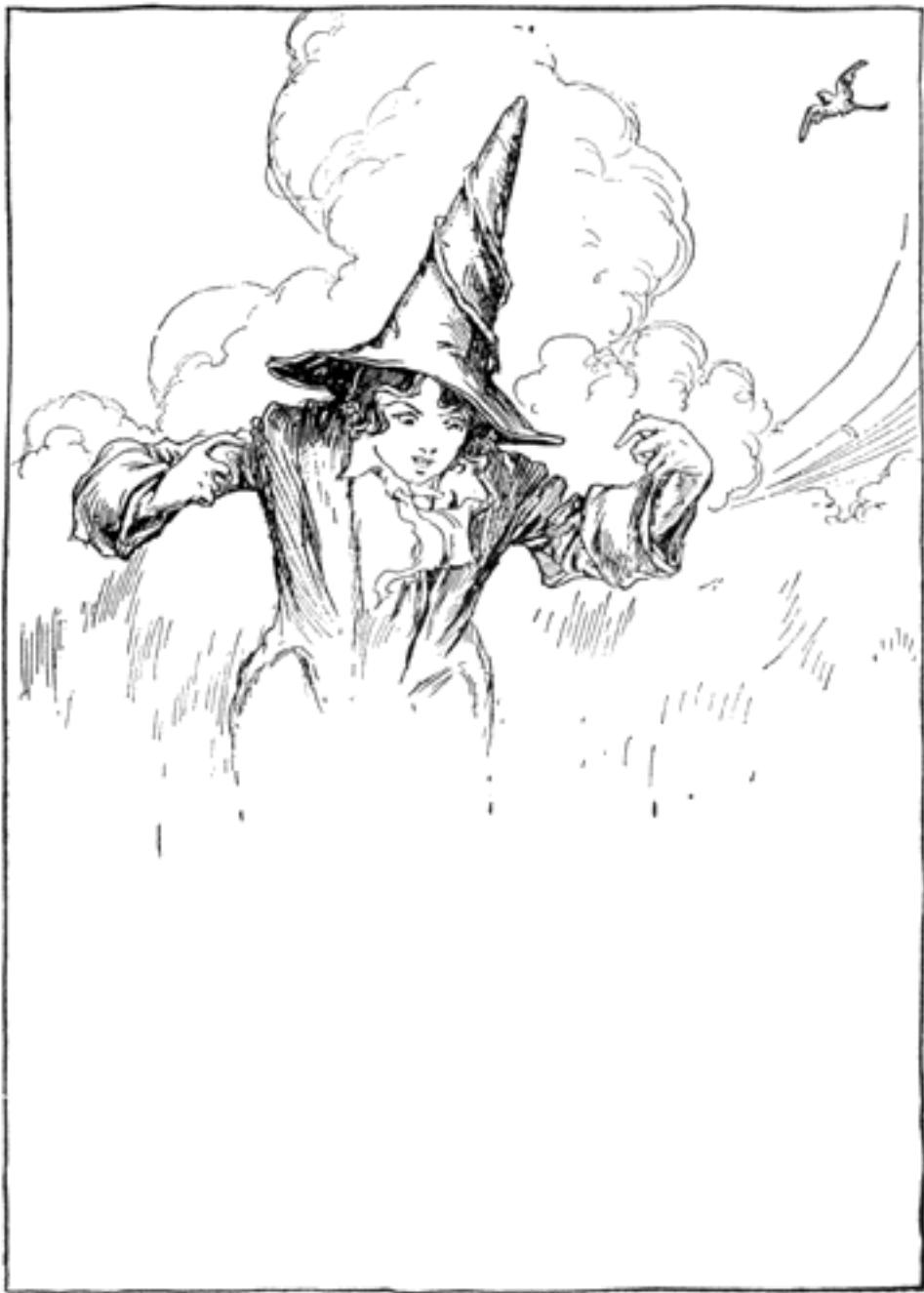
“Ĉu ja!” kriis la voĉo de la Stana Soldato

“Kial vi ne rigardis kien vi iras?” demandis la Stana Lignohakisto riproĉe.

“Mi ja rigardis, sed mi ne povis vidi vin,” diris la Stana Soldato. “Io okazis al miaj stanaj okuloj. Mi ne povas vidi vin, eĉ nun, nek mi povas vidi iun alian!”

“Estas same pri mi,” agnoskis la Stana Lignohakisto.

Vut ne povis vidi iun el ili, kvankam li aŭdis ilin klare, kaj ĝuste tiam io ekfrapiĝis kontraŭ lin neatendite kaj renversis lin; sed estis nur la pajloplenigita korpo de la Birdotimigilo kiu falis sur

La Stana Lignohakisto de Oz

lin kaj kvankam li ne povis vidi la Birdotimigilon li sukcesis depuŝi lin kaj surpiediĝis ĝuste kiam Polikromo turniĝis kontraŭ lin kaj refaligis lin.

Sidante sur la tero, la knabo demandis:

“Ĉu *vi* povas vidi nin, Poli?”

“Neniel,” respondis la Filino de la Cielarko; “ni ĉiu fariĝis nevideblaj.”

“Kiel tio okazis, laŭ via supozo?” demandis la Birdotimigilo, kuŝante kie li falis.

“Ni renkontis neniu malamikon,” respondis Polikromo, “do devas esti ke ĉi tiu parto de la lando havas la magian kvaliton nevidebligi onin—eĉ feojn kiujn trafas la sorĉo. Ni povas vidi la herbon, kaj la florojn, kaj la parton de la ebenaĵo kiu estas tuj antaŭ ni, kaj ni povas vidi la foran Monton Manĝton; sed ni ne povas vidi nin mem aŭ unu la alian.”

“Nu, kion ni faru pri tio?” demandis Vut.

“Mi kredas ke ĉi tiu magio efektas nur parton de la stepo,” respondis Polikromo; “eble estas nur strio da tero kie sorĉo nevidebligas onin. Do, se ni kunproksimiĝos kaj tenos la manojn unu de la alia, ni povos marŝi cele Monton Manĝton ĝis la sorĉita strio estos transirita.”

Ĉapitro Dek Naŭ

“Bone,” diris Vut, ekstariĝante, “donu al mi vian manon, Polikromo. Kie vi estas?”

“Ci tie,” ŝi respondis. “Fajfu, Vut, kaj daŭrigu fajfi ĝis mi atingos vin.”

Do Vut fajfis, kaj baldaŭ Polikromo trovis lin kaj prenis lian manon.

“Iu devos helpi min stariĝi,” diris la Birdotimigilo, kiu kuŝis apud ili; do ili trovis la pajlulon kaj starigis lin sur liajn piedojn, post tio li firme tenis la alian manon de Polikromo.

Noĉjo Hakisto kaj la Stana Soldato sukcesis stariĝi sen helpo, sed estis malfacile por ili kaj la Stana Lignohakisto diris:

“Iel mi ŝajne ne staras rekte. Sed miaj artikoj ĉiuj funkciias, do mi supozas ke mi povos marŝi.”

Gvidate de lia voĉo, ili atingis lin, kaj Vut prenis liajn stanajn fingrojn por ke ili restu kune.

La Stana Soldato staris proksime kaj la Birdotimigilo baldaŭ tuŝis lin kaj prenis lian brakon.

“Mi esperas ke vi ne ŝanceliĝas,” diris la pajlulo, “ĉar se du el ni marĝos ŝanceliĝe ni certe falos.”

“Mi ne ŝanceliĝas,” la Stana Soldato certigis lin, “sed mi certas ke unu el miaj kruroj estas malpli longa ol la alia. Mi ne povas vidi ĝin, por konstati

La Stana Lignohakisto de Oz

kio okazis, sed mi lamos kun vi aliaj ĝis ni estos ekster ĉi tiu sorĉita teritorio.”

Ili nun faris vicon, tenante manojn, kaj turninte siajn vizaĝojn cele Monton Manĝton ili rekomenčis marŝi. Tamen ili ne longe iris, kiam terura muĝo salutis iliajn orelojn. La sono ŝajnis veni el loko tuj antaŭ ili, do ili abrupte ekhaltis kaj staris silentaj, aŭskultante per ĉiu siaj oreloj.

“Mi flaras pajlon!” kriis raŭka, severa voĉo, kun pli da muĝoj kaj blekegoj. “Mi flaras pajlon, kaj mi estas Hi-po-ĝi-rafo kiu amas pajlon kaj manĝas ĉiom troveblan. Mi volas manĝi ĉi pajlon! Kie ĝi estas? Kie ĝi estas?”

La Birdotimigilo, aŭdante tion, tremis sed restis silenta. Ĉiuj aliaj ankaŭ silentis, esperante ke la nevidebla besto ne povos trovi ilin. Sed la besto flaris la odoron de la pajlo kaj pli kaj pli proksimiĝis al ili ĝis li atingis la Stanan Lignohakiston, ĉe unu fino de la vico. Ĝi estis granda besto kaj ĝi flaris la Stanan Lignohakiston kaj gratis per du vicoj de gigantaj dentoj la stanan korpon de la Imperiestro.

“Ba! tio ne estas pajlo,” diris la severa voĉo, kaj la besto pluiris laŭ la vico al Vut.

Ĉapitro Dek Naŭ

“Viando! Pu! vi ne estas utila! Mi ne povas manĝi viandon,” grumblis la besto, kaj li pluiris al Polikromo.

“Dolĉaĵoj kaj parfumo—araneaĵoj kaj roso! Nenio mangebla en tia feo,” diris la besto.

Nu, la Birdotimigilo estis apud Polikromo en la vico, kaj li komprenis ke se la besto vorus lian pajlon li estus senhelpa dum longa tempo, ĉar la lasta kultivistodomo estis longe malantaŭ ili kaj nur herbo kovras la vastan ebenaĵon. Do pro sia timo li lasis la manon de Polikromo kaj metis la manon de la Stana Soldato en tiun de la Filino de la Ĉielarko. Post tio li glitis malantaŭ la vicon kaj iris al la alia fino, kie li silente ekprenis la manon de la Stana Lignohakisto.

Intertempe la besto flaris la Stanan Soldaton kaj trovis ke li estas ĉe la fino de la vico.

“Strange!” muĝetis la Hi-po-ĝi-rafo; “mi flaras pajlon, sed mi ne povas trovi ĝin. Nu, ĝi estas ĉi tie, ie, kaj mi devos serĉi ĝis mi ja trovos ĝin, ĉar mi malsatas.”

Lia voĉo nun estis maldekstre de ili, do ili reekmarŝis, esperante eviti lin, kaj iris laŭeble plej rapide direkte al Monto Manĝto.

La Stana Lignohakisto de Oz

“Al mi ne plaĉas ĉi tiu nevidebla lando,” diris Vut tremante. “Ni ne povas vidi kiom da teruraj nevideblaj bestoj ĉirkaŭugas nin, aŭ kian danĝeron ni nun renkontos.”

“Ĉesu pensi pri danĝeroj, bonvolu,” diris la Birdotimigilo, averte.

“Kial?” demandis la knabo.

“Se vi pensos ion teruran, ĝi verŝajne okazos, sed se vi ne pensos ĝin, kaj neniu alia pensos ĝin, ĝi *tute ne* povos okazi. Ĉu vi komprenas?”

“Ne,” respondis Vut. “Mi ne komprenos multon ĝis ni eskapos el ĉi tiu sorĉo.”

Sed ili eliris la nevideblan landoparton tiel subite kiel ili eniris ĝin, kaj tuj kiam ili eliris ili ekhaltis, ĉar tuj antaŭ ili estis profunda abismo, iranta transverse tiom foren kiom ili povis vidi kaj haltigante plian marŝadon cele Monton Manĝton.

“Ĝi ne estas ege larĝa,” diris Vut, “sed mi certas ke neniu el ni povas transsalti ĝin.”

Polikromo komencis ridi, kaj la Birdotigimilo diris: “Kio estas?”

“Rigardu la stanulojn!” ŝi diris, denove gaje ekridante.

Vut kaj la Birdotimigilo rigardis, kaj la stanuloj

Ĉapitro Dek Naŭ

rigardis sin mem.

“Kulpas la kolizio,” diris la Stana Lignohakisto bedaure. “Mi sciis ke iel mi misas, kaj nun mi povas vidi ke mia flanko estas enbatita tiel ke mi inklinas maldekstren. Kulpis la Soldato; li devus ne esti tiel senzorga.”

“Vi kulpas ke mia dekstra kruro estas enpuŝita, tiel ke ĝi estas malpli longa ol la alia kaj mi ege lamas,” koleris la Soldato. “Vi devus ne stari kie mi maršas.”

“Vi devus ne marŝi kie mi staras,” respondis la Stana Lignohakisto.

Estis preskaŭ kverelo, do Polikromo diris kvietige:

“Ne gravas, amikoj; tuj kiam ni havos oportunon mi estas certa ke ni povos rektigi la kruron de la Soldato kaj reĝustigi la korpon de la Hakisto. La Birdotimigilo bezonas perfrapadan reĝustigon, ankaŭ, ĉar li serioze falis, sed nia unua tasko estas transiri ĉi tiun abismon.”

“Jes, plej grava ĝuste nun estas la abismo,” aldonis Vut.

Ili staris en vico, gapegante la neatenditan barieron, kiam feroca muĝo el malantaŭ ili devigis ilin rapide turni sin. El la nevidebla lando marშis

La Stana Lignohakisto de Oz

giganta besto kun dikaj ledaj haŭto kaj mirige longaj koloj. La kapo sur la supro de tiu kolo estis larĝa kaj plata kaj la okuloj kaj buŝo estis tre grandaj kaj la nazoj kaj oreloj tre malgrandaj. Kiam la kapo estis retirita proksimume al la ŝultroj de la besto, la kolo estis ĉifoplena, sed la kapo povis ĵetiĝi vere tre alten se la besto volis.

“Ja do!” kriis la Birdotimigilo, “devas esti la Hi-po-ĝi-rafo.”

“Tute prave,” diris la besto; “kaj vi estas la pajlo kiun mi manĝos por mia vespermanĝo. Ho, mi amgegas pajlon! Mi esperas ke vi ne malaprobas mian ameman appetiton?”

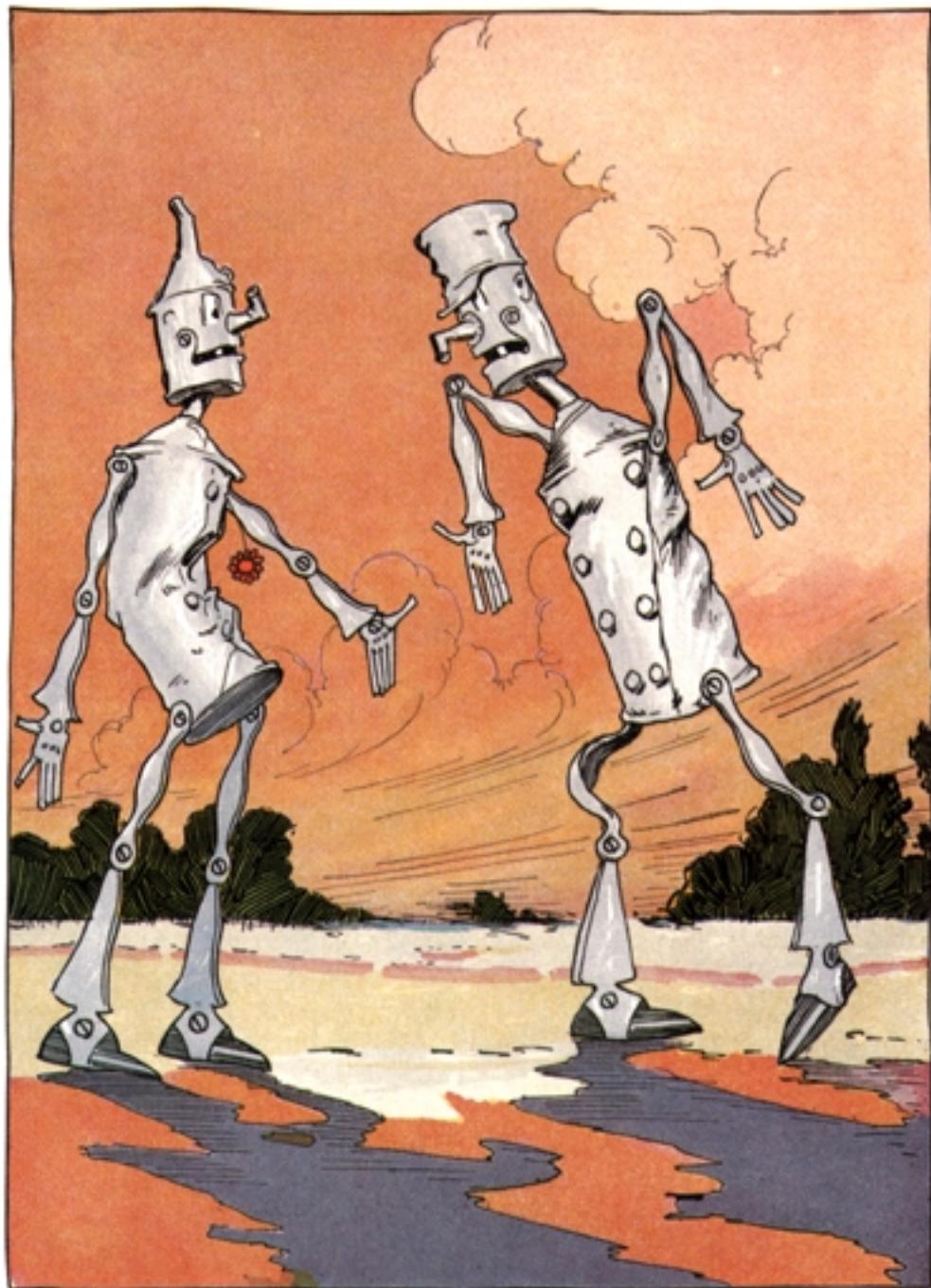
Per siaj kvar grandaj kruroj ĝi antaŭeniris rekte cele la Birdotimigilon, sed la Stana Lignohakisto kaj la Stana Soldato ambaŭ saltis antaŭ sian amikon, kaj svingis siajn armilojn.

“Foresu!” diris al Stana Lignohakisto averte, “alie mi dishakos vin per mia hakilo.”

“Forestu!” diris la Stana Soldato, “alie mi tranĉos vin per mia glavo.”

“Ĉu vi vere farus tion?” demandis la Hi-po-ĝi-rafo per ĉagrenita voĉo.

“Jes ja,” ili ambaŭ respondis, kaj la Stana Ligno-

La Stana Lignohakisto de Oz

hakisto pludiris: “La Birdotimigilo estas nia amiko, kaj li estus senutila sen sia pajloplenigaĵo. Do, ĉar ni estas kamaradoj, fidelaj kaj veraj, ni defendos la plenigaĵon de nia amiko kontraŭ ĉiu malamikoj.”

La Hi-po-ĝi-rafo sidigis kaj rigardis ilin bedaŭroplene.

“Kiam oni decidis doni al si bongustegan pajlomanĝon, kaj poste trovas ke ke oni ne povas havi ĝin, certe estas misfortuno,” li diris. “Kaj kiel utilas la pajlulo al vi, aŭ al si mem, kiam la abismo neebligas vian plueniron?”

“Nu, ni povos reiri,” sugestis Vut.

“Vere,” diris la Hi-po; “kaj se vi faros tion, vi estos ĉagrenita same kiel mi. Tio iom komfortigas, sendube.”

La veturantoj rigardis la beston, kaj poste trans la abismon al la ebena stepo pretera. Aliflanke la herbo alte kreskis, kaj la suno sekigis ĝin, do estis bona fojnorikolto kiu nur bezonis esti tranĉita kaj amasigita.

“Kial vi ne transiras kaj manĝas fojnon?” la knabo demandis al la besto.

“Al mi ne plaĉas fojno,” respondis la Hi-po-ĝi-rafo; “pajlo estas multe plibongusta, laŭ mia opinio, kaj ĝi ankaŭ estas multe malpli facile havigebla en ĉi tiu

Ĉapitro Dek Naŭ

regiono. Ankaŭ mi devas agnoski ke mi ne povas transiri la abismon, ĉar mia korpo estas tro peza kaj mallerta kaj neeblicas ke mi saltu tiom distancen. Mi tamen povas transetendi main kolon, kaj vi rimarkos ke mi manĝetis la fojnon sur la transa rando—ne ĉar ĝi plaĉas al mi, sed ĉar oni devas manĝi, kaj se oni ne povas akiri la specon de manĝaĵo dezirata, oni devas preni tion kio haveblas aŭ malsati.”

“Ha, mi komprenas, vi estas filozofo,” komentis la Birdotimigilo.

“Ne, mi estas nur Hi-po-ĝi-rafo,” estis la respondeo.

Polikromo ne timis la grandan beston. Si dancis apud lin kaj diris:

“Se vi povas etendi tian kolon trans la abismon, kial ne helpu nin transiri? Ni povos sidi sur via granda kapo, po unu, kaj vi povos translevi nin.”

“Jes; mi *povas*, estas vere,” respondis la Hi-po; “sed mi rifuzas. Krom—” li pludiris, kaj ekĉesis.

“Krom kio?” demandis Polikromo.

“Krom se vi unue permesos min manĝi la pajlon per kiu la Birdotimigilo estas plenigita.”

“Ne,” diris la Filino de la Ĉielarko, “tio estas tro alta prezo. La pajlo de nia amiko estas bele freŝa, ĉar li repleniĝis antaŭ nur tre mallonge.”

La Stana Lignohakisto de Oz

“Mi scias,” akordis la Hi-po-ĝi-rafo. “Tial mi volas ĝin. Se ĝi estus malnova putra pajlo, mi ne dezirus ĝin.”

“*Bonvolu translevi nin,*” petegis Polikromo.

“Ne,” respondis la besto; “ĉar vi rifuzas mian malavaran proponon, mi rajtas esti egale obstina kiel vi.”

Post tio ili ĉiuj silentis dum kelka tempo, sed poste la Birdotimigilo diris kuraĝe:

“Amikoj, ni akceptu la postulon de la besto. Donu al li mian pajlon, kaj kunportu mian ceteron trans la abismon. Aliflanke, la Stana Soldato tranĉu iom da fojno per sia akra glavo, kaj vi povos plenigi min per tio ĝis ni atingos lokon kie estas pajlo. Estas vere ke mian tutan vivon mi estis plenigita per pajlo kaj estos iom humilige pleniĝi per ordinara fojno, sed mi akceptas oferi mian fieron bonacele. Krome, fordoni nian taskon kaj tiel senigi la grandan Imperiestron de la Palpbrumoj—aŭ ĉi tiun noblan Soldaton—je lia edzino, estus egale humilige, se ne eĉ pli.”

“Vi estas tre honesta kaj lerta homo!” kriis la Hi-po-ĝi-rafo, admire. “Manĝinte vian kapon, eble mi ankaŭ lertiĝos.”

“Vi ne manĝu mian kapon, sciu,” respondis la

Ĉapitro Dek Naŭ

Birdotimigilo haste. “Mia kapo ne estas plena de pajlo kaj mi ne povus toleri ĝian mankon. Kiam oni perdas la kapon oni perdas la carbon.”

“Do tute bone; vi konservu vian kapon,” diris la besto.

La kunuloj de la Birdotimigilo elkore dankis lin pro lia lojala ofero al ilia mutuala bono, kaj poste li kuſigis sin kaj permesis ke ili eltiru la pajlon el lia korpo. Tuj dum ili faris tion, la Hi-po-ĝi-rafo elmanĝis la pajlon, kaj kiam ĉio estis manĝita Polikromo bele aranĝis la vestojn kaj botojn kaj gantojn kaj ĉapelon kaj diris ke ŝi portos ilin, kaj Vut metis la kapon de la Birdotimigilo sub sian brakon kaj promesis gardi ĝin zorge.

“Nu, do,” diris la Stana Lignohakisto, “plenumu vian promeson, Besto, kaj translevu nin trans la abismon.”

“M-m-m-mum, jen vere bonega mangô!” diris la Hi-po, ŝmacante per la lipoj kontentigite, “kaj mi nepre plenumos mian vorton. Sidu sur mia kapo, po unu, kaj mi alterigos vin sekure sur la alian flankon.”

Li proksimiĝis al la rando de la abismo kaj kaŭriĝis. Polikromo grimpis trans lian grandan korpon kaj sidigis sin leĝere sur la platan kapon, tenante la pakajon de la vestoj de la Birdotimigilo en sia mano.

La Stana Lignohakisto de Oz

Malrapide la elasta kolo etendiĝis ĝis ĝi aingis la transan randon de la abismo, kie la besto mallevis sian kapon kaj permesis la belan feinon salti sur la teron.

Vut spertis la kuriozan vojaĝon post tio, kaj sekvis la Stana Soldato kaj la Stana Lignohakisto, kaj al ĉiu multe plaĉis ke ili superis tiun seriozan barieron kontraŭ ilia antaŭeniro.

“Nun, Soldato, tranĉu la fojnon,” diris la kapo de la Birdotimigilo, kiun ankoraŭ tenis Vut la Vagisto.

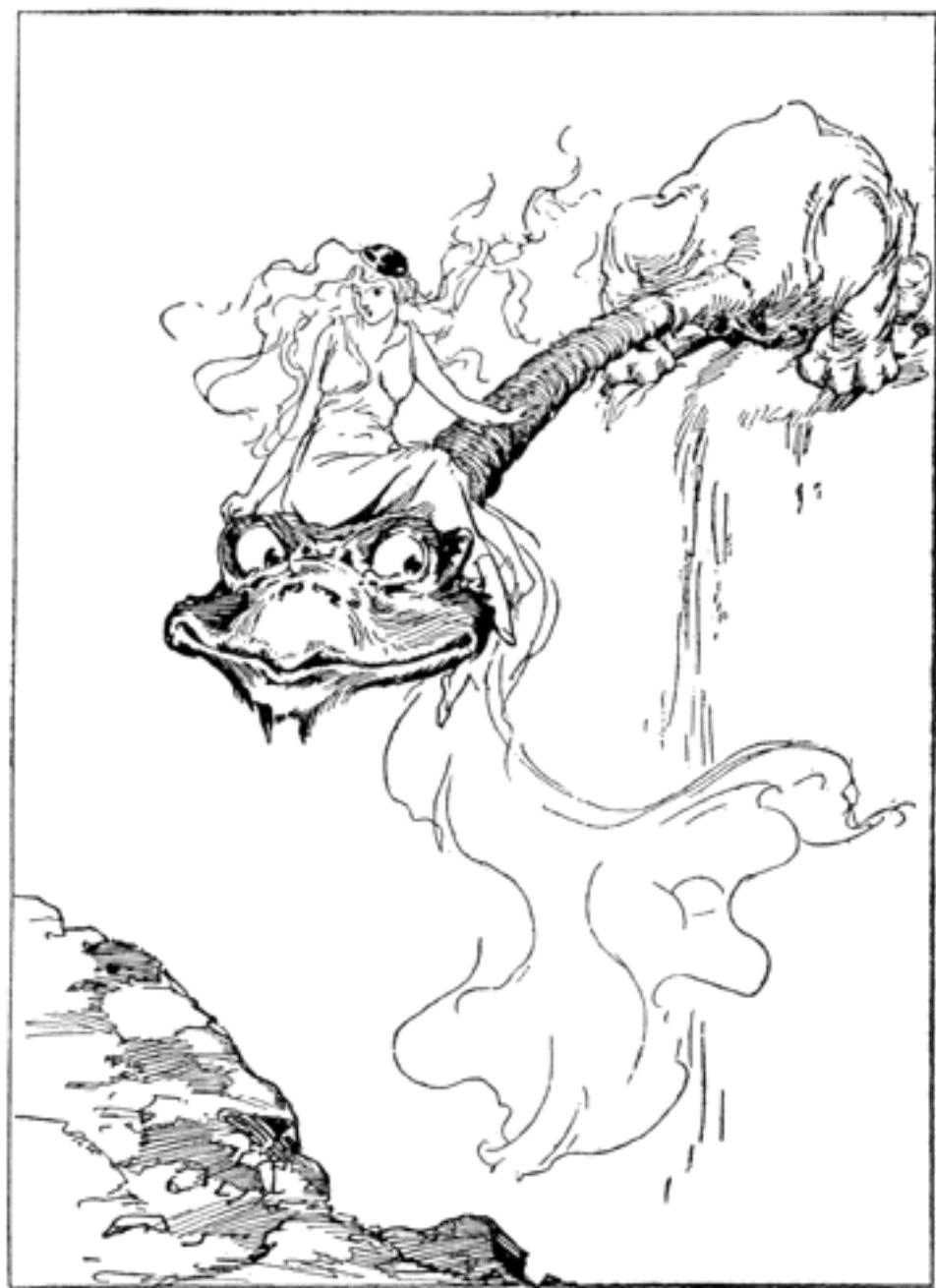
“Volonte, sed mi ne povas klini min, pro mia misa kruro, sen fali,” respondis Kapitano Batalant.

“Kion do ni povas fari pri tiu kruro?” demandis Vut, parolante al Polikromo.

Ŝi ĉirkaŭdancis cirkle plurfoje sen respondi, kaj la knabo timis ke ŝi ne aŭdis lin; sed la Filino de la Ĉielarko nur pripensis la problemon, kaj baldaŭ ŝi paŭzis apud la Stana Soldato kaj diris:

“Oni instruis al mi iom da femagio, sed antaŭ nun oni neniam petis min ripari stanajn krurojn per ĝi, do mi ne estas certa ke mi povas helpi vin. Tute dependas de la bonvolo de miaj nevidataj fegardistoj, do mi provos, kaj se mi malsukcesos, vi ne estos malpli bonstata ol nun.”

Ŝi dancis ĉirkaŭ la cirklon denove, kaj poste metis

La Stana Lignohakisto de Oz

ambaŭ manojn sur la torditan stanan kruron kaj kantis per sia dolĉa voĉo:

“Fepotenco, helpu min!
Ripari kruron movu vin;
Ĝin faru rekta, fortia,
Kaj dankos mi bonsorta.”

“Ha,” murmuris Kapitano Batalant per ĝoja voĉo, dum ŝi deprenis siajn manojn kaj fordancis, kaj ili vidis ke li staras rekta kiel origine, ĉar lia kruro estis bonforma kaj fortia kiel antaŭ lia akcidento.

La Stana Lignohakisto rigardadis Polikromon tre interesate, kaj li nun diris:

“Bonvolu senkavigi mian flankon, Poli, ĉar mi estas pli lama ol estis la Soldato.”

Do la Filino de la Ĉielarko tuŝis lian flankon leĝere kaj kantis:

“Fendo pro akcidento;
Pro ĝi necesas pento.
Ho Fepotenc’ senpeka,
Hakisto estu rekta!”

Ĉapitro Dek Naŭ

“Bone!” kriis la Imperiestro, denove starante rekta kaj ĉirkaŭmarŝante fiere por montri sian belan figuron. “Eble via femagio ne povas fari ĉion, dolĉa Polikromo, sed ĝi bonege efikas al stano. Tre grandan dankon.”

“La fojnon—la fojnon!” petegis la kapo de la Birdotimigilo.

“Ho, jes; la fojnon,” diris Vut. “Kial vi atendas, Kapitano Batalant?”

Tuj la Stana Soldato ekkomencis tranĉi fojnon per sia glavo kaj post kelkaj minutoj estis tute sufîe por plenigi la korpon de la Birdotimigilo. Vut kaj Polikromo faris tion kaj la tasko ne estis facila ĉar la fojno kunpremiĝis pli ol pajlo kaj ĉar ili estis senspertaj pri tia laboro, ilia ago, kompletigita, lasis la brakojn kaj krurojn de la Birdotimigilo iom buloplenaj. Ankaŭ estis ĝibo sur lia dorso kiu ridigis Vuton kaj devigis lin diri ke ĝi memorigas al li kamelon, sed ili ne povis fari pli bone, kaj kiam la kapo estis religita al la korpo ili demandis al la Birdotimigilo ĉu li sentas sin nun ĝusta.

“Iom peza, kaj ne tute natura,” li gaje respondis; “sed mi sukcesos iel ĝis ni atingos pajlaron. Ne ridu pri mi, mi petas, ĉar mi iom hontas pri mi kaj mi

La Stana Lignohakisto de Oz

ne volas bedaŭri bonan agon.”

Ili tuj ekmarĉis cele Monton Manĝton, kaj ĉar la Birdotimigilo montriĝis tre mallerta rilate al sia moviĝado, Vut prenis unu el liaj brakoj kaj la Stana Lignohakisto la alian kaj tiel ili helpis sian amikon marŝi rekte.

Kaj la Filino de la Ĉielarko, kiel antaŭe, dancis antaŭ ili kaj malantaŭ ili kaj tute ĉirkaŭ ili, kaj al ili neniom ĝenis ŝiaj kuriozaj agoj, ĉar laŭ ili ŝi estis kvazaŭ sunradio.

Tranokte

ĈAPITRO 20

La Manĝtula Lando estas plena de surprizoj, kiel niaj veturantoj jam trovis, kaj kvankam Monto Manĝto konstante pligrandiĝis dum ili marĉis cele ĝin, ili sciis ke ĝi ankoraŭ estas tre for kaj neniel estis certaj ke ili eskapis de ĉiuj danĝeroj aŭ renkontis sian lastan aventuron.

La Stana Lignohakisto de Oz

La ebenaĵo estis larĝa, kaj kiom povis vidi la okulo, laŭaspekte estis plata stepo inter ili kaj la monto, sed ĉirkaŭ la vespero ili atingis kavaĝon, en kiu staris eta blua Manĝtula loĝejo ĉirkaŭ kiu estis ĝardeno, kaj grenkampo plenigis la ceteron de la kavaĝo.

Ili ne trovis tiun lokon antaŭ ol ili atingis ĝian randon, kaj ilin mirigis la vidajo ĉar ili imagis ke tiu parto de la stepo estas senloĝanta.

“Ĝi estas tre malgranda domo,” Vut deklaris. “Kiu do eble loĝas tie?”

“Por trovi tion necesas frapi sur la pordon kaj demandi,” respondis la Stana Lignohakisto. “Eble ĝi estas la hejmo de Nimi Ami.”

“Ĉu ŝi estas nano?” demandis la knabo.

“Tute ne; Nimi Ami estas plendimensia virino.”

“Do mi certas ke ŝi ne povus loĝi en tiu dometo,” diris Vut.

“Ni malsupreniru,” sugestis la Birdotimigilo. “Mi preskaŭ certe povas vidi amason da pajlo en la malantaŭa ĝardeno.”

Ili malsupreniris en la kavaĝon, kiu estis iom kruta ĉe la flankoj, kaj baldaŭ atingis la domon, kiu ja estis iom malgranda. Vut frapis sur pordon kiu ne estis

Ĉapitro Dudek

multe pli alta ol lia talio, sed neniu respondis. Li refrapis, sed neniu sono aŭdiĝis.

“Fumo levigas el la kamentubo,” anoncis Polikromo, kiu dancadis leĝere tra la ĝardeno, kie bele kreskadis brasikoj kaj betoj kaj napoj kaj tiaj plantoj.

“Do nepre iu logas ĉi tie,” diris Vut, kaj li denove frapis.

Nun fenestro en la flanko de la domo malfermiĝis kaj kurioza kapo aperis. Ĝi estis blanka kaj haroplena kaj havis longan nazon kaj rondajn okuletojn. La orelojn kaŝis blua sunkufo ligita sub la mentono.

“Ho; porko!” kriis Vut.

“Pardonu min; Mi estas S-ino Grincina Pornjo, edzino de Profesoro Grunto Porĉjo, kaj jen nia domo,” diris la enfenestrulo. “Kion vi volas?”

“Kia Profesoro estas via edzo?” demandis la Stana Lignohakisto, scivoleme.

“Li estas Profesoro de Brasikokultivado kaj Maiz-perfektigo. Li estas tre fama en sia propra familio, kaj estus mondmirindaĵo se li vojaĝadus,” diris S-ino Pornjo per voĉo duone fiera kaj duone iritiĝinta. “Mi ankaŭ informu vin entrudintojn ke la Profesoro estas tre danĝera ulo, ĉar li fajlas siajn dentojn ĉiumatene ĝis ili fariĝas akraj kiel pingloj. Se vi estas buĉistoj,

La Stana Lignohakisto de Oz

estos plej bone por vi ke vi forkuru kaj evitu ĝenon.”

“Ni ne estas buĉistoj,” la Stana Lignohakisto certigis ŝin.

“Do kial vi havas tiun hakilon? Kaj kial la alia stanulo havas glavon?”

“Ili estas niaj solaj armiloj por defendi niajn amikojn kontraŭ iliaj malamikoj,” klarigis la Imperiestro de la Palpbrumoj, kaj Vut aldonis:

“Ne timu nin, S-ino Pornjo, ĉar ni estas sendanĝeraj veturantoj. La stanuloj kaj la Birdotimigilo neniam manĝas, kaj Polikromo festenas nur per rosgutoj. Rilate al mi, mi estas iom malsata, sed estas multe da manĝaĵoj en via ĝardeno kiuj satigos min.”

Profesoro Porĉo nun ekaperis ĉe la fenestro kun sia edzino, aspektante iom timigita malgraŭ la certiga parolo de la knabo. Li surhavis bluan Manĝtulan ĉapelon, kun pinta supro kaj larĝa rando, kaj grandaj okulvitroj kovris liajn okulojn. Li rigardis de malantaŭ sia edzino kaj atente gapinte la fremdulojn li diris:

“Mia saĝeco certigas min ke vi estas nur veturantoj, kiel vi diris, kaj ne buĉistoj. Buĉistoj prave timas min, sed vi ne bezonas timi. Ni ne povas inviti vin eniri, ĉar vi estas tro grandaj por nia domo, sed la manĝema knabo rajtas manĝi tiom da karotoj kaj

Ĉapitro Dudek

napoj kiom li deziras. Sentu vin kvazaŭ ĉehejme en la ĝardeno kaj restu tranokte, se vi deziras; sed en la mateno vi devos foriri, ĉar ni estas kvietaj personoj kaj al ni ne plaĉas vizitantoj.”

“Ĉu mi rajtas preni iom da via pajlo?” demandis la Birdotimigilo.

“Prenu laŭvole,” respondis Profesoro Porĉjo.

“Kvankam porkoj, ili estas sufice respektindaj,” komentis Vut, dum ili ĉiuj marĉis al la pajlaro.

“Mi ĝojas ke ili ne invitis nin eniri,” diris Kapitano Batalant. “Mi esperas ke mi ne estas tro postulema pri miaj kamaradoj, sed mi malakceptas porkojn.”

La Birdotimigilo ĝojis malhavi sian fojnon, ĉar dum la longa marŝado ĝi subpremiĝis kaj dikigis kaj larĝigis lin kaj faris lin pli buloplena ol unue.

“Mi ne ege fieras,” li diris, “sed mi amas homan figuron, kian povas krei nur pajlo. Mi ne sentas min kiel vere min ekde kiam tiu malsata Hi-po manĝis mian lastan pajleron.”

Polikromo kaj Vut ekkomencis elpreni la fojnon kaj post tio ili elektis la plej bonan pajlon, sekun kaj oran, kaj per ĝi replenigis la Birdotimigilon. Li certe aspektis pli bona post la operacio, kaj li tiom ĝojis pro sia reformiĝo ke li provis danci ĵigeton, kaj preskaŭ sukcesis.

La Stana Lignohakisto de Oz

“Mi dormos sub la pajlaro ĉinokte,” Vut decidis, manĝinte kelkajn legomojn de la ĝardeno, kaj efektive li tre bone dormis, kun la du stanuloj kaj la Birdotimigilo sidantaj silente apud li kaj Polikromo ie for en la lunlumo dancanta siajn fedancojn.

Je la tagiĉo la Stana Lignohakisto kaj la Stana Soldato uzis la oportunon poluri siajn korpojn kaj olei siajn artikojn, ĉar ambaŭ emis zorgegi pri sia persona aspekto. Ili jam forgesis la kverelon kiu rezultis el ilia akcidenta interfrapiĝo en la nevidebla lando, kaj estante nun bonaj amikoj, la Stana Lignohakisto poluris la dorson de la Stana Soldato kaj poste la Stana Soldato poluris la dorson de la Stana Lignohakisto.

Kiel matenmanĝon la Vagisto manĝis freŝan laktukon kaj rafanojn, kaj la Filino de la Ĉielarko, kiu nun jam revenis al siaj amikoj, suĉis la rosgutojn kiuj formiĝis sur la petaloj de la sovaĝaj floroj.

Dum ili pasis la malgrandan domon por renovigi sian veturon, Vut kriis:

“Adiaŭ, S-ro kaj S-ino Geporĉjo!”

La fenestro malfermiĝis kaj la du porkoj elrigardis.

“Plaĉan veturon,” diris la Profesoro.

“Ĉu vi havas infanojn?” demandis la Birdotimigilo,

Ĉapitro Dudek

kiu estis granda amiko de infanoj.

“Ni havas naŭ,” respondis la Profesoro; “sed ili ne loĝas kun ni, ĉar kiam ili estis porkidetoj la Sorĉisto de Oz venis ĉi tien kaj proponis prizorgi ilin kaj eduki ilin. Do ni permesis ke li kunpremu niajn naŭ porkidetojn, ĉar li estas bona Sorĉisto kaj ni povas fidi ke li plenumos siajn promesojn.”

“Mi konas la Naŭ Malgrandajn Prokidojn,” diris la Stana Lignohakisto.

“Ankaŭ mi,” diris la Birdotimigilo. “Ili ankoraŭ loĝas en la Smeralda Urbo, kaj la Sorĉisto tre bone prizorgas ilin kaj instruas al ili multajn lertaĵojn.”

“Ĉu ili jam plenkreskis?” demandis S-rino Grincina Pornjo, per maltrankvila voĉo.

“Ne,” respondis la Birdotimigilo; “kiel ĉiu ĝenerala infanoj en la Lando Oz, ili ĉiam restos infanoj, kaj rilate al la naŭ porkidoj tio estas bona ĉar ili tute ne estus egale ĉarmaj kaj lertaj se ili estus pli grandaj.”

“Sed ĉu ili estas feliĉaj?” demandis S-ino Pornjo.

“Ĉiu en la Smeralda Urbo estas feliĉa,” diris la Stana Lignohakisto. “Tio estas neevitebla.”

Post tio la veturantoj adiaŭis, kaj grimpis la flankon de la baseno kiu estis en la direkto de Monto Manĝto.

La Magio de Polikromo

ĈAPITRO 21

Dum ĉi tiu mateno, kiu devus esti la lasta de ĉi tiu grava veturo, niaj amikoj ekforiris gaje kaj vigle kiel ili povus esti, kaj Vut fajfis gajan melodion por ke Polikromo povu danci laŭ la muziko.

Atinginte la supron de la monteto, la ebenaĵo etendiĝis antaŭ ili kun sia tuta belo de

Ĉapitro Dudek Unu

bluaj herboj kaj sovaĝaj floroj, kaj Monto Manĝto aspektis multe pli proksima ol la antaŭan vesperon. Ili marŝadis viglapaše, kaj jam je la tagmezo la monto estis tiel proksima ke ili povis admirri ĝian aspekton. Ĝiaj deklivoj estis parte vestitaj per belaj ĉiamverdaj arboj, kaj ĝiaj antaŭmontetoj estis vilaj per maldika skuiĝanta bluherbo kiu havis kvaston ĉe la fino de ĉiu folio. Kaj, la unuan fojon, ili perceptis, apud la piedo de la monto, ĉarman domon, ne tre grandan sed zorge farbitan kaj kun multaj ĉirkaŭantaj floroj kaj rampoplantoj grimpantaj la pordojn kaj fenestrojn.

Cele tiu solecan domon niaj veturantoj nun direktis siajn pašojn, planante demandi al la homoj loĝantaj tie kie troveblas Nimi Ami.

Ne estis padoj, sed la vojo estis tute senbara kaj klara, kaj ili proksimiĝadis al la loĝejo kiam Vut la Vagisto, kiu tiam estis en la antaŭo de la grupeto, ekhaltis tiel abrupte ke li stumblis malantaŭen kaj sterniĝis surdorse sur la kampo. La Birdotimigilo haltis por rigardi la knabon.

“Kial vi faris tion?” li demandis surprizite.

Vut sidiĝis kaj ĉirkaŭgapis miroplene.

“Mi—mi ne scias!” li respondis.

La Stana Lignohakisto de Oz

La du stanuloj, brak-en-brake, komencis preterpasi ilin, kiam ambaŭ ekhaltis kaj falis, tre brue, stake apud Vut. Polikromo, ridante pro la absurdaj vidaĵoj, venis aldancante kaj ŝi, ankaŭ, ekhaltis, sed sukcesis savi sin de ekfalo.

Ĉiu el ili multe surpriziĝis, kaj la Birdotimigilo diris perpleksaspektante:

“Mi nenion vidas.”

“Nek mi,” diris Vut; “sed io batis min, malgraue.”

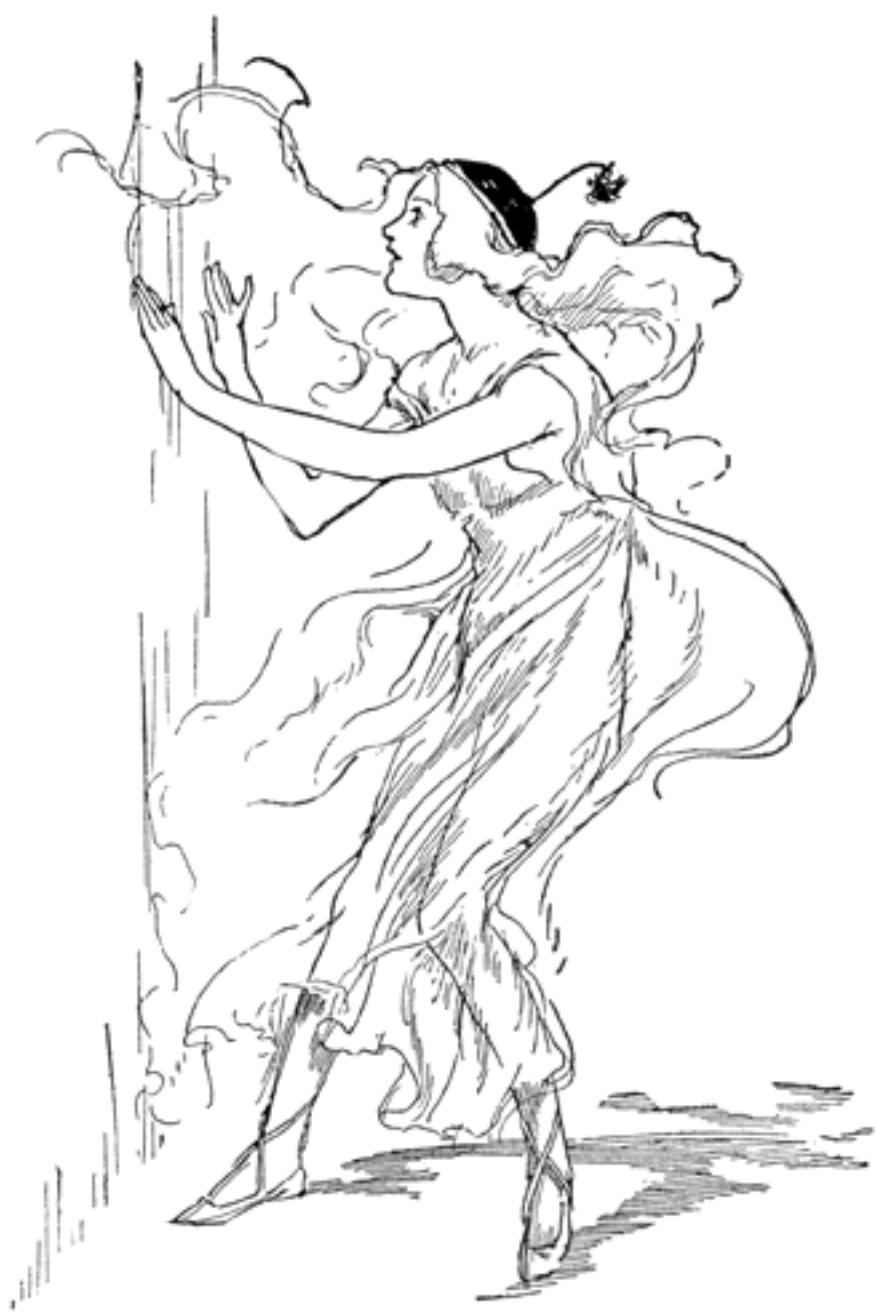
“Iu nevidebla persono tre forte batis min,” deklaris la Stana Lignohakisto, penante apartigi sin de la Stana Soldato, kies kruroj kaj brakoj intermiksiĝis kun liaj propraj.

“Mi ne certas ke kulpis personon,” diris Polikromo, aspektante pli serioza ol kutime. “Ŝajnas al mi ke mi nur batiĝis kontraŭ ian malmolaĵon kiu baris min. Por certiĝi pri tio, mi provu aliloke.”

Ŝi rekuris iom kaj poste, tre zorge, antaŭeniris aliloke, sed kiam ŝi atingis pozicion kongruan kun la aliaj ŝi haltis, kun la brakoj antaŭenetenditaj.

“Mi sentas ion malmolan—ion glatan kiel vitro,” ŝi diris, “sed mi certas ke ĝi ne estas vitro.”

“Mi provu,” proposis Vut, starigante; sed kiam li

La Stana Lignohakisto de Oz

provis antaŭeniri, li trovis la saman barieron kiun renkontis Polikromo.

“Ne,” li diris, “ĝi ne estas vitro. Sed kio ĝi estas?”

“Aero,” respondis malgranda voĉo apud li. “Solida aero, nur tio.”

Ili ĉiuj rigardis malsupren kaj trovis ke ĉielbla kuniklo etendis sian kapon el truo en la tero. La okuloj de la kuniklo estis pli malhelbluaj ol lia felo, kaj la bela besto aspektis amikema kaj sentima.

“Aero!” kriis Vut, gapante miroplene la bluajn okulojn de la kuniklo; “kiu iam aŭdis pri aero tiel solida ke oni ne povas flankenpuŝi ĝin?”

“Ne eblas flankenpuŝi *ĉi tiun* aeron,” deklaris la kuniklo, “ĉar ĝi konstruiĝis per potenca sorĉado, kaj ĝi konsistigas muron intencitan forteni homojn for de tiu domo tie.”

“Ho; ĝi estas muro, ĉu?” diris la Stana Lignohakisto.

“Jes, ĝi vere estas muro,” respondis la kuniklo, “kaj ĝi estas plene du metrojn dikaj.”

“Kiom alta ĝi estas?” demandis Kapitano Batalant, la Stana Soldato.

“Ho, ege alta; eble du kilometrojn,” diris la kuniklo.

Ĉapitro Dudek Unu

“Ĉu ni ne povus ĉirkaŭiri ĝin?” demandis Vut.

“Kompreneble, ĉar la muro estas cirklo,” klarigis la kuniklo. “En la centro de la cirklo staras la domo, do vi povas marŝi ĉirkaŭ la Muron el Solida Aero, sed vi ne povas iri al la domo.”

“Kiu metis la aermuron ĉirkaŭ la domon?” estis la demando de la Birdotimigilo.

“Nimi Ami faris tion.”

“Nimi Ami!” ĉiuj kriis surprizite.

“Jes,” respondis la kuniklo. “Antaŭe ŝi logis kun maljuna Sorĉistino, kiu subite detruigis, kaj kiam Nimi Ami forkuris de la domo de la Sorĉistino, ŝi kunprenis nur unu magian formulon—pura sorĉo ĝi estis—kiu ebligis ke ŝi kontruu tiun aermuron ĉirkaŭ sian domon—tiun domon tie. Tre lerta ideo, laŭ mi, ĉar ĝi ne damaĝas la belon de la pejzaĝo, ĉar solida aero estas nevidebla, tamen ĝi fortenas ĉiujn fremdulojn for de la domo.”

“Ĉu Nimi Ami logas tie nun?” demandis la Stana Lignohakisto maltrankvile.

“Jes ja,” diris la kuniklo.

“Kaj ĉu ŝi ploras lamente de la mateno ĝis la nokto?” pludiris la Imperiestro.

“Ne, ŝi sajnas tute feliĉa,” asertis la kuniklo.

La Stana Lignohakisto de Oz

La Stana Lignohakisto ŝajnis tre ĉagrenita kiam li aŭdis tiun raporton pri lia malnova amatino, sed la Birdotimigilo kuraĝigis sian amikon, dirante:

“Ne gravas, via Moŝto; negrave kiom feliĉas Nimi Ami nun, mi certas ke ŝi estos multe pli feliĉa kiel

Imperiestrino de la Palpbrumoj.”

“Eble,” diris Kapitano Batalant, iom rigide, “si estos eĉ pli feliĉa kiel edzino de Stana Soldato.”

“Ŝi elektos inter ni, laŭ nia interkonsento,” la Stana Lignohakisto promesis; “sed kiel ni atingos la

Ĉapitro Dudek Unu

povrulinon?"

Polikromo, kvankam dancante tien kaj reen, aŭskultis ĉiun vorton de la konversacio. Nun ŝi antaŭeniris kaj sidigis sin tuj antaŭ la Blua Kuniklo, kaj ŝiaj buntaj drapiraĵoj donis al ŝi la aspekton de ia bela floro. La kuniklo eĉ ne centimetron retiris sin. Anstataŭe, li rigardis admire la Filinon de la Ĉielarko.

"Ĉu via truo transiras sub ĉi tiu Muro el Aero?" demandis Polikromo.

"Certe," respondis la Blua Kuniklo. "Mi fosis ĝin tiel por ke mi povu vagadi en ĉi tiuj larĝaj kampoj, elirinte unudirekte, aŭ manĝi la brasikojn en la ĝardeno de Nimi Ami elirinte mian truon alifine. Mi opinias ke al Nimi Ami devus ne ĝeni la malmulto kiun mi prenas el ŝia ĝardeno, nek la truo kiun mi faris sub ŝia magia muro. Kuniklo povas iri kaj reveni laŭdezire, sed neniu pli granda ol mi povus trairi mian truon."

"Ĉu vi permesos ke ni trairu ĝin, se ni kapablos?" demandis Polikromo.

"Jes, certe," respondis la Blua Kuniklo. "Mi ne estas vere amiko de Nimi Ami, ĉar foje ŝi ĵetis ŝtonojn kontraŭ min, nur ĉar mi manĝetadis iom da

La Stana Lignohakisto de Oz

laktuko, kaj jam hieraŭ ŝi kriis ‘Huŝ!’ al mi, kio nervozigis min. Vi estas bonvena uzi mian truon laŭdezire.”

“Sed estas tute absurde!” deklaris Vut la Vagisto. “Ĉiu el ni estas tro granda por rampi tra truo de kuniklo.”

“Ni estas tro grandaj *nun*,” konsentis la Birdotimigilo, “sed necesas memori ke Polikromo estas feino, kaj feinoj havas multajn magiajn povojn.”

La vizaĝo de Vut ekbrilis dum li turnis sin al la bela Filino de la Ĉielarko.

“Ĉu vi povas fari nin ĉiujn malgrandaj kia tiu kuniklo?” li demandis fervore.

“Mi povas provi,” respondis Polikromo, ridetante.

Kaj baldaŭ ŝi sukcesis—tiel facile ke ne nur Vut miregis. Kiam la nun etaj personoj grupigis sin antaŭ la truo de la kuniklo la truo aspektis al ili kiel enirejo de tunelo, kaj efektive ĝi estis tio.

“Mi iros la unua,” diris eta Polikromo, kiu ja malgrandigis sin same kiel la aliajn, kaj en la tunelon ŝi dancis senhezite. Eta Birdotimigilo sekvis kaj poste la du komikaj stanuletoj.

“Enmarŝu; estas via vico,” diris la Blua Kuniklo al

Ĉapitro Dudek Unu

Vut la Vagisto. “Mi sekvas, por kontroli kiel vi progresas. Jen ĉi tiu grupo vere surprizos Nimin Amin.”

Do Vut eniris la truon kaj palpante marŝis laŭ ĝiaj glataj flankoj en la mallumo ĝis li fine vidis brileton de taglumo antaŭ si kaj sciis ke la veturo estas preskaŭ finita. Se li restus normaldimensia, la distanco estus irebla per nur kelkaj paŝoj, sed por kvincentimetra Vut ĝi estis granda promenado. Kiam li eliris el la truo li trovis sin nur nelonge de la domo, en la centro de la legomĝardeno, kie la folioj de rabarboj skuiĝantaj super lia kapo aspektis arboj. Ekster la truo, atendantaj lin, li trovis ĉiujn siajn amikojn.

“Ĝis nun, tre bone!” komentis la Birdotimigilo gaje.

“Jes, *ĝis nun*, sed kio poste?” respondis la Stana Lignohakisto per plendema kaj netrankvila voĉtono. “Mi nun estas proksima al Nimi Ami, kiun mi de tre malproksime venis serĉi, sed mi ne povas peti la knabinon edzigi tian etulon kia mi estas nun.”

“Mi ne estas pli granda ol soldatforma ludilo!” diris Kapitano Batalant, lamente. “Escepte ke se Polikromo povos regrandigi nin, apenaŭ utilos eĉ

La Stana Lignohakisto de Oz

viziteti Nimin Amin, ĉar mi estas certa ke al ŝi neniel plaĉus edzo sur kiun ŝi eble senzorge tretus kaj ruinigus.”

Polikromo ridis gaje.

“Se mi grandigos vin, vi ne povos reeliri el ĉi tie,” diris ŝi, “kaj se vi restos etaj Nimi Ami mokos vin. Do elektu.”

“Mi opinias ke preferinde ni reiru,” diris Vut serioze.

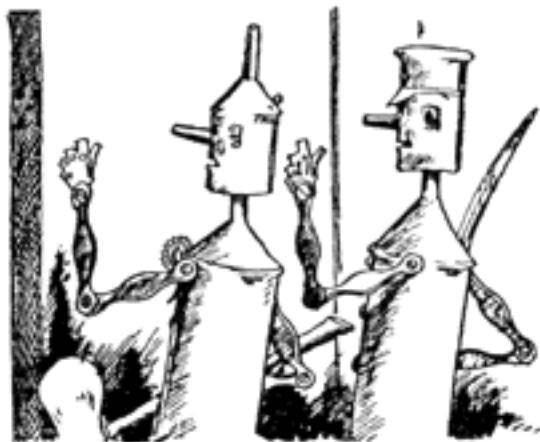
“Ne,” diris la Stana Lignohakisto, firme, “mi decidis ke mia devo estas feliĉigi Nimin Amin, se ŝi ja volos edzigi min.”

“Ankaŭ mi,” anoncis Kapitano Batalant. “Brava soldato neniam re-tiras sin de plenumo de sia devo.”

“Tiurilate,” diris la Birdotimigilo, “stanulo ja ne ret-iras iam ajn. Sed Vut kaj mi intencas fideli al niaj kamaradoj, negrave kion ili decidos, do ni petos Polikromon regrandigi nin kiaj ni antaŭe estis.”

Polikromo konsentis al tiu peto kaj post duona minuto ili ĉiuj, inkluzive de ŝi, regrandigis al siaj normalaj dimensioj. Ili tiam dankis la Bluan Kuniklon pro lia afabla komplezo, kaj tuj proksimiĝis al la domo de Nimi Ami.

Nimi Ami

ĈAPITRO 22

Estu certa ke tiumomente
niaj amikoj tre fervoris
renkonti la finon de la
aventuro kiu kaŭzis al ili
tiom da ĝenoj kaj problemoj.
Eble la koro de la Stana
Lignohakisto ne pli rapide
batis, ĉar ĝi konsistis el ruĝa
veluro plenigita per segeroj,
kaj la koro de la Stana
Soldato konsistis el stano kaj

La Stana Lignohakisto de Oz

ripozis en lia stana sino tute senemocia. Tamen, estas malmulta dubo ke ili ambaŭ sciis ke kriza momento en iliaj vivoj nun alvenis, kaj ke la decido de Nimi Ami influos la estontecon de unu aŭ la alia.

Kiam ili reakiris siajn naturajn dimensiojn kaj la rabarbofolioj kiuj antaŭe turis super iliaj kapoj nun apenaŭ kovris iliajn piedojn, ili ĉirkaŭrigardis en la ĝardeno kaj trovis ke neniu estas videbla krom ili. Kaj neniu sono de agado venis el la domo, sed ili marĝis al la fronta pordo, kiu havis antaŭ si malgrandan peronon, kaj tie la du stanuloj staris flank-al-flanke dum ambaŭ frapis sur la pordon per siaj stanaj pugnoj.

Ĉar ŝajne neniu ege volis respondi al la voko, ili denove frapis; kaj poste, denove. Fine ili aŭdis moviĝon el interne kaj iu tusis.

“Kiu estas?” vokis voĉo de knabino.

“Estas mi!” kriis la stanaj ĝemeloj kune.

“Kiel vi sukcesis veni ĉi tien?” demandis la voĉo.

Ili hezitis pri kiel respondi, do Vut respondis anstataŭ ili.

“Per magio.”

“Ho,” diris la nevidata knabino. “Ĉu vi estas amikoj aŭ malamikoj?”

Ĉapitro Dudek Du

“Amikoj!” ili ĉiuj kriis.

Post tio ili aŭdis piedpašojn veni al la pordo, kiu malrapide malfermiĝis kaj ebligis vidi tre belan Manĝtulan knabinton staranta en la pordejo.

“Nimi Ami!” kriis la stanaj ĝemeloj.

“Jen mia nomo,” respondis la knabino, rigardante ilin fridsurprizite. “Sed kiu povas esti *vi*?”

“Ĉu vi ne konas min, Nimi?” diris la Stana Lignohakisto. “Mi estas via malnova amato, Noĉjo Hakisto!”

“Ĉu vi ne konas *min*, mia kara?” diris la Stana Soldato. “Mi estas via malnova amato, Kapitano Batalant!”

Nimi Ami ridetis al ili ambaŭ. Poste ŝi rigardis preter ilin al la cetero de la grupo kaj denove ridetis. Tamen, ŝi aspektis pli amuzita ol plaĉita.

“Envenu,” ŝi diris, gvidante ilin enen. “Eĉ amatoj forgesiĝas post longa tempo, sed vi kaj viaj amikoj estas bonvenaj.”

La ĉambro kiun ili nun eniris estis tre plaĉa kaj komforta, bele meblita kaj bone balaita kaj senpolvigita. Sed ili trovis iun alian tie krom Nimin Amin. Viro vestita per la alloga Manĝtula kostumo pigre ripozadis en fotelo, kaj li sidiĝis kaj turnis siajn

La Stana Lignohakisto de Oz

okulojn al la vizitantoj per frida kaj seninteresa gapo kiu estis preskaŭ insulta. Li eĉ ne stariĝis el sia seĝo por saluti la fremdulojn, sed rigide gapinte ilin li forturnis sian rigardon dum li sulkigis la frunton, kvazaŭ ili estas tro malgravaj por interesi lin.

La stanuloj redonis la gapon de tiu viro tre interesate, sed ili ne forturnis sian rigardon de li ĉar neniu el ili ŝajne kapablis forturni siajn okulojn de tiu Manĝtulo, kiu estis rimarkinda ĉar li havis unu stanan brakon—tre similan al iliaj propraj stanaj brakoj.

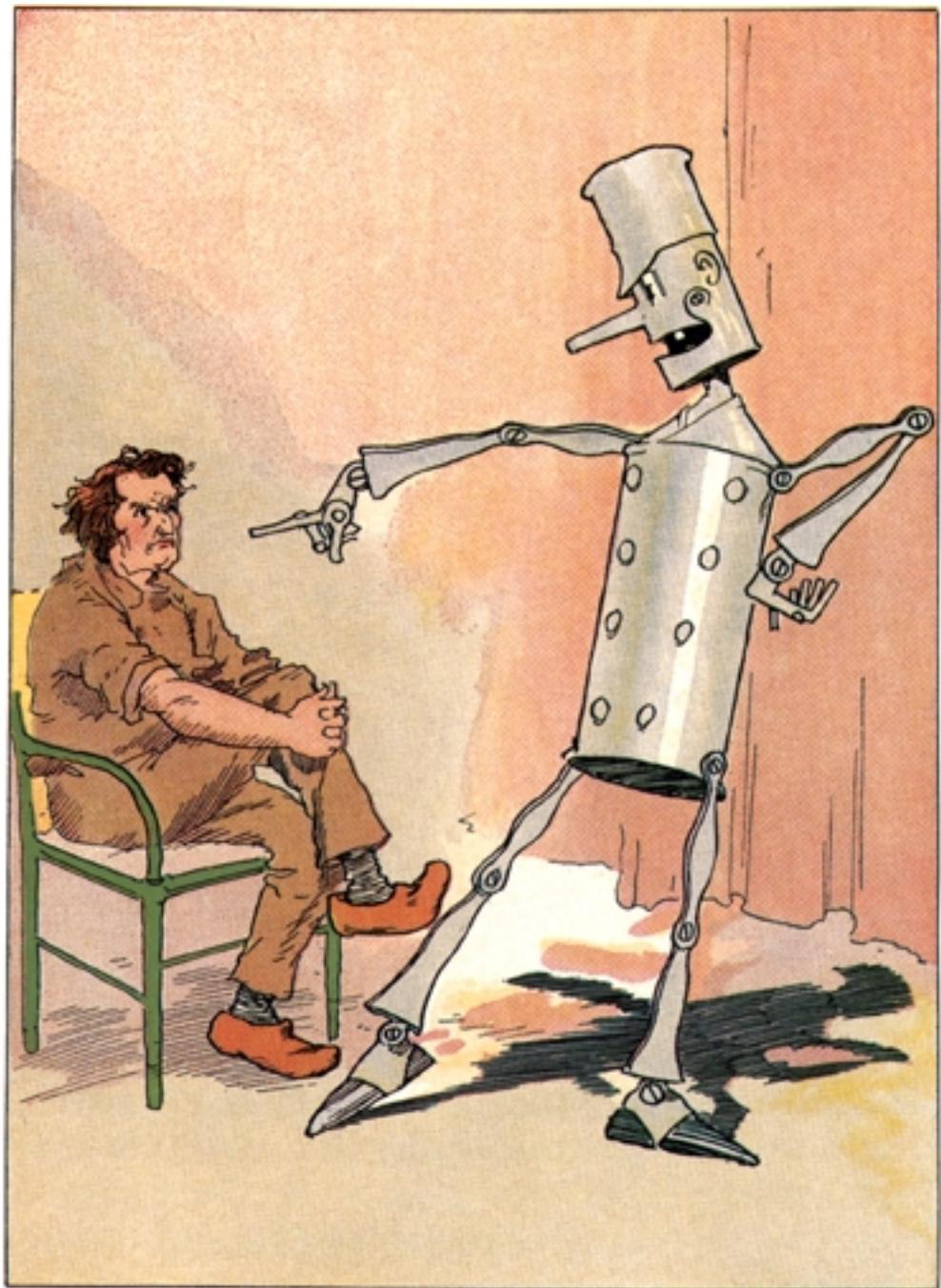
“Sajnas al mi,” diris Kapitano Batalant, per voĉo kiu sonis kolera kaj indigna, “ke vi, sinjoro, estas fia fraŭdulo!”

“Milde—milde!” avertis la Birdotimigilo; “ne malĝentilu al nekonatoj, Kapitano.”

“Malĝentilu?” kriegis la Stana Soldato, nun vere tre provokita; “ho, li estas fiulo—ĉelisto! *La fiulo surhavas mian propran kapon!*”

“Jes,” pludiris la Stana Lignohakisto. “kaj li surhavas mian dekstran brakon! Mi rekonas ĝin per la du verukoj sur la malgranda fingro.”

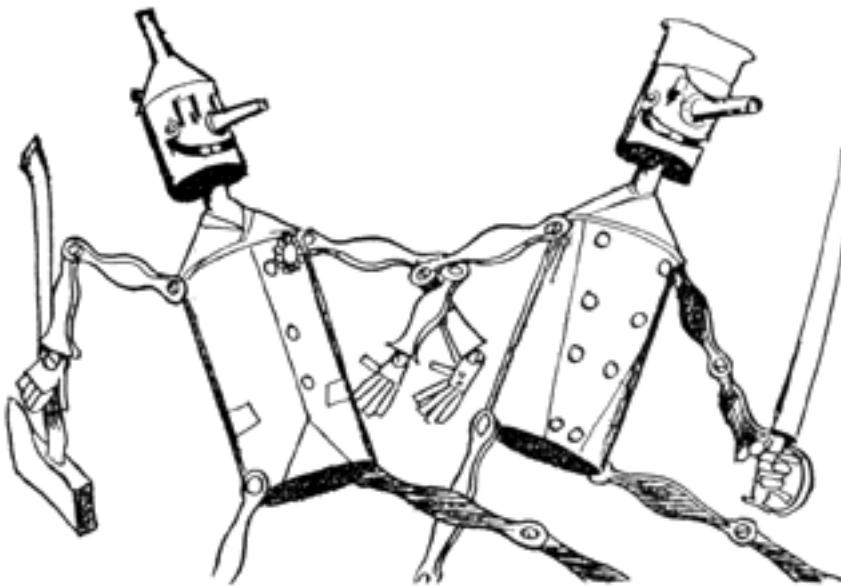
“Ĉu ja eblas!” kriis Vut. “Do jen la homo kiun maljuna Tu-Tond kunmetis kaj nomis Hakbat.”

Ĉapitro Dudek Du

La viro nun turnis sin al ili, ankoraŭ sulkante la frunton.

“Jes, jen mia nomo,” li diris per voĉo kvazaŭ muĝego, “kaj estas absurde ke vi stanuloj, aŭ iu alia, pretendas ke mia estas via kapo, aŭ brako, aŭ iu parto

de mi, ĉar ili estas mia persona propraĵo.”

“Vi? Vi estas Neniulo!” kriegis Kapitano Batalant.

“Vi estas nur aĉa miksaĵo,” deklaris la Imperiestro.

“Nu, nu, sinjoroj,” interrompis Nimi Ami, “mi devas peti vin esti pli ĝentilaj al kompatinda Hakbat.

La Stana Lignohakisto de Oz

Ĉar vi ja estas miaj gastoj kaj ne estas ĝentile insulti mian edzon.”

“Vian edzon!” la stanaj ĝemeloj kriis ĉagrenite.

“Jes,” diris ŝi. “Mi edzigos Hakbaton antaŭ longe, ĉar miaj aliaj du amatoj dizertis min.”

Tiu riproĉo embarasis kaj Noĉjon Hakiston kaj Kapitanon Batalanton. Ili subrigardis, hontvizaĝe, dum momento, kaj poste la Stana Lignohakisto klarigis per fervora voĉo:

“Mi ekrustis.”

“Ankaŭ mi,” diris la Stana Soldato.

“Mi ne povis scii tion, kompreneble,” assertis Nimi Ami. “Mi sciis nur ke neniu el vi venis edzinigi min, malgraŭ viaj promesoj. Sed viroj ne mankas en la Lando Oz. Veninte loĝi ĉi tie, mi renkontis S-ron Hakbaton, kaj li estis tre interesa ĉar li enmensigis en mi forte vin ambaŭ, kiaj vi estis antaŭ ol staniĝi. Li eĉ havis stanan brakon, kaj tio memorigis al mi vin eĉ pli.”

“Ne mirinde!” komentis la Birdotimigilo.

“Sed, aŭskultu, Nimi Ami!” diris miranta Vut; “li vere *estas* ili ambaŭ, ĉar li konstruiĝis el iliaj forĵetitaj partoj.”

“Ho, vi tute eraras,” deklaris Polikromo, ridante,

Ĉapitro Dudek Du

ĉar ĝi multe ŝuis la konfuziĝon de la aliaj. “La stanuloj restas si mem, kiel ili informos vin, do Hakbat devas esti iu alia.”

Ili rigardis ŝin perplekse, ĉar la faktoj en la kazo estis tro enigmaj por tuja kompreniĝo.

“Plene kulpas maljuna Tu-Tond,” murmuris la Stana Lignohakisto. “Li tute ne rajtis uzi niajn forĵetitajn partojn por fari alian homon.”

“Ŝajnas tamen ke li ja faris tion,” diris Nimi Ami trankvile, “kaj mi edzigos lin ĉar li enmensigis vin en mi. Mi ne diros ke li estas prifierinda edzo, ĉar li havas miksitajn naturon kaj ne estas ĉiam agrabla kunulo. Kelkfoje mi devas milde riproĉi lin, kaj per mia lango kaj per mia balailo. Sed li estas mia edzo, kaj mi devas akcepti lin kia li estas.”

“Se li ne plaĉas al vi,” sugestis la Stana Lignohakisto, “Kapitano Batalant kaj mi povos dishaki lin per niaj hakilo kaj glavo, kaj ĉiu prenos tiujn partojn de la ulo kiuj apartenas al ni. Poste ni akceptos ke vi elektu unu el ni kiel vian edzon.”

“Jen bona ideo,” aprobis Kapitano Batalant, eltirante sian glavon.

“Ne,” diris Nimi Ami; “mi planas gardi la edzon kiun mi havas. Li nun estas trejnita ĉerpi la akvon

La Stana Lignohakisto de Oz

kaj enporti la lignon kaj hoji la brasikojn kaj sarki la florbedojn kaj senpolvigi la meblojn kaj fari multajn tiajn taskojn. Nova edzo bezonus riproĉojn—kaj mildan malaprobon—ĝis li lernus miajn kutimojn. Do mi opinias ke estos pli bone konservi mian Hakbaton, kaj mi vidas nenian kialon por ke vi objetu pri li. Vi du sinjoroj forĵetis lin kiam vi staniĝis, ĉar vi ne plu povis utiligi lin, do ne povas juste pretendi lin nun. Mi konsilas ke vi reiru al viaj hejmoj kaj forgesu min, same kiel mi forgesis vin.”

“Bona konsilo!” ridis Polikromo, dancante.

“Ĉu vi estas feliĉa?” demandis la Stana Soldato.

“Kompreneble yes,” diris Nimi Ami; “mi estas la mastrino de ĉio kion mi vidas—la reĝino de mia regneto.”

“Ĉu vi ne preferus esti la Imperiestrino de la Palbrumoj?” demandis la Stana Lignohakisto.

“Jadi, ne,” ŝi respondis. “Tio estus granda ĝeno. Al mi ne plaĉas la socio aŭ pompo aŭ impono. Mi nur petas esti sola kaj ne ĝenata de vizitantoj.”

La Birdotimigilo ŝovetis Vuton la Vagiston.

“Al mi tio sonas sugesto,” li diris.

“Sajnas ke ni por nenio faris nian veturon,”

Ĉapitro Dudek Du

komentis Vut, kiu iomete hontis kaj ĉagreniĝis ĉar li ja proponis la veturon.

“Mi ĝojas, tamen,” diris la Stana Lignohakisto “ke mi trovis Nimin Amin, kaj trovis ke ĝi jam estas edzino kaj feliĉa. Tio detenos plian maltrankvilon pri ĝi.”

“Rilate al mi,” diris la Stana Soldato, “ne malplaĉas al mi esti libera. Min ĉagrenas nur la trovo ke mia kapo estas sur la korpo de Hakbat.”

“Rilate al tio, mi sufiĉe certas ke tiu estas *mia* korpo, almenaŭ parte,” komentis la Imperiestro de la Palpbrumoj. “Sed ne gravas, amiko Soldato; ni akceptu donaci niajn forĵetitajn membrojn por certigi la feliĉon de Nimi Ami, kaj ni estu dankemaj ke nia sorto ne estas hoji brasikojn kaj ĉerpi akvon—kaj esti riproĉataj—anstataŭ ĝi tiu ulo Hakbat.”

“Jes,” konsentis la Soldato, “estas multo pri kiu ni estu dankemaj.”

Polikromo, kiu elvagis, nun etendis sian belan kapon tra malferman fenestron kaj krietis per plaĉita voĉo:

“Komencas fariĝi nube. Eble pluvos!”

Tra la Tunelo

ĈAPITRO 23

Ne pluvis tuj tiam, kvankam
la nuboj en la ĉielo plidikiĝis
kaj pli forte minacis.
Polikromo esperis tondro-
stormon, sekvotan de sia
Ĉielarko, sed la du stanulojn
ne ĝojigis la ideo malsekiĝi.
Ili eĉ preferis resti en la
domo de Nimi Ami,
kvankam ili ne sentis sin
bonvenaj tie, anstataŭ eliri

Ĉapitro Dudek Tri

kaj fronti la alvenantan ŝormon. Sed la Birdotimigilo kiu estis tre pensema persono, diris al siaj amikoj:

“Se ni restos ĉi tie ĝis post la ŝormo, kaj Polikromo foriros sur sia Ĉielarko, tiam ni estos kaptitoj interne de la Muro de Solida Aero; do ŝajnas plej bone komenci nian reiron tuj. Se mi malsekiĝos, mia pajla plenigaĵo ruiniĝos, kaj se vi du stanaj sinjoroj malsekiĝos, vi eble ekrustos kaj fariĝos senutilaj. Sed eĉ tio estas pli bona ol resti ĉi tie. Liberigite el la bariero, ni havos Vuton la Vagiston por helpi nin, kaj li povos olei viajn artikojn kaj replenigi mian korpon, se necesos, ĉar la knabo konsistas el viando, kiu nek rustas nek pleniĝas per malseko nek ŝimo ĝin atakas.”

“Venu, do!” kriis Polikromo de la fenestro, kaj la aliaj, komprenante la saĝecon de la parolo de la Birdotimigilo, adiaŭis Nimin Amin, kiu ĝojis pro ilia foriro, kaj diris adiaŭ al ŝia edzo, kiu nur sulkigis la frunton kaj ne respondis, kaj poste ili rapidis el la domo.

“Viaj malnovaj partoj ne estas tre ĝentilaj, mi nepre devas diri,” komentis la Birdotimigilo, kiam ili estis en la ĝardeno.

“Ne,” diris Vut, “Hakbat estas vera malafablulo.

La Stana Lignohakisto de Oz

Ĉu li vere ne povus almenaŭ deziri al ni bonvojaĝon?"

"Mi petas ke vi ne tenu nin respondecaj pri la agoj de tiu ulo," petegis la Stana Lignohakisto. "Ni finis pri Hakbat kaj rifuzos plu trakti kun li."

Polikromo dancadis antaŭ la grupo kaj gvidis ilin rekte al la truo de la Blua Kuniklo, kiun ili eble malfacile trovas sen ĝi. Tie ĝi tute ne perdis tempon remalgrandigante ilin. La Blua Kuniklo okupadis sin per manĝetado de brasikfolioj en la ĝardeno de Nimi Ami, do ili ne petis permeson de li sed tuj eniris la truon.

Jam la pluvgutoj komencis faladi, sed estis tute seke interne de la tunelo kaj kiam ili atingis la alian finon, ekster la cirkla Muro de Solida Aero, la ŝtormo estis plejforta kaj la pluvo torrentis.

"Ni atendu ĉi tie," proponis Polikromo, rigardante el la truo kaj rapide retirante sin. "La Ĉielarko ne aperos ĝis post la ŝtormo kaj mi povos tuje regrandigi vin, antaŭ ol reiri al miaj fratinoj sur nia arko."

"Jen bona plano," diris la Birdotimigilo aprobe.
"Tio ŝparos min de malsekiĝo kaj akvopleniĝo."

"Gi ŝparos min de rusto," diris la Stana Soldato.

Ĉapitro Dudek Tri

“Ĝi ebligus ke mi restu multe polurita,” diris la Stana Lignohakisto.

“Ho, koncerne tion, mi mem preferas ne malsekigi miajn belajn vestojn,” ridis la Filino de la Ĉielarko. “Sed dum ni atendos mi diros adiaŭ al vi ĉiu. Mi devas ankaŭ danki vin ĉar vi savis min de tiu aĉa Gigantino, S-ino Jup. Vi estis bonaj kaj paciencaj kamaradoj kaj mi ĝuis niajn komunajn aventurojn, sed mi neniam estas tiel feliĉa kiel kiam mi estas sur mia kara Ĉielarko.”

“Ĉu via patro riproĉos vin pro via postresto sur la tero?” demandis Vut.

“Mi supozas ke jes,” diris Polikromo gaje; “oni ĉiam riproĉas min pro miaj frenezaj petoloj—tiel oni nomas ilin. Miaj fratinoj ests tiel dolĉaj kaj belaj kaj decaj ke ili neniam dancas for de nia Ĉielarko, do ili neniam havas aventurojn. Laŭ mi aventuroj estas bona amuzo, sed mi neniam volas resti tro longe sur la tero, ĉar vere ne taŭgas por mi ĉi tie. Mi diros al mia Patro la Ĉielarko ke mi penos ne esti tiom senzorga denove, kaj li pardonos min ĉar en niaj ĉielaj loĝejoj estas ĉiam ĝojo kaj feliĉo.”

Ili vere bedaŭris apartiĝi de sia delikata kaj bela kunulino kaj certigis al ŝi sian amon se ili iam

La Stana Lignohakisto de Oz

hazardo rerenkontiĝos. Si manpremis kun la Birdotimigilo kaj la Stanuloj kaj kisis Vuton la Vagiston leĝere sur la frunto.

Subite ekĉesis la pluvo, kaj dum la etuloj eliris la truon de la Blua Kuniklo, glora granda Ĉielarko aperis en la ĉielo kaj la fino de la arko malrapide subiris kaj tuŝis la teron ĝuste kie ili staras.

Vut tiom okupis sin per rigardado al aro da belaj junulinoj—fratinoj de Polikromo—kiuj klinis sin trans la randon de la arko, kaj duan aron kiu dancadis gaje inter la radiadantaj belegaj koloroj, ke li ne rimarkis sian regrandiĝon. Sed nun Polikromo rekuniĝis kun siaj fratinoj sur la Ĉielarko kaj la grandega arko leviĝis kaj malrapide degelis, dum la suno ekaperis el malantaŭ la nubo kaj sendis siajn proprajn blankajn radiojn dance trans la kampojn.

“Ho, si jam foriris!” kriis la knabo, kaj li turnis sin por vidi siajn kamaradojn ankoraŭ adiaue gestadi per siaj manoj al la malaperinta Polikromo.

La Kurteno Falas

ĈAPITRO 24

Nu, la cetero de la rakonto estas rapide donebla, ĉar la reiro de niaj aventurantoj estis sen gravaj incidentoj. La Birdotimigilo tiom timis renkonti la Hi-po-ĝi-rafon, kiu eble denove manĝus lian pajlon, ke li urĝis siajn kamaradojn elekti alian vojon al la Ŝmeralda Urbo, kaj ili volonte konsentis, do ili

La Stana Lignohakisto de Oz

plene evitis la Nevideblan Landon.

Kompreneble, kiam ili atingis la Smeraldan Urbon ilia unua devo estis viziti la palacon de Ozma, kie ĝi reĝe gastigis ilin. La Stana Soldato kaj Vut la Vagisto estis bonvenaj tiom elkore kiom povus esti nekonatoj kiuj estis veturakompanantoj de la karaj malnovaj amikoj de Ozma, la Birdotimigilo kaj la Stana Lignohakisto.

Ĉe la bankedotablo tiuvespere ili rakontis pri kiel ili trovis Nimin Amin, kaj informis pri kiel ili trovis ŝin feliĉa edzino de Hakbat, kies parenceco kun Noĉjo Hakisto kaj Kapitano Batalist estis tiom perpleksiga ke ili petis konsilon de Ozma pri kion fari tiurilate.

“Vi tute ne bezonas konsideri Hakbaton,” respondis la bela knabina Reganto de Oz. “Se Nimi Ami kontentas pri tiu misfarita viro kiel edzo, ni eĉ ne prave kulpigus Tu-Tondon pro tio ke li kungluis lin.”

“Laŭ mia opinio tio estis tre bona ideo,” aldonis malgranda Doroteo, “ĉar se Tu-Tond ne eluzus viajn forĵetitajn partojn, ili estus malŝparitaj. Estas fie malŝpari, ĉu ne?”

“Nu, ĉiuokaze,” diris Vut la Vagisto, “Hakbat,

Ĉapitro Dudek Kvar

kaptito de lia edzino, estas multe tro for de ĉiu por ĝeni iun el vi stanuloj iumaniere. Se vi ne irus kie li estas kaj trovus lin, vi tute ne ĉagreniĝus pro li.”

“Kaj ja kial gravas al vi,” Betinjo Bobin demandis al la Stana Lignohakisto, “se Nimi Ami kontentas?”

“Kaj malfacilas kredi,” komentis eta Trot, “ke knabino preferus loĝi kun miksaĵo kia Hakbat, sur distanca Monto Manĝto, ol esti Imperiestrino de la Palpbrumoj!”

“Si mem elektis tion,” diris la Stana Lignohakisto kontente; “kaj, super ĉio, mi ne certas ke al la Palpbrumoj plaĉus havi Imperiestrinon.”

Perpleksigis Ozman, dum kelka tempo, decidi kion fari pri la Stana Soldato. Se li irus kun la Stana Lignohakisto al la kastelo de la Imperiestro, ŝi sentis ke la du stanuloj eble ne povus harmonie kunloĝi, kaj krome la Imperiestro estus malpli distingita se li havus konstante apud si identulon. Do ŝi demandis Kapitanon Batalanton ĉu li akceptas servi ŝin kiel soldato, kaj li tuj deklaris ke nenio pli plaĉus al li. Kiam li jam servis ŝin dum longa tempo, Ozma sendis lin en la Gilikulan Landon, kun instrukcioj teni bonordon inter la sovaĝuloj kiuj logas en kelkaj partoj de tiu nekonata lando de Oz.

La Stana Lignohakisto de Oz

Kaj Vut, nu, ĉar li profesie estis Vagisto, li ricevis permeson vagi kien ajn li deziras, kaj Ozma promesis kontroli liajn estontajn veturojn kaj protekti la knabon laŭeble plej zorge, por se li eventuale enirus pli da embarasoj.

Post la feliĉa aranĝiĝo de ĉio ĉi, la Stana Lignohakisto reiris al sia stana kastelo, kaj lia elektita kamarado, la Birdotimigilo, akompanis lin survoje. La du amikoj kiel atendeble kune pasigis multajn plaĉajn horojn per parolado pri siaj ĵusaj aventuroj, ĉar pro tio ke ili nek mangis nek dormis ili trovis sian plej grandan amuzon en konversaciado.

